STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BOLESŁAW

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr …..
Rady Gminy Bolesław
z dnia ……

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XIX/160/2012
Rady Gminy Bolesław
z dnia 19 września 2012 roku

WYKONAWCA
pracownia SoftGIS S.C. Wrocław

ZESPÓŁ AUTORSKI

Główny projektant:
mgr inż. Radosław Jończak
– nr uprawnień – Z-417

Zespół projektowy:
mgr inż. Agnieszka Calik-Jończak
mgr inż. Monika Kołodziej-Gądek – nr uprawnień Z-555
mgr inż. Przemysław Malczewski

Zmiana Studium

ul. Rzemieślnicza 1 /801
30-363 Kraków
www.terra-adp.pl
tel. 508 292 460

Zespół autorski:

mgr inż. arch. Agnieszka Rozenau-Rybowicz
mgr inż. Danuta Ciepły
mgr inż. Sabina Ostrowiak
inż. Gabriela Wrona

Zmiany tekstu oznaczono szarym tłem

Zmiany rycin oznaczono niebieską obwódką

Zmiana Studium

ul. Rzemieślnicza 1 /801
30-363 Kraków
www.terra-adp.pl
tel. 508 292 460

Zespół autorski:

mgr inż. arch. Agnieszka Rozenau-Rybowicz
mgr inż. Danuta Ciepły
mgr inż. Sabina Ostrowiak

Zmiany tekstu oznaczono zielonym kolorem

Zmiany rycin oznaczono zieloną obwódką

SPIS TREŚCI:

I WPROWADZENIE

1. PODSTAWY PRAWNE 5

2. MATERIAŁY WYJŚCIOWE 6

3. PRZEDMIOT OPRACOWANIA 8

II UWARUNKOWANIA

1. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENU 10

2. STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY 15

3 STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚĆ I JAKOŚĆ ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGI OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO 16

3.1 STAN ŚRODOWISKA NATURALNEGO 16

3.1.1 Położenie fizyczno – geograficzne 16
3.1.2 Rzeźba terenu i budowa geologiczna 16
3.1.3 Surowce naturalne 18
3.1.4 Wody powierzchniowe i podziemne 20
3.1.5 Warunki klimatyczne 24
3.1.6 Gleby 25
3.1.7 Lasy 26

3.2 ZASOBY PRZYRODNICZE I WALORY KRAJOBRAZOWE ORAZ ICH OCHRONA PRAWNA 26

3.3 STAN ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ 29

3.1.1 Warunki naturalne rolnictwa 29
3.3.2 Struktura agrarna i liczba gospodarstw 30
3.3.3 Produkcja roślinna 31
3.3.4 Produkcja zwierzęca 32

3.4 STAN LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ 32

4. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ 35

4.1 Wartość środowiska kulturowego objętego ochroną prawną 35

4.2 Obiekty wpisane do rejestru zabytków 42

5 WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA ... 45

5.1 DEMOGRAFIA I ZATRUDNIENIE 45

5.1.1 Sieć osadnicza i demografia 45
5.1.2 Ruch naturalny ludności 46
5.1.3 Zatrudnienie 48

5.2 WARUNKI ZAMIESZKIWANIA 50

5.3 OCHRONA ZDROWIA 52

5.4 POMOC SPOŁECZNA 52

5.5 EDUKACJA 52

5.5.1 Wychowanie przedszkolne 52
5.5.2 Szkoły podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne 53

5.6 KULTURA, SPORT, REKREACJA 54
5.7 TURYSTYKA 55
5.8 POZAROLNICZA DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA 55
6 ZAGROŻENIE BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA 56
7 POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY 57
8 STAN PRAWNY GRUNTÓW 58
9 WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH 61
10 WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH ... 62
11 WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH 63
12 WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH, WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH 67
13 STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI 68
13.1 STAN SYSTEMU KOMUNIKACJI 68
13.1.1 Komunikacja drogowa 68
13.1.2 Komunikacja kolejowa 69
13.2 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA 69
13.2.1 Zaopatrzenie w wodę 69
13.2.2 Gospodarka ściekowa 71
13.2.3 Gospodarka odpadami 73
13.2.4 Zaopatrzenie w gaz 74
13.2.5 Zaopatrzenie w energię elektryczną 75
13.2.6 Telekomunikacja 76
13.2.7 Gospodarka cieplna 76
14 ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH 77
15 BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH DO ZABUDOWY 78
15.1 SYTUACJA DEMOGRAFICZNO-SPOŁECZNA 78
15.2 PROGNOZY ZMIAN LICZBY LUDNOŚCI 84
15.3 MAKSYMALNE W SKALI GMINY ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ 90
15.4 CHŁONNOŚĆ OBSZARÓW 91
15.5 PORÓWNANIE MAKSYMALNEGO W SKALI GMINY ZAPOTRZEBOWANIA NA NOWĄ ZABUDOWĘ Z SUMĄ POWIERZCHNI UŻYTKOWEJ ZABUDOWY WYNIKAJĄCEJ Z CHŁONNOŚCI OBSZARÓW O W PEŁNI WYKSZTAŁCONEJ ZWARTEJ STRUKTURZE FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ 95

III KIERUNKI

1 KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW 101
2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY 104
2.1 Tereny zainwestowane 104

2.1.1 Tereny zagospodarowania ekstensywnego - ME 105
2.1.2 Tereny zagospodarowania intensywnego - MI.....106
2.1.3 Tereny zabudowy wielorodzinnej – MW 107
2.1.4 Tereny usługowe.....108
2.1.5 Tereny aktywności gospodarczej – AG.....110
2.1.6 Tereny przemysłowe 111
P – obiekty produkcyjne, składy i magazyny, PGE –przemysł górniczy i wydobywczy 111
PZL – wyrobiska żwiru, piasku oraz dolomitu 112
2.1.7. Tereny urządzeń infrastruktury technicznej i obsługi komunikacji – E, G, K, W, O, KS113
2.1.8. Tereny usług sportu – US.....113
2.1.9. Tereny usług rekreacji i sportu – UT/P 114

2.2 Tereny niezainwestowane 115
2.2.1 Tereny zieleni urządzonej - ZP.....115
2.2.2 Tereny zieleni cmentarnej - ZC 115
2.2.3 Tereny zieleni objętej formami ochrony przyrody i proponowana do objęcia formami ochrony przyrody - ZN 116
2.2.4 Tereny zieleni izolacyjnej - ZI 116
2.2.5 Tereny zalesione i dolesień – ZL, ZLD 117
2.2.6 Tereny rolne – R 117
2.2.7 Wody powierzchniowe – WS.....118

3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK 118

4 OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ 122

5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.....124

5.1 KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI.....124
5.1.1 Komunikacja drogowa.....124
5.1.2 Komunikacja kolejowa.....127

5.2 KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ 128
5.2.1 Gospodarka wodno-ściekowa.....128
5.2.2 Zaopatrzenie w energię elektryczną, ciepło i gaz.....132
5.2.3 Telekomunikacja.....134
5.2.4 Gospodarka odpadami 135

6. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM.....136

7. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM, ZGODNIE Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA I USTALENIAMI PROGRAMÓW ZAWIERAJACYCH ZADANIA RZĄDOWE.....136

8. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 400 M^2 ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ.....137

9. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE

ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE 137

10. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ 138

11. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH 140

12. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY 142

13. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ 142

14. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI 142

15. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH 145

16 INNE OBSZARY PROBLEMOWE 145

IV UZASADNIENIE

I. WPROWADZENIE

1. PODSTAWY PRAWNE

1. Uchwała nr V/ 23 /2011 z dnia 11 lutego 2011 roku Rady Gminy Bolesław o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bolesław.
2. Uchwała nr XXXVIII/371/2018 z dnia 22 lutego 2018 roku Rady Gminy Bolesław w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bolesław.
3. Uchwała nr XLIV/417/2018 Rady Gminy Bolesław z dnia 06 sierpnia 2018 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XXXVIII/371/2018 Rady Gminy Bolesław z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bolesław
4. Uchwała nr XV/135/2020 Rady Gminy Bolesław z dnia 19 lutego 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bolesław
5. Ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ~~(Dz. U. z 2003 r. nr 80, poz. 717 z późniejszymi zmianami),~~ ~~(Dz. U. z 2018 r., poz. 1945 z późn. zm.),~~ (Dz. U. z 2020 r., poz. 293),
6. Prawo wodne – Ustawa z dnia ~~18 lipca 2001 roku (DZ. U. z 2005 r. nr 239, poz. 2019 z późniejszymi zmianami),~~ 20 lipca 2017 roku ~~(Dz. U. z 2018 r., poz. 2268 z późn. zm.),~~ (Dz. U. z 2020 r., poz. 310 z późn. zm.),
7. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy z dnia 28 kwietnia 2004 roku (Dz. U. z 2004 r. nr 118, poz. 1233),
8. Ustawa o drogach publicznych z dnia 21 marca 1985 roku ~~(Dz. U. z 2007 r. nr 19, poz. 115 z późniejszymi zmianami),~~ ~~(Dz. U. z 2018 r., poz. 2068 z późn. zm.),~~ (Dz. U. z 2020 r., poz. 470),
9. Prawo ochrony środowiska – Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku ~~(Dz. U. z 2008 r. nr 25, poz. 150 z późniejszymi zmianami),~~ ~~(Dz. U. z 2018 r., poz. 799 z późn. zm.),~~ (Dz. U. z 2019 r., poz. 1396 z późn. zm.),
10. Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 roku ~~(Dz. U z 2008 r. nr 199, poz. 1227),~~ ~~(Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 z późn. zm.), (~~Dz. U. z 2020 r., poz. 283 z późn. zm.),
11. Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku ~~(Dz. U. z 2009 nr 151, poz. 1220 tj.),~~ ~~(Dz. U. z 2018 r., poz. 1614 z późn. zm.),~~ (Dz. U. z 2020 r., poz. 55),

12. Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 roku ~~(Dz. U. z 2003 r. nr 162, poz. 1568 z późniejszymi zmianami),~~ ~~(Dz. U. z 2018 r., poz. 2067 z późn. zm.),~~ (Dz. U. z 2020 r., poz. 282),
13. Ustawa o odpadach z dnia ~~27 kwietnia 2001 roku (Dz. U. z 2007 r. nr 39, poz. 251 z późniejszymi zmianami),~~ 14 grudnia 2012 roku ~~(Dz. U. z 2018 r., poz. 992 z późn. zm.),~~ (Dz. U. z 2019 r., poz. 701 z późn. zm.),
14. Prawo Budowlane - Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku ~~(Dz. U. z 2006 r. nr 156, poz. 1118 z późniejszymi zmianami),~~ ~~(tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1202 z późn. zm.),~~ (Dz. U. z 2019 r., poz. 1186 z późn. zm.),
15. Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. ~~(Dz. U. z 2004 r. nr 121, poz. 1266 z późniejszymi zmianami),~~ (Dz. U. z 2017 r., poz. 1161),
16. Ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 roku ~~(tj. Dz. U. z 2001 r. nr 142 poz. 1591),~~ ~~(Dz. U. z 2019 r., poz. 506),~~ (Dz. U. z 2020 r., poz. 713),
17. Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie ~~(Dz. U. z 1999 r. nr 43, poz. 430),~~ (Dz. U. z 2016 r., poz. 124 z późn. zm.),
18. Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 30 maja 2000 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogowe obiekty inżynierskie i ich usytuowanie ~~(Dz. U. z 2000 r. nr 63, poz. 735)~~ ~~(Dz. U. z 2015 r., poz. 331)~~ (Dz. U. z 2000 r. nr 63, poz. 735 z późn. zm.).

2. MATERIAŁY WYJŚCIOWE

- Strategia Rozwoju Gminy Bolesław na lata 2008-2025 - uchwała Nr XXVII/172/2008 Rady Gminy Bolesław z dnia 27 listopada 2008 r.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bolesław – przyjęte uchwałą nr XI/98/99 Rady Gminy Bolesław,
- Aktualizacja programu ochrony środowiska dla gminy Bolesław na lata 2010-2013 z perspektywą na lata 2014 -2017 r.,
- Opracowanie Ekofizjograficzne dla Gminy Bolesław, 2009 r.,
- Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy Bolesław w latach 2007-2010, rok 2010 r.,
- Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Bolesław, 2001 r.,
- Aktualizacja planu gospodarki odpadami dla gminy Bolesław na lata 2010-2013, 2010 r.,

- Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na obszarze gminy,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego 2003 r.,
- Raport o stanie środowiska Województwa Małopolskiego 2010 r.,
- Strategia Rozwoju Powiatu Olkuskiego na lata 2005-2015 r.,
- Bank Danych Lokalnych, internetowe bazy informacyjne GUS~~.~~,
- Strategia Rozwoju Gminy Bolesław na lata 2014-2020 – przyjęta Uchwałą Nr XXXVI/331/2014 Rady Gminy Bolesław z dnia 27 sierpnia 2014 r.,
- Program opieki nad zabytkami gminy Bolesław na lata 2018 - 2021 – przyjęty Uchwałą Nr XXXIII/316/2017 Rady Gminy Bolesław z dnia 18 września 2017 r.,
- Sprawozdanie z realizacji Programu opieki nad zabytkami gminy Bolesław na lata 2014-2017 - Sprawozdanie 2 obejmujące okres od roku 2016, 2018 r.,
- Opracowanie ekofizjograficzne dla Gminy Bolesław, 2018 r.,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego – przyjęty Uchwałą Nr XLVII/732/18 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 marca 2018 r.,
- Strategia Rozwoju Powiatu Olkuskiego na lata 2016-2023 r., przyjęta Uchwałą Nr XVIII/159/2016 Rady Powiatu w Olkuszu z dnia 25.05.2016 r.

Podstawę sformułowania kierunków rozwoju przestrzennego Gminy Bolesław stanowią: „Strategia Rozwoju Gminy Bolesław na lata 2008-2025", „Aktualizacja programu ochrony środowiska dla gminy Bolesław na lata 2010 -2013 z perspektywą na lata 2014 -2017 r.", „Opracowanie Ekofizjograficzne dla Gminy Bolesław, 2009 r." oraz „Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy Bolesław w latach 2007-2010". Opracowania te posłużyły jako wytyczne do sformułowania zapisów zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania przestrzennego Gminy Bolesław. Ponadto korzystano z opracowań branżowych wpisujących w realizację nakreślonych celów polityki rozwoju, a co za tym idzie kierunków zmian w polityce przestrzennej gminy.

3. PRZEDMIOT OPRACOWANIA

„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bolesław" określa zasadnicze cele rozwoju gminy. Dokument Studium sporządzany jest zgodnie z wymogami obowiązujących przepisów, a w szczególności ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W trakcie prac nad niniejszym Studium - w oparciu o poszerzoną wiedzę źródłową- sformułowano zapis uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w odniesieniu do obszaru gminy. Dokument ten stanowi podstawę dla władz samorządowych gminy, na podstawie, którego prowadzona będzie polityka i strategia działań nie tylko w sferze zagospodarowania przestrzennego, ale także w sferze społeczno-gospodarczej i ekologicznej, które pośrednio lub bezpośrednio wpływają na kształtowanie struktury przestrzennej i układu funkcjonalno- przestrzennego. Niniejsze opracowanie zastępuje obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bolesław, zatwierdzone uchwałą nr XI/98/99 Rady Gminy Bolesław z dnia 29 grudnia 1999r. z późniejszymi zmianami z roku 2003. Niniejszy dokument stanowi opracowanie jednolite z zmienionymi i zaktualizowanymi uwarunkowaniami, dostosowanymi do stanu prawnego obowiązującego w chwili sporządzania zmiany. Znaczny zakres zmian koniecznych do wprowadzenia w dokumencie wpłynął na decyzję, aby sporządzić dokument od nowa, uwzględniając jednak kierunki określone w wcześniejszych edycjach Studium, które były zgodne ze Strategią Rozwoju i polityką Gminy Bolesław.

II. UWARUNKOWANIA ROZWOJU

1. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENU

Powierzchnia gminy Bolesław wynosi 4134 ha, ograniczona granicami o łącznej długości ok. 40 km. Gmina Bolesław sąsiaduje z gminami: miasto Bukowno, miasto Sławków, miasto Dąbrowa Górnicza, gmina Klucze i miastem i gminą Olkusz.

Bolesław jest gminą powiatu olkuskiego, stanowi obecnie gminę graniczną województwa małopolskiego z województwem śląskim, do którego również historycznie należała.

Obszar terytorialny gminy obejmuje 12 sołectw: Bolesław, Hutki, Krążek, Krzykawa, Krzykawka, Krze, Laski, Małobądz, Międzygórze, Podlipie, Ujków Nowy, Ujków Nowy Kolonia.

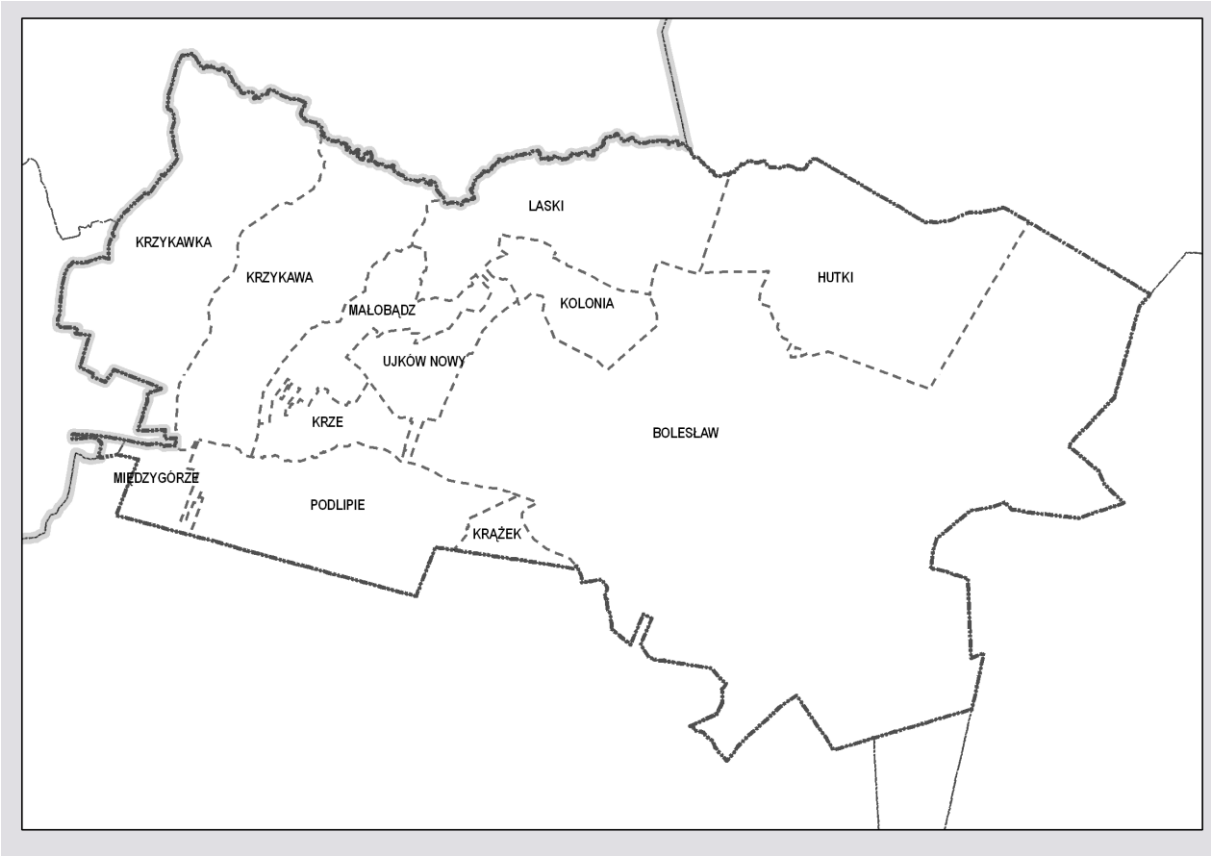

W tabelach poniżej przedstawiono strukturę dotychczasowego przeznaczenia terenu w gminie na podstawie zestawienia z powierzchni geodezyjnych w ha:

Użytki rolne							
grunty orne	sady	łąki trwałe	pastwis. trwałe	grunty rolne zabud.	grunty pod stawami	grunty pod rowami	Razem
1059	116	258	124	131	2	4	1694
1059	116	258	124	131	2	4	1694

Grunty leśne oraz zadrz. i zakrz.		
lasy	gr.zadrz. i zakrzew.	Razem
1702	73	1775
1702	73	1775

Grunty zabudowane i zurbanizowane									
tereny mieszk.	tereny przemysł.	inne tereny zabudow.	zurb. tereny niezabud.	tereny rekr. wypoczynk.	tereny komunikacyjne			użytki kopalne	Razem
					drogi	tereny kolejowe	inne		
19	57	15	1	14	163	20	1	47	337
19	57	15	1	14	163	20	1	47	337

Grunty pod wodami			
morskimi wewnętrz.	powierzchn. płynącymi	powierzchn. stojącymi	Razem
	16	1	17
	16	1	17

Użytki ekologiczne	Nieużytki	Tereny różne
	151	311
	151	311

Tereny rolne obejmują zachodnią i południową część gminy, są to grunty o średnich i niskich klasach bonitacyjnych - głównie IV i V klasy. Gospodarka rolna nie stanowi dominującej funkcji w sferze gospodarczej gminy, co przekłada się na mało intensywny stan zagospodarowania terenów rolnych. Głównymi barierami rozwoju jest wpływ rozwoju eksploatacji górniczej, rozdrobniona struktura własności gruntów oraz zróżnicowane ukształtowanie terenu. W północno-zachodniej części gminy (Krzykawka) znajdują się duże tereny sadów.

Tereny zalesione stanowią istotny udział powierzchni w gminie obejmując prawie 41,17% całości gminy, co jest wysokim wskaźnikiem w województwie. Znajdują się one w północnej oraz wschodniej części gminy. W 80% stanowią własność Skarbu Państwa. Część północna zalesień związana jest głównie z ekosystemem Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd", stanowiąc tereny o wysokich walorach i zróżnicowaniu przyrodniczym. Wschodnia część zalesień stanowi, można powiedzieć, izolację od terenów eksploatowanych górniczo. Ta część lasów charakteryzuje się dużą degradacją drzewostanu, licznymi deformacjami terenu, szczególnie w południowo-wschodniej części gminy.

Tereny zainwestowane w gminie obejmują głównie następujące funkcje: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, usługi lokalne, usługi ponadlokalne oraz aktywność gospodarcza i przemysł wydobywczy.

Zabudowa mieszkaniowa charakteryzuje się zabudową wolnostojącą, jednorodzinną oraz siedliskową, charakterystyczną dla architektury lat 70-tych ubiegłego stulecia. Zabudowa stanowi zwarte układy urbanistyczne lokalizowane wzdłuż ciągów komunikacyjnych, głównie w jednej linii zabudowy. Zespoły mieszkaniowe uzupełnione są zlokalizowanymi w sąsiedztwie usługami lokalnymi, często będącymi integralnie

związanymi z funkcją mieszkaniową. Zabudowa wielorodzinna występuje nielicznie jedynie w miejscowości Bolesław.

Bardzo znaczące dla rozwoju gminy są usługi ponadlokalne oraz liczne aktywności gospodarcze związane z produkcją, usługami transportowymi, rzemiosłem. Lokalizacja tych działalności jest głównie związana z drogą krajową nr 94, przecinającą gminę na pół w kierunku ze wschodu na zachód. W bezpośrednim sąsiedztwie drogi rozwijają się usługi związane z obsługą transportu i podróżnych, natomiast pomiędzy drogą 94, a miejscowością Bolesław zlokalizowane są główne tereny aktywności gospodarczej.

Tereny przemysłu wydobywczego to bardzo istotny element struktury funkcjonalnej gminy i najważniejszy sektor gospodarczy. Ze względu na występujące w tym rejonie bogactwa naturalne gmina jest jednym z najstarszych ośrodków górnictwa i hutnictwa rud cynku i ołowiu w naszym kraju. Część południowa i wschodnia gminy to tereny związane z wydobyciem. Obecnie w gminie Bolesław działają ~~dwa~~ trzy zakłady posiadające koncesje na wydobycie kopalin: ZGH „Bolesław", BOLTECH Sp z. o.o. i DB Cargo Polska S.A. ~~i DB Schenker Rail Polska S.A.~~ Rozwój przemysłu wydobywczego wiąże się z rozwojem wielu działalności z nim związanych. Są to zakłady przetwórstwa rud na koncentraty, produkcja metali nieżelaznych, działalność handlowo-marketingowa, usługi transportowe, mechaniczne, laboratoryjne, sprzedaży oraz liczne zakłady produkcyjne.

Wody powierzchniowe nie stanowią w strukturze gminy znaczącego areału. Gmina leży w dorzeczu Białej Przemszy granicząc od północy z jej lewym dopływem - potokiem Biała aktualnie prowadzącym głównie wody kopalniane. Do rzeki tej wpadają wody kopalniane z kanału Dąbrówka. Zbiorniki wód powierzchniowych stojących, występują w formie nielicznych oczek wodnych bądź stawów założonych na ciekach w Podlipiu i obok Krążka. Tereny wód powierzchniowych zajmują niespełna 1% powierzchni gminy.

Gmina Bolesław zlokalizowana jest wzdłuż istotnego ciągu komunikacyjnego o znaczeniu krajowym - drogi nr 94, która umożliwia połączenia pomiędzy Katowicami i Krakowem (historyczny szlak Wrocław – Kijów). Ponadto droga ta ma bardzo duże znaczenie w tranzycie jako łącznik tras międzynarodowych w kierunku północ-południe. Droga krajowa posiada parametry drogi klasy głównej o ruchu przyspieszonym, o dwóch jezdniach, dwupasmowych. Jej ranga jest znacznie obniżona poprzez liczne włączenia bezpośrednie oraz przebieg przez tereny osadnicze. Obciążenie drogi stale rośnie i wydaje się, że jeszcze wzrośnie, na co może mieć wpływ wniesienie opłat na całości autostrady A-4.

Pozostała sieć osadnicza gminy bazuje głównie na sieci dróg powiatowych, klasy zbiorczej i lokalnej. Drogi te w znacznej części wykorzystywane są jako szlaki tranzytowe związane z przemysłem wydobywczym oraz działalności firm produkcyjnych, co bardzo negatywnie wpływa na ich stan techniczny oraz bezpieczeństwo na terenach osadniczych, przez jakie przebiegają. Uzupełnienie sieci stanowią drogi gminne, klasy lokalnej i dojazdowej.

W gminie Bolesław działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę prowadzi Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Olkuszu (PWiK Sp. z o.o.). Surowcem do produkcji wody pitnej ~~są~~ do 2016 roku były wody pochodzące z odwodnienia Kopalni rud cynku i ołowiu ZGH „Bolesław" w Bukownie. Gmina zaopatrywana jest obecnie w wodę z wodociągu grupowego zasilanego z ujęć głębinowych zlokalizowanych w gminie Klucze: Bydlin, Cieślin, Kolbark (do 2016 r. sieć była zaopatrywana przez Stacje Uzdatniania Wody w Olkuszu). Woda głównymi magistralami jest kierowana do Zbiorników Parcze w Olkuszu, a następnie poprzez komorę redukcyjną łączącą magistrale „Wschód - Zachód" (zlokalizowaną w obrębie byłej Stacji Uzdatniania Wody w Olkuszu) tłoczona jest magistralą w kierunku Zbiornika Wyrównawczego „Małobądz". W kolejnych latach w ramach II etapu „Budowy systemu zaopatrzenia w wodę mieszkańców gmin Olkusz, Bukowno, Bolesław, Klucze po likwidacji ujęcia wody w kopalni Zakładów Górniczo-Hutniczych „Bolesław" S.A. w Bukownie" na terenie Gminy Bolesław planowana jest przebudowa magistrali wodociągowej oraz Zbiornika Wyrównawczego „Małobądz".

Przedsiębiorstwo w ramach zadania „Budowa systemu zaopatrzenia w wodę mieszkańców gmin Olkusz, Bukowno, Bolesław, Klucze po likwidacji ujęcia wody w kopalni Zakładów Górniczo-Hutniczych „Bolesław" S.A. w Bukownie" wykonało budowę i modernizację ujęć wody oraz budowę magistrali wodociągowych, co umożliwiło Spółce dostarczenie wody odbiorcom z własnych ujęć.

~~Całkowita długość sieci wodociągowej na terenie gminy Bolesław wynosi 44,3 km. Do budynków mieszkalnych wodę doprowadza 2 175 przyłączy wodociągowych (stan na 2010 r. wg GUS).~~

W ostatnich latach została przebudowana sieć wodociągowa w Krzykawce, Ujkowie Nowym, częściowo w Bolesławiu, Kolonii i Małobądzu. Ponadto, w czasie budowy sieci kanalizacji sanitarnej w Krążku, Podlipiu i Międzygórzu również przebudowano sieć wodociągową.

Długość sieci kanalizacji sanitarnej oraz nieruchomości przyłączone do kanalizacji przedstawiono w poniższej tabeli.

Miejscowość	Długość kanalizacji sanitarnej w km, stan na dzień 31.12.2017r.			Ilość budynków mieszkalnych przyłączonych do sieci kan. sanit. na dzień 31.12.2017r.
	sieć	przyłącza	ogółem	
Krążek	0,83	0,14	0,97	26
Podlipie	4,67	1,17	5,84	221
Międzygórze	1,82	0,11	1,93	48

Źródło: Dane PWiK Olkusz

Woda dostarczona gospodarstwom domowym stan na dzień 31.12.2017 r. – 207 071,20 m^3.

Gmina Bolesław nie ma w pełni zorganizowanego systemu odprowadzania ścieków. Według danych GUS gmina posiada system kanalizacyjny obejmujący 732 połączeń budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania, co stanowi ok. ~~33%~~ 34% ogółu budynków w gminie. Kanalizacja obejmuje swym zasięgiem miejscowości Laski, Kolonia, Bolesław, Małobądz, Ujków Nowy, Krzykawa, Krzykawka, Podlipie, Krążek i Międzygórze. Długość istniejących odcinków sieci kanalizacyjnej wynosi 50,66km. Ścieki bytowe z części obszaru wprowadzane do kanalizacji sanitarnej odprowadzane są do oczyszczalni ścieków w Laskach, gdzie po oczyszczeniu odprowadzane są do Kanału Dąbrówka.

Ścieki sanitarne z miejscowości: Krążek, Podlipie, Międzygórze odprowadzane są do oczyszczalni ścieków w Bukownie, będącej własnością Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Olkuszu, gdzie po oczyszczeniu odprowadzane są do Kanału Warwas.

Gmina Bolesław ze względu na bardzo uprzemysłowiony i usługowy charakter zagospodarowania posiada mocno rozbudowaną sieć elektroenergetyczną. Przez teren gminy Bolesław przebiegają następujące ciągi sieci elektroenergetycznych:

- napowietrzne linie tranzytowe o łącznej długości około 21 km: wysokiego napięcia 220 kV i 110 kV oraz średniego napięcia 30 kV,
- linie lokalne - rozdzielcze średnich napięć o łącznej długości około 20 km: napowietrzana SN 30 kV i 15 kV oraz kablowa SN 15 kV,
- sieci niskiego napięcia (380/220 V) zlokalizowane głównie na słupach żelbetowych około 90 % oraz linie kablowe około 10 %,

Główny Punkt Zasilania (GPZ) o napięciu 110/20 kV zlokalizowany jest na terenie Kopalni „Pomorzany". Dodatkowo do GPZ są podłączone napowietrzne linie wysokiego napięcia (WN) np. 110 kV lub średniego napięcia (SN) 15 kV. Istniejące stacje transformatorowe ST to w większości stacje słupowe - około 80% i wnętrzowe - wolnostojące - około 20% wszystkich stacji,

W zakresie zaopatrzenia w ciepło na terenie gminy nie występuje typ zabudowy, dla której należałoby stworzyć zbiorczy system. Całość potrzeb cieplnych zaspokajana jest przez indywidualne źródła ciepła, głównie na paliwo stałe lub gazowe.

W zakresie zaopatrzenia w gaz gmina jest zasilana gazem wysokiego ciśnienia GZ-50 z gazociągu relacji Tworzeń – Zederman (DN 500, 6,4MPa). Druga odnoga rurociągu o średnicy DN 200/100 6,4 MPa zasila stację redukcyjno – pomiarową w Bolesławiu ~~Jaworznie~~. ~~Odnoga~~ Odgałęzienie o średnicy DN 50 6,4 MPa zasila stację redukcyjno-pomiarową w Bolesławiu.

2. STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY

Zgodnie z obowiązującą ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ład przestrzenny jest to „takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz

uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno – estetyczne".

Układ przestrzenny w gminie obecnie tworzy kilkanaście skoncentrowanych ośrodków wiejskich oraz tereny produkcyjno - przemysłowe. Dominuje zabudowa mieszkaniowa, jednorodzinna, wolnostojąca. Nowopowstające obiekty budowlane lokalizowane są głównie jako uzupełnienie już istniejącego układu zabudowy lub na nowo wyznaczonych terenach inwestycyjnych przylegających do terenów już zainwestowanych. W charakterystyce zabudowy obserwuje się stopniowy zanik udziału zabudowy siedliskowej związanej z terenami rolnymi. Obszar gminy jest silnie uwarunkowany działalnością górniczą. Ze względu na korzystne uwarunkowania obserwuje się tendencje do dalszego rozwoju terenów przemysłowych i inwestycyjnych. Zauważalny jest spadek zainteresowania produkcją rolną, co skutkuje stopniowym przekształcaniem się obszarów rolnych pod funkcje nierolnicze. Rozwój przemysłu wydobywczego, bazującego na złożach naturalnych rozwija się kosztem terenów zalesionych.
Ochrona ładu przestrzennego dotyczy szczególnie zachowania bilansu pomiędzy stworzeniem odpowiednich warunków rozwoju gospodarczego i zachowania walorów środowiska przyrodniczego i jakości przestrzeni osadniczej.

3 STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚĆ I JAKOŚĆ ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGI OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

3.1 STAN ŚRODOWISKA NATURALNEGO

3.1.1 Położenie fizyczno – geograficzne

Pod względem fizyczno-geograficznym gmina Bolesław, położona jest na Wyżynie Śląsko-Krakowskiej, we wschodniej części makroregionu Wyżyny Śląskiej, a dokładniej we wschodniej części makroregionu określanego jako Garb Tarnogórski (Próg Środkowo triasowy).

3.1.2 Rzeźba terenu i budowa geologiczna

Terytorium gminy Bolesław uznaje się za wyżynne, chociaż nie więcej niż w połowie jest wzniesione ponad 300 m n.p.m. Jego bezwzględne wysokości mieszczą się w przedziale pomiędzy 282 a 372 m n.p.m. Najniższe miejsce jest na północy przy granicy koryta Białej Przemszy, a najwyższe w Krzykawie w miejscu zbiornika wodociągowego. Ukształtowanie tego obszaru utrwalone zostało w trzeciorzędzie i charakteryzuje się łagodną rzeźbą terenu

będącą wynikiem działalności lodowców, rzek i wiatru. Naturalna rzeźba terenu w dużym stopniu zdeformowana została w wyniku działalności człowieka – hałdy, nasypy, wyrobiska. Tak urozmaicona rzeźba terenu wraz z terenami otwartymi i dużym udziałem lasów w gminie stanowi o wysokich walorach krajobrazowych, szczególnie w kierunku północnym (w granicach Otuliny Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd").

W budowie geologicznej gminy wyróżnia się trzy piętra strukturalne. Pierwsze tworzą sfałdowane utwory paleozoiczne, drugie stanowią monoklinalnie zalegające utwory mezozoiczne z utworami permu, natomiast piętro trzecie stanowią pokrywowe utwory kenozoiczne – czwartorzędowe.

W północnej części występują piaski i żwiry wodnolodowcowe z płatami dolomitów diploporowych oraz iłowcami, mułowcami i wapieniami. Na środkowo-zachodniej części występują dolomity diploporowe, a na wschodniej części dolomity kruszconośne.

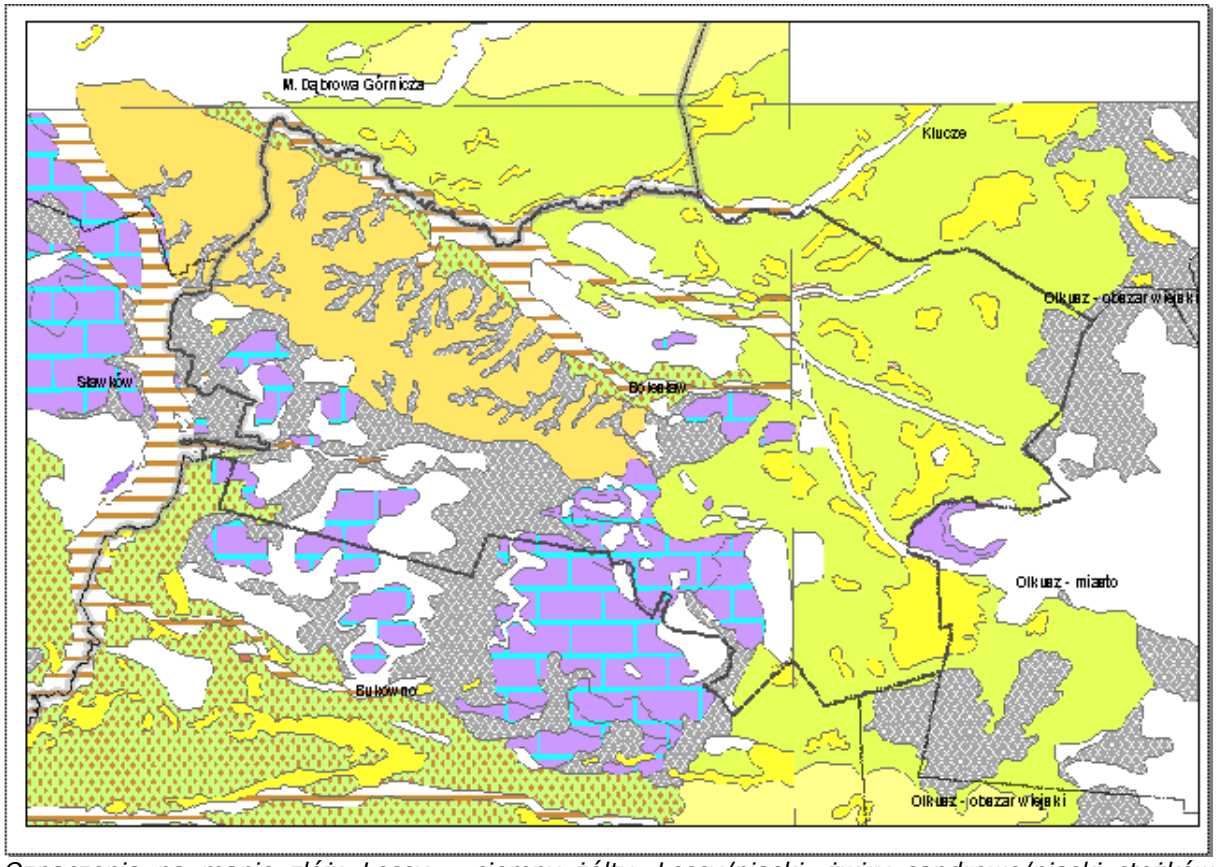

Oznaczenia na mapie złóż: Lessy – ciemny żółty, Lessy/piaski, żwiry sandrowe/piaski stożków napływowych – zielony kropkowany, piaski i żwiry sandrowe – szraf brązowy, piaski/żwiry sandrowe i wodonośne – zielony, piaski/żwiry sandrowe/piaski eoliczne w wydmach – jasny żółty, wapienie/dolomity/margle/iłowce/mułowce/andryhyty/gipsy – szraf szary i biały, wapienie warstwy górażdżańskiej – szraf filetowy.

Budowa geologiczna gminy Bolesław związana jest z występowaniem złóż cynku i ołowiu, dolomitów oraz piasków. Według stanu na dzień ~~31.12.2010~~ ~~31.12.2017~~ 31.12.2019 r. na terenie gminy udokumentowane są złoża cynku i ołowiu, dolomitów, piasków i żwirów oraz

piasków podsadzkowych. Zasoby bilansowe tych złóż wynoszą łącznie ~~325 299 565 158~~ 568 504 tys. Mg.

Charakterystyka złóż kopalin na terenie gminy Bolesław

Nazwa złoża	Stan zagospodarowania złoża	Złoże	Zasoby [tys. Mg]		Wydobycie [tys. Mg]
			Bilansowe geologiczne	Przemysłowe	
Bolesław	Złoże z którego wydobycie zostało zaniechane	Rudy cynku i ołowiu	tylko pzb.	-	-
Krzykawa	Złoże z którego wydobycie zostało zaniechane	Rudy cynku i ołowiu	tylko pzb.	-	-
Laski	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. A+B+C)	Rudy cynku i ołowiu	~~8 010~~ 1 562	-	-
Laski 1	Złoże rozpoznane szczegółowo	Rudy cynku i ołowiu	10765	-	
Olkusz	Złoże eksploatowane	Rudy cynku i ołowiu	~~2 721~~ ~~1 311~~ 1 158	~~2 497~~ ~~938~~ 727	~~54~~ ~~514~~ 455
Pomorzany	Złoże eksploatowane	Rudy cynku i ołowiu	~~16 446~~ ~~10 277~~ 9 584	~~9 465~~ ~~2 130~~ 1267	~~2 367~~ 804
Ujków Stary	Złoże ~~o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. A+B+C)~~ eksploatowane	Dolomity triasowe	~~16 490~~ ~~15 929~~ 15 486	~~10 018~~ ~~9 394~~ 8 952	~~-~~ 48
Bolesław-Starczynów	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. A+B+C)	Piaski i żwiry	120	-	-
Hutki II	Złoże eksploatowane	Piaski podsadzkowe	~~5 527~~ ~~1 838~~ 994	~~5 527~~ ~~1 739~~ 896	~~198~~ 423
Pustynia Błędowska – blok IV	Złoże eksploatowane	Piaski podsadzkowe ~~wraz z kopaliną towarzyszącą~~	~~275 985~~ ~~267 751~~ 267 075	~~11 526~~ ~~8 883~~ 7 096	~~1 023~~ 372
Pustynia Błędowska – blok III	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. A+B+C)	Piaski podsadzkowe	261 760	-	-

Źródło: Bilans Zasobów Kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu na ~~31.12.2010~~ ~~31 XII 2017~~ 31 XII 2018 r.

3.1.3 Surowce naturalne

Surowce naturalne na obszarze gminy Bolesław stanowią bardzo istotny element rozwoju gospodarczego. Korzyści ekonomiczne płynące z prowadzenia działalności

górniczej stanowią o ciągłym rozwoju tego typu działalności. Wykorzystanie złóż surowców wymaga zmian w zagospodarowaniu gminy.

Dla udokumentowanych złóż cynku i ołowiu, dolomitów, piasków i żwirów oraz piasków podsadzkowych ustanowiono ochronę prawną zgodnie z ustawą z dnia ~~4 lutego 1994 r.~~ 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z ~~2005 r. Nr 228, poz. 1947~~ ~~2017 r. poz. 2126,~~ 2019 r. poz. 868 z późn. zm.).

W granicach gminy obecnie ustanowione zostały następujące tereny i obszary górnicze:

- ~~„ZGH Bolesław" ustanowionego dla eksploatacji rud Zn-Pb ze złoża „Pomorzany" w Obszarze Górniczym „Pomorzany II" – koncesja Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa Nr 172/93 z dnia 20.07.1993 r. (z późn. zm.) – termin ważności koncesji upływa z dniem 20.07.2013 r.,~~
- ~~„ZGH Bolesław I" dla eksploatacji rud Zn-Pb ze złoża „Olkusz" (część „Olkusz-Podpoziom") w Obszarze Górniczym „Olkusz I" – koncesja Ministra Środowiska Nr 8/2003 z dnia 15.10.2003 r. – termin ważności koncesji upływa z dniem 15.10.2013 r.,~~
- „Hutki II" ustanowionego dla eksploatacji piasków podsadzkowych ze złoża „Hutki II" w Obszarze Górniczym „Hutki II" – koncesja Marszałka Województwa Małopolskiego Nr RG.II.BA.7515/1-25/09 z dnia 23.12.2009 r. – termin ważności koncesji upływa z dniem 31.12.2024 r.,
- ~~„Szczakowa VI" dla eksploatacji złóż piasków podsadzkowych wraz z kopaliną towarzyszącą ze złoża „Pustynia Błędowska – blok IV" - koncesja Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa Nr 60/93 z dnia 05.05.1993 r. (z późn. zm.),~~
- „Ujków Stary" ustanowionego dla eksploatacji dolomitów triasowych ze złoża „Ujków Stary" w obszarze górniczym „Ujków Stary" – koncesja Marszałka Województwa Małopolskiego Nr SR-IX.7422.2.24.2011.KŻ z dnia 23.01.2012 r. (z późn. zm.), – termin ważności koncesji upływa z dniem 31.12.2042 r.
- „ZGH Bolesław III" ustanowionego dla eksploatacji rud Zn-Pb ze złoża „Pomorzany" w obszarze górniczym „Pomorzany III" – koncesja Ministra Środowiska Nr DGKks-4771-14/22643/12/JM z dnia 12.06.2013 r. – termin ważności koncesji upływa z dniem 31.12.2023 r.
- „ZGH Bolesław IV" ustanowionego dla eksploatacji rud Zn-Pb ze złoża „Olkusz" w obszarze górniczym „Olkusz II"– koncesja Ministra Środowiska Nr DGKks-4771-15/22651/12/JM z dnia 12.06.2013 r. – termin ważności koncesji upływa z dniem 31.12.2023 r.
- „Bolesław – pole Bolesław i pole Pomorzany bis" ustanowionego dla eksploatacji piasku ze złoża „Pustynia Błędowska – blok IV" w obszarze górniczym „Bolesław –

pole Bolesław i pole Pomorzany bis" – koncesja Marszałka Województwa Małopolskiego z dnia 22.03.2019 r. – termin ważności koncesji upływa z dniem 31.12.2068 r.

3.1.4 Wody powierzchniowe i podziemne

Gmina leży w dorzeczu Białej Przemszy granicząc od północy na wielokilometrowym odcinku z jej lewym dopływem – potokiem Biała, aktualnie prowadzącym głównie wody kopalniane. Do rzeki tej wpadają wody kopalniane z kanału Dąbrówka oraz wody Sztolni Ponikowskiej, której długość określana jest na 2 km. W zlewni Białej, mającej szczególne walory przyrodniczo – krajobrazowe, leży większość obszaru gminy. W dolnym biegu tworzą się meandry, moczary i stawy. Jej przepływy i stany wód są niskie i wyrównane, choć w czasie roztopów lub nagłych opadów mogą powodować lokalne powodzie o ograniczonym zasięgu. Najbardziej zagrożona podtopieniami na terenie gminy Bolesław jest miejscowość Laski. Ponadto Zakłady ZGH informują o możliwości wystąpienia podmokłości, zalewisk i podtopień terenu po likwidacji kopalni „Olkusz – Pomorzany", wskazując orientacyjne zasięgi. Należałoby określić w specjalistycznym opracowaniu dokładne zasięgi wraz z określeniem zwierciadła wody w jurajskim i czwartorzędowym poziomie wodonośnym, bowiem likwidacja kopalń ZGH „Bolesław" S.A. może spowodować podniesienie się tych zwierciadeł.

Drugorzędne znaczenie dla Gminy mają położone po stronie południowej – Struga, granicząca z wsią Podlipie i krótki odcinek górnego Warwasu pod wsią Krążek. Mogą one stanowić podstawę dla kształtowania lokalnej rekreacji i być odbiornikami oczyszczonych wód bytowo – gospodarczych.

Zbiorniki wód powierzchniowych stojących występują w formie nielicznych oczek wodnych bądź stawów założonych na cieku w Krążku. Jednym z większych zbiorników jest odtworzony zbiornik w Starej Wsi, będący reliktem dawnego, dużego kompleksu stawów w tym rejonie. Wiele stawów i cieków zanikłych w wyniku odwadniania kopalń, może powstać ponownie po zaprzestaniu eksploatacji górniczej. Tereny wód powierzchniowych zajmują niespełna 1% powierzchni gminy. Stan i utrzymanie jakości wód powierzchniowych jest stale objęte monitoringiem.

W zakresie występowania złóż wód podziemnych teren gminy Bolesław leży w obrębie bytomsko-olkuskiego regionu hydrogeologicznego z głównym poziomem użytkowym szczelinowo-krasowym w wapieniach i dolomitach triasu dolnego i środkowego. Poziom ten zalega na głębokości 10 – 100 m, wydajności wahają się od 10 do 600 m3/h, a wody znajdują się pod ciśnieniem do 3000 kPa. Piętro to jest intensywnie drenowane

przez kopalnie oraz wykorzystywane do celów zaopatrzenia w wodę. Spowodowało to powstanie rozległego leja depresji zwierciadła wód podziemnych o zasięgu regionalnym, a także do zmiany naturalnego kierunku spływu wód poziemnych. Prawie na całym rozpatrywanym obszarze oba piętra wodonośne: czwartorzędowe i triasowe są połączone ze sobą, z tym że w jego zachodniej części piętro czwartorzędowe nie występuje bądź też jest, praktycznie rzecz biorąc, bezwodne. W północnej części obszaru wodonośne osady czwartorzędu i triasu są lokalnie rozdzielone niewielkim płatem izolującym utworów kajpru. Sytuacja ta nie ma jednak większego znaczenia dla warunków przepływu wody podziemnej.

Wodonośne piętro czwartorzędowe jest zbudowane głównie ze średnio i drobnoziarnistych piasków. Największą miąższość wodonośne osady czwartorzędowe osiągają w osiowej części pradoliny Przemszy. Piaski czwartorzędowe są bardzo dobrze przepuszczalne, o czym świadczą wysokie wartości ich współczynników filtracji, najczęściej rzędu $n \cdot 10^{-4}$ m/s. Omawiane piętro wodonośne jest zasilane głównie przez infiltrację opadów atmosferycznych. Ważnym składnikiem zasilania z punktu widzenia jakości wód podziemnych jest infiltracja wód przesiąkających i odsączających się z osadów deponowanych w stawach poflotacyjnych. Drenaż piętra czwartorzędowego odbywa się poprzez wodonośne osady triasu, drenowane z kolei wyrobiskami górniczymi olkuskich kopalń rud cynku i ołowiu.

Wodonośne piętro triasowe jest niejednorodne pod względem litologicznym. W jego profilu można wyodrębnić przynajmniej trzy odmienne typy skał. W górnej części profilu występują dolomity diploporowe i kruszconośne. Są to skały bardzo dobrze przepuszczalne dzięki obecności gęstej sieci spękań i licznych kawern. W środkowej części profilu wodonośnych skał triasowych występują wapienie warstw olkuskich i gogolińskich, wśród których znajdują się wkładki margli i iłów. Utrudniają one przepływy wód podziemnych w kierunku pionowym. Przepuszczalność wapieni jest stosunkowo mała, w skałach tych szczeliny są często wypełnione substancją ilastą, a kawerny są stosunkowo niewielkie i spotyka się je dosyć rzadko. Dolną część profilu wodonośnego piętra triasowego budują dolomity retu, które są nieco gorzej przepuszczalne niż dolomity diploporowe i kruszconośne. Mają one dużą porowatość międzyziarnową oraz dużo drobnych kawern. Współczynniki filtracji węglanowych osadów triasu, ze względu na ich szczelinowo-krasowy charakter mieszczą się w kilku rzędach wielkości. Dolomity diploporowe i kruszconośne mają najczęściej współczynniki filtracji około 10^{-4} m/s. Wapienie warstw olkuskich i gogolińskich oraz dolomity retu są gorzej przepuszczalne. Współczynnik filtracji tych skał mają najczęściej wartości w pobliżu 10^{-5} m/s.

Warunki przepływu wody podziemnej w utworach wodonośnego piętra triasowego są kształtowane przede wszystkim przez głęboki drenaż górniczy. Podstawowymi ośrodkami drenażu wód podziemnych w tym rejonie są wyrobiska nieczynnej kopalni „Bolesław", które spowodowały odwodnienie dużych obszarów piasków czwartorzędowych oraz głębiej zalegających dolomitów diploporowych i kruszconośnych, a także wyrobiska w południowo-zachodniej części kopalni „Pomorzany". Główny strumień wód podziemnych przepływa od południa ku północy.

Obszar gminy Bolesław charakteryzuje się dużymi zasobami wód podziemnych, które zaliczone zostały do Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP). Najbardziej zasobne triasowe piętro wodonośne stanowi zbiornik wód podziemnych „Olkusz-Zawiercie" GZWP ~~o~~ nr 454~~, zgodnie z Rozporządzeniem z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 126, poz. 878)~~.

Główny Zbiornik Wód Podziemnych występujący na terenie gminy Bolesław

Nr zbiornika	**Nazwa zbiornika**	**Typ ośrodka**	**Wiek utworów wodonośnych**	**Obszar**
454	Zbiornik Olkusz – Zawiercie	szczelinowo-krasowy	T1,2	~~Pozostała część~~ Cały obszar gminy Bolesław

Cały obszar gminy leży w zasięgu zbiornika wód podziemnych Olkusz-Zawiercie GZWP nr 454.

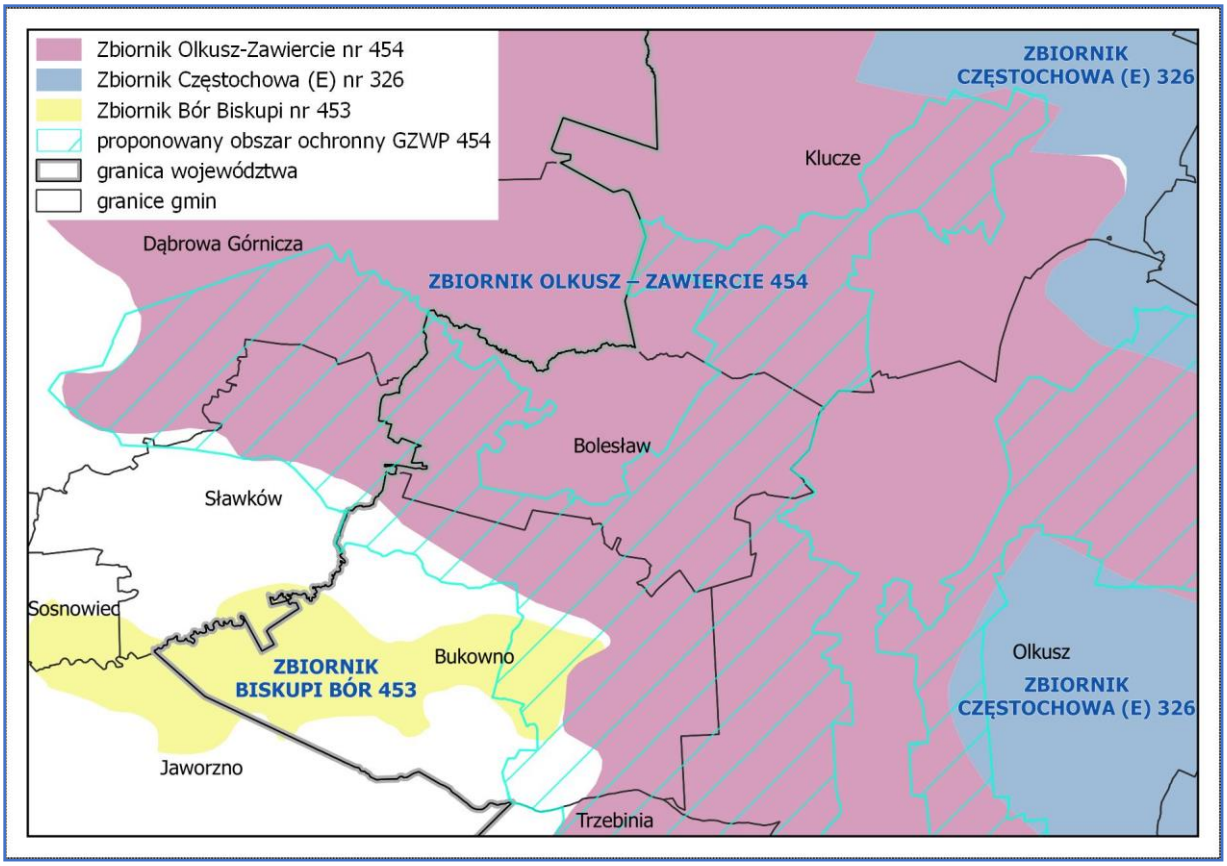

Wody na obszarze gminy podlegają silnej antropopresji. Decydujący wpływ na jakość wód podziemnych w gminie Bolesław mają ogniska zanieczyszczeń na powierzchni terenu. Do największych należą osady poflotacyjne zdeponowane w stawach w południowo-zachodniej części gminy i stare zrekultywowane składowisko odpadów. Niekorzystnie wpływa także nieuporządkowana gospodarka wodno-ściekowa. Zagrożenie migracją zanieczyszczeń z powierzchni ziemi do wód podziemnych zbiornika GZWP nr 454 wynika z braku odpowiedniej warstwy izolującej dla tego zbiornika.

Zgodnie z utworzoną dokumentacją hydrologiczną dla tego zbiornika, opracowaną przez Państwowy Instytut Geologiczny – Oddział Górnośląski w Sosnowcu w 1994 r., ochrona zbiornika polega na stosowaniu odpowiednich zakazów i ograniczeń oraz monitorowaniu środowiska. W zasięgu strefy ochronnej zbiornika Olkusz – Zawiercie nakazuje się uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej oraz likwidowanie nielegalnych składowisk odpadów komunalnych. Realizowane na tym obszarze inwestycje wymagają spełnienia odpowiednich uwarunkowań w zakresie bezpiecznej ich eksploatacji, co związane będzie z odpowiednimi uzgodnieniami z dyrekcją Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach.

Decyzją Ministra Środowiska z dnia 22. 12. 2015 r. (Znak: DGK-II.4731.117.2015.AW) została zatwierdzona dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanowieniem obszarów ochronnych Głównego

Zbiornika Wód Podziemnych nr 454 Olkusz – Zawiercie, w obszarze których położona jest część gminy Bolesław.

Na obszarze gminy Bolesław stwierdzono zmiany stosunków wodnych. Wynikają one z głębokiego drenażu poziomu triasowego przez kopalnie oraz ujęcia wodne. Doprowadziło to do utworzenia rozległych lejów depresyjnych. Przewiduje się, że po zaprzestaniu w najbliższych latach eksploatacji górniczej rud cynkowo-ołowiowych, sukcesywnie, we wszystkich warstwach będzie powracać stan równowagi wód naturalnych. Zmiany stosunków wodnych związane z podnoszeniem się zwierciadła wód podziemnych już zostały zaobserwowane przy podwyższeniu poziomu odwadniania (bazy drenażu) nieczynnej już kopalni „Bolesław".

Warunkiem poprawy stanu czystości wód jest konsekwentna realizacja programów oczyszczania ścieków bytowo–gospodarczych, w drodze budowy kanalizacji oraz ograniczania niekontrolowanej chemizacji rolniczej i usuwania większych skupisk istniejących zanieczyszczeń przemysłowych w glebie.

Warunki wodne gminy Bolesław są silnie uzależnione od prowadzonej na terenie gminy działalności górniczej. Problem ten jest niezmiernie istotny zarówno w kontekście ochrony środowiska, ale równie ważny w kontekście zaopatrzenia gminy w wodę bytowo-gospodarczą. Dotychczasowe zaopatrzenie, bazujące na działalności kopalni ~~musi ulec zmianie~~ uległ zmianie od 2016 r. Przewidziano, że występujące na jej terenie potencjalne ujęcia wody w obrębie piętra triasowego, nie będą nadawały się do eksploatacji, ze względu na zanieczyszczenia powstałe w wyniku zakończenia eksploatacji górniczej, na co wskazuje opracowanie *„Zmiana Systemu zaopatrzenia w wodę rejonu olkuskiego po zakończeniu eksploatacji kopalń Zakładów Górniczo-Hutniczych Bolesław S.A. w Bukownie*" (rok 2011). Należy ten problem traktować priorytetowo w zakresie lokalizacji nowych terenów inwestycyjnych. Gmina zaopatrywana jest obecnie w wodę z wodociągu grupowego zasilanego z ujęć głębinowych zlokalizowanych w gminie Klucze: Bydlin, Cieślin, Kolbark.

3.1.5 Warunki klimatyczne

Klimat obszaru Bolesławia można scharakteryzować jako łagodny i umiarkowanie wilgotny. Średnia temperatura roczna wynosi 8°C (temperatura – zróżnicowana w zależności od położenia i ukształtowania terenu). Średnia roczna temperatura maksymalna wynosi 12,4°C, natomiast średnia roczna temperatura minimalna -3°C. Przeważającym kierunkiem wiatrów jest zachodni i południowo-zachodni. Przeważają wiatry słabe i umiarkowane. Notowana jest wysoka ilość cisz, których średni roczny procent wynosi 24. Najczęściej występują one w sierpniu i we wrześniu. Roczna suma opadów jest zróżnicowana w poszczególnych latach. Średnia wieloletnia wynosi 750 mm. Najwyższe

opady występują od maja do sierpnia. Średnia roczna liczba dni z opadem śniegu wynosi dla Bolesławia i terenów przyległych 51 dni, a ilość dni z mgłami 38. Średnia ilość dni z pokrywą śnieżną wynosi przeciętnie 60-75 dni.

3.1.6 Gleby

Grunty orne na terenie gminy Bolesław nie należą do najlepszych klas bonitacyjnych, jednak w porównaniu z sąsiednimi gminami, gmina Bolesław ma najlepszą strukturę gleb. W skali kraju grunty położone na Wyżynie Śląskiej nie należą do najlepszych w zakresie intensywnej produkcji rolnej. Gleby w tym obszarze kraju są narażone na silną antropopresję związaną z przemysłem, o skutkuje zanieczyszczeniem i deformacją powierzchniową.

W gminie Bolesław około 63% gruntów stanowią gleby średniej jakości-IV klasy bonitacyjnej, natomiast prawie 28% stanowią gleby słabe V i najsłabsze VI klasy bonitacyjnej. Udział gruntów zaliczanych do wyższych klas bonitacyjnych, tj. III stanowi 9,2%.

W obrębie gruntów ornych wydziela sie 9 klas bonitacyjnych. Udział powierzchni gruntów na terenie gminy Bolesław, w poszczególnych klasach bonitacyjnych, przedstawia się następująco:

- klasa I - gleby orne najlepsze - brak,
- klasa II - gleby orne bardzo dobre - brak,
- klasa IIIa - gleby orne dobre – 13,6 ha,
- klasa IIIb - gleby średnio dobre – 93,4 ha,
- klasa IVa - gleby orne średniej jakości – 372,4 ha,
- klasa IVb - gleby orne średniej jakości (gorsze) – 362,5 ha,
- klasa V - gleby orne słabe – 247,0 ha,
- klasa VI - gleby najsłabsze – 73,3 ha,
- klasa VI RZ - gleby pod zalesienia – 8,7 ha.

Kompleksy glebowe wykorzystywane do produkcji rolnej zlokalizowane są w okolicach Krzykawy, Krzykawki i Małobądza, w części północno – zachodniej gminy oraz w okolicach Podlipia, część południowo – zachodnia gminy. Lokalizacja działalności rolniczej zasadniczo jest poza terenami Obszarów Górniczych. Ewentualna dalsza eksploatacja złóż jeszcze mocniej osłabi jakość gleb.

W pozostałej części gminy użytki rolne, w części podmokłe, występują marginalnie w rejonie Lasek i Hutek w otoczeniu lasów masywu Bolesławsko – Olkusko – Kluczewskiego.

3.1.7 Lasy

Zbiorowiska leśne zajmują powierzchnię 1 702 ha, co stanowi 41,17 % ogólnej powierzchni gminy Bolesław. Na gruntach leśnych zbiorowiska leśne zajmują 97,5%, zaś różnorodne zbiorowiska nieleśne 2,5%. Prawie 80% gruntów leśnych na terenie gminy Bolesław stanowią lasy publiczne należące do Skarbu Państwa. Grunty leśne prywatne zajmują około 20% powierzchni, tylko nieznaczną część stanowią grunty leśne gminne.
Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej lasy obrębu Olkusz położone są w VI Krainie Małopolskiej. Nadzór nad lasami na terenie gminy Bolesław sprawuje Nadleśnictwo Olkusz oraz Państwowe Nadleśnictwo Chrzanów. Brak jest uproszczonych planów urządzenia lasów dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Lasy na terenie gminy zdominowane są przez sosnę, która stanowi prawie 68% drzewostanu. Są to drzewostany na ogół młode, przeciętny wiek to 62 lata. W składzie gatunkowym drzewostanów, poza sosną występuje brzoza, dąb, modrzew, świerk, jodła oraz buk. W strukturze siedliskowej dominują zespoły boru świeżego i mieszanego, rzadziej boru suchego. Ponadto w rejonie gminy występuje także las wyżynny.

3.2 ZASOBY PRZYRODNICZE I WALORY KRAJOBRAZOWE ORAZ ICH OCHRONA PRAWNA

Środowisko przyrodnicze na terenie gminy Bolesław charakteryzuje się przede wszystkim wysokimi walorami krajobrazowymi. Przyczyniają się do tego takie walory jak duża lesistość, duże powierzchnie terenów otwartych oraz zróżnicowane ukształtowanie terenu i ciekawa budowa geologiczna. Gmina stanowi przedpole dla obszaru Pustyni Błędowskiej, znajdując się w zasięgu otuliny Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd". Wpływa to na dobre warunki dla występowania zróżnicowanej fauny i flory. Należy jednak zwrócić uwagę, iż zasoby przyrodnicze na obszarze gminy są poddawane licznej degradacji na skutek działalności człowieka. Część obszarów cennych przyrodniczo stanowi jedynie izolację od terenów mocno uciążliwych i zdegradowanych głównie przez działalność górniczą.
Podstawowym aktem prawnym regulującym warunki i formy ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55 ~~2018 r. poz. 1614 z późn. zm. 2009 r. Nr 151, poz. 1220 – tekst jednolity~~). Aktualnie obszary objęte prawną ochroną przyrody to: **otulina Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd**. Na terenie gminy są dwa **Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk Natura 2000 (PLH 120091 Armeria i PLH 120092 Pleszczotka).**
Część obszarów o wybitnych walorach przyrodniczych, dotychczas nie została objęta ochroną prawną.

Otulina Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd o powierzchni 2413,00 ha, która stanowi 58,36% powierzchni gminy. Granice otuliny na terenie gminy reguluje Rozporządzenie Nr 81/05 Wojewody Małopolskiego z dnia 29 grudnia 2005 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 50, poz. 281) ze zmianą wynikającą z Rozporządzenia Nr 12/08 Wojewody Małopolskiego z dnia 2 kwietnia 2008 zmieniającego rozporządzenie w sprawie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2008 r. Nr 263, poz. 1636).

Park Krajobrazowy obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe, natomiast otulinę – strefę ochronną graniczącą z formą ochrony przyrody wyznacza się indywidualnie dla formy ochrony przyrody w celu zabezpieczenia przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka. Dla Parku Krajobrazowego wyznaczono otulinę, która na terenie województwa małopolskiego obejmuje obszar 18751,9 ha, położony w części gmin: Bolesław, Klucze, Olkusz, Sułoszowa, Trzyciąż i Wolbrom. Teren otuliny Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd w granicach gminy Bolesław, w jej północnej części posiada ciekawe i wartościowe enklawy przyrodnicze, należą do nich:

- bagna Laski – Krzykawka, położone w dolinie rzeki Białej,
- jary w Krzykawce i Krzykawie,
- zbocza doliny Przemszy w Krzykawce,
- skałka trawertynowa w Laskach.

Bagna Laski – Krzykawka - występujące w dolinie rzeki Białej, w północnej części gminy Bolesław tworzą bardzo oryginalny bagienny krajobraz. Występuje tam bujna roślinność łęgowa w postaci wysokich oczeretów, szuwarów, turzycowisk, lasów łęgowych. Ponadto występują tam optymalne warunki dla ptaków, których gnieździ się ponad 50 gatunków, w tym np.: żuraw, dzięcioł czarny, brodziec samotny, dziwonia. Z płazów występuje traszka zwyczajna i grzebieniasta oraz ropucha szara, a z roślin chronionych – kruszyna pospolita.

Jary w Krzykawce i Krzykawie - powstałe w wyniku erozji utworów lessowych i tworzą ciekawy rozgałęziony system.

Zbocza doliny Przemszy w Krzykawce pokrywają rośliny kserotermiczne.

Skałka trawertynowa na terenie Bolesławia, w sołectwie Laski, a więc poza rejonami jaskiniowymi Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd, zlokalizowana jest „Skałka" – kopuła trawertynowa (zwana też wynurzeniem geologicznym) oraz powstała w jej wnętrzu jaskinia. Jest ona rozwinięta w dolomitach kruszconośnych triasu i jest fragmentem podobnego systemu jak te, które odkryto w kopalniach rud cynku i ołowiu, tyle że w strefie złoża utlenionego. „Skałka" trawertynowa jest ewenementem przyrody jedynym w Polsce. Podobne można spotkać w Ganovicach i Beseniovie na Słowacji oraz na obszarze Mono Lake w Kalifornii w USA. Występuje tu wiele skamieniałości dawnych organizmów –

amonitów, z których pozostały spiralne skorupy o średnicy od kilku do kilkunastu centymetrów, małży, jeżowców, ślimaków, gąbek oraz belemitów.

Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk Natura 2000 [*Wg wydania IIB z 10.05.2010 RDOŚ w Krakowie*] na omawianym terenie zostały wyznaczone obszary Natura 2000 – obszar specjalnej ochrony pod nazwą „Armeria" (PLH 120091) i „Pleszczotka" (PLH 120092). Według stanu na dzień 20.11.2009 r., „Armeria" zajmuje powierzchnię 7,39 ha. Drugi specjalny obszar ochrony „Pleszczotka", zajmuje powierzchnię 4,92 ha. ~~Aktualnie listę Specjalnych Obszarów Ochrony Siedlisk Natura 2000 w tym: Armeria – kod **PLH120091** oraz **Pleszczotka – kod PLH120092**, przekazano do komisji europejskiej.~~

Armeria – jest to charakterystyczna roślinność galmanowa – niskie murawy złożone z gatunków znoszących wysokie stężenie w glebie metali ciężkich, takich jak cynk, ołów, kadm i srebro. Cechą charakterystyczną tworzących je roślin jest kseromorfizm oraz nanizm (skarlenie). Armeria maritima subsp. halleri, to rzadki podgatunek, w Europie znany jest z nielicznych stanowisk związanych z wychodniami cynku. Na niewielkiej powierzchni występują typowo, jak na warunki Polski, wykształcone zbiorowiska muraw galmanowych, rzadkie w kraju. Obszar służy ochronie 1 typu siedliska przyrodniczego z zał. I Dyrektywy 43/92/EWGW, zajmującego ok. 70% powierzchni obszaru.
Potencjalnym zagrożeniem jest sukcesja naturalna lub niewłaściwie prowadzona rekultywacja, prowadząca do zarastania muraw roślinnością krzewiastą i drzewiastą, w tym rozrastanie się obcych gatunków inwazyjnych – karagana i robinia akacjowata. Potencjalnie – zmiana przeznaczenia gruntów.

Pleszczotka – istniejący użytek ekologiczny „Biscutella" (Uchwała Gminy Bolesław na wniosek Zakładu Ekologii Instytutu Botaniki PAN w Krakowie, 1997 rok). Obszar służy ochronie 1 typu siedliska przyrodniczego z zał. I Dyrektywy 43/92/EWGW, zajmującego ok. 90% powierzchni obszaru.
Potencjalnym zagrożeniem jest sukcesja naturalna lub niewłaściwie prowadzona rekultywacja, prowadząca do zarastania muraw roślinnością krzewiastą i drzewiastą. Potencjalnie – zmiana przeznaczenia gruntów.

Wskazuje się proponowany użytek ekologiczny na gruntach leśnych położony w leśnictwie Pomorzany, w oddz. 234, stanowiący część działki nr 1700 w obrębie ew. Bolesław o powierzchni ok. 4,50 ha. Jest to teren z zapadliskami pokopalnianymi, które pozostawiono jako relikt działalności górniczej w rejonie olkuskim. Na terenie proponowanego użytku występują stanowiska kilku roślin objętych ścisłą ochroną, m. in. storczyk - kruszczyk rdzawoczerwony oraz płaty rzadkiego widłaka spłaszczonego.

Wschodnia część gminy znajduje się w zasięgu korytarza ekologicznego Jury Krakowsko-Częstochowskiej.

3.3 STAN ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

3.1.1 Warunki naturalne rolnictwa

Ogólna powierzchnia gruntów gminy Bolesław wynosi 4 134 ha, co stanowi 6,6% ogólnej powierzchni powiatu olkuskiego (62 218 ha).

Użytki rolne							
grunty orne	sady	łąki trwałe	pastwis. trwałe	grunty rolne zabud.	grunty pod stawami	grunty pod rowami	Razem
1059	116	258	124	131	2	4	1694
1059	116	258	124	131	2	4	1694

Grunty leśne oraz zadrz. i zakrz.		
lasy	gr.zadrz. i zakrzew.	Razem
1702	73	1775
1702	73	1775

Użytki rolne na terenie gminy stanowią ok. 41% ogólnej powierzchni, z czego grunty orne zajmują ok. 62% użytków.

Struktura użytkowania gruntów w ogólnej powierzchni gminy:

- **użytki rolne – 41%**
  - grunty orne – 26%
  - sady – 3%
  - łąki – 6%
  - pastwiska – 3%
- **lasy – 41,17%**

W obrębie gruntów ornych wydziela sie 9 klas bonitacyjnych. Udział powierzchni gruntów na terenie gminy Bolesław, w poszczególnych klasach bonitacyjnych, przedstawia się następująco:

- klasa I i II - brak,
- klasa IIIa - gleby orne dobre – 13,6 ha,
- klasa IIIb - gleby średnio dobre – 93,4 ha,
- klasa IVa - gleby orne średniej jakości – 372,4 ha,
- klasa IVb - gleby orne średniej jakości (gorsze) – 362,5 ha,
- klasa V - gleby orne słabe – 247,0 ha,

- klasa VI - gleby najsłabsze – 73,3 ha,
- klasa VI RZ - gleby pod zalesienia – 8,7 ha.

Około 63% gruntów stanowią gleby średniej jakości IV klasy bonitacyjnej, natomiast prawie 28% stanowią gleby słabe V i najsłabsze VI klasy bonitacyjnej. Udział gruntów zaliczanych do wyższych klas bonitacyjnych, tj. III stanowi 9,2%.

Kompleksy glebowe wykorzystywane do produkcji rolnej zlokalizowane są w okolicach Krzykawy, Krzykawki i Małobądza, w części północno – zachodniej gminy, oraz w okolicach Podlipia i drogi krajowej nr 94, część południowo – zachodnia gminy.
W pozostałej części gminy użytki rolne, w części podmokłe, występują marginalnie w rejonie Lasek i Hutek w otoczeniu lasów masywu Bolesławsko – Olkusko – Kluczewskiego.
Istotne dla ograniczenia rozwoju przestrzeni rolnych, jako gruntów ornych jest zróżnicowane ukształtowanie terenu, może to stanowić z kolei walor przy lokalizacji plantacji lub sadów.

3.3.2 Struktura agrarna i liczba gospodarstw

Średnia wielkość gospodarstw rolnych w kraju w 2010 roku, wg danych ARMIR, wynosi **10,23 ha,** natomiast w województwie małopolskim **3,38 ha.** W gminie Bolesław ponad 73% gospodarstw są to gospodarstwa o powierzchni do 1 ha.

Gospodarstwa rolne w gminie Bolesław, wg Powszechnego Spisu Rolnego w roku 2002, są to gospodarstwa indywidualne w 100%. Struktura wielkości areałów jest bardzo niekorzystna, dominują gospodarstwa o bardzo małej powierzchni. Bardzo niewiele z nich osiąga średnią wielkość dla województwa małopolskiego.

PSR WG SIEDZIBY GOSPODARSTWA		
Gospodarstwa wg rodzaju		
gospodarstwa rolne	-	1 660
gospodarstwa indywidualne	-	1 660
gospodarstwa indywidualne powyżej 1 ha użytków rolnych	-	441
Gospodarstwa wg rodzaju i grup obszarowych użytków rolnych		
gospodarstwa rolne		
ogółem	-	1 660
do 1 ha włącznie	-	1 219
powyżej 1 do mniej niż 2 ha	-	349
od 2 do mniej niż 5 ha	-	81
od 5 do mniej niż 7 ha	-	6
od 7 do mniej niż 10 ha	-	0
od 10 do mniej niż 15 ha	-	0
od 20 do mniej niż 50 ha	-	0

źródło: Dane PSR 2002 r.

Wskazując dane powszechnego spisu rolnego z roku 2002 i porównując je z obecną strukturą własności i podziałów ewidencyjnych działek rolnych, można stwierdzić, iż sytuacja w zakresie wielkości gospodarstw nie zmieniła się.

3.3.3 Produkcja roślinna

Produkcja roślinna w gminie obejmuje 604 gospodarstwa na 1660 funkcjonujących, wg PSR na rok 2002. Produkcja roślinna w znacznej części gospodarstw opiera się na uprawie ziemniaka. Znacząca jest również uprawa pszenicy ozimej i jarej oraz żyta. Duża liczba gospodarstw bazuje również na uprawach warzyw gruntowych.

Gospodarstwa z uprawą wg rodzaju i powierzchni zasiewów		
rolnictwo ogółem		
ogółem	-	604
pszenica ozima	-	282
pszenica jara	-	294
żyto	-	222
jęczmień ozimy	-	11
jęczmień jary	-	275
owies	-	34
pszenżyto ozime	-	47
pszenżyto jare	-	5
mieszanki zbożowe ozime	-	3
mieszanki zbożowe jare	-	125
gryka, proso i inne zbożowe	-	0
kukurydza na ziarno	-	101
kukurydza na zielonkę	-	43
strączkowe jadalne	-	21
ziemniaki	-	455
buraki cukrowe	-	0
okopowe pastewne	-	65
warzywa gruntowe	-	303
truskawki	-	30

W strukturze zajmowanych powierzchni pod uprawę, największe areały obejmuje uprawa ziemniaka, następnie pszenicy jarej i ozimej oraz w dalszej kolejności jęczmienia jarego i żyta.

Powierzchnia zasiewów wg rodzaju gospodarstwa		
rolnictwo ogółem		
ogółem	ar	32 353
pszenica ozima	ar	4 501
pszenica jara	ar	5 973
żyto	ar	2 007
jęczmień ozimy	ar	371
jęczmień jary	ar	3 389
owies	ar	1 336
pszenżyto ozime	ar	739
pszenżyto jare	ar	175
mieszanki zbożowe ozime	ar	315
mieszanki zbożowe jare	ar	1 349

gryka, proso i inne zbożowe	ar	41
kukurydza na ziarno	ar	389
kukurydza na zielonkę	ar	461
strączkowe jadalne	ar	116
ziemniaki	ar	7 155
buraki cukrowe	ar	500
okopowe pastewne	ar	508
warzywa gruntowe	ar	1 726
truskawki	ar	89

3.3.4 Produkcja zwierzęca

Produkcja zwierzęca opiera się głównie na hodowli drobiu oraz na bydle i trzodzie chlewnej.

Pogłowie zwierząt gospodarskich wg rodzaju gospodarstwa		
rolnictwo ogółem		
bydło	szt	143
krowy	szt	53
trzoda chlewna	szt	120
trzoda chlewna lochy	szt	6
konie	szt	30
kury	szt	3 522
kury nioski	szt	2 912
kozy	szt	79

Ogólnie produkcja rolna w gminie Bolesław nie odnotowuje rozwoju na przestrzeni ostatnich lat. Znaczna część rolników przekwalifikowała się zawodowo, co w konsekwencji doprowadziło do stopniowego zanikania gospodarstw rolnych na rzecz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Tereny rolne, stanowiące zaplecze działek siedliskowych, są obecnie przedmiotem podziałów na działki pod zabudowę jednorodzinną. Dodatkowo warunki glebowe w gminie oraz rozwijająca się działalność inwestycyjna i wydobywcza stanowią o innych kierunkach rozwoju.

3.4 STAN LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Wskaźnik lesistości 41,17% ogólnej powierzchni gminy, w porównaniu ze średnim dla województwa 27,9% jest korzystny.

Lasy gminy Bolesław, ze względu na swoje położenie pomiędzy wielkimi ośrodkami miejsko-przemysłowymi i pełnienie funkcji obszaru turystycznego narażone są na silną presję. Na terenie Nadleśnictwa Olkusz, w tym gminy Bolesław, występuje szereg czynników powodujących obniżenie odporności i kondycji zdrowotnej drzewostanów. Podstawowym naturalnym uwarunkowaniem potencjalnej podatności drzewostanów na uszkodzenia jest duży udział ubogich borowych siedlisk, co determinuje mało zróżnicowany skład gatunkowy drzewostanów (dominacja sosny). Zwiększa to podatność na gradacje owadów, choroby grzybowe, pożary itp. Kolejnym ważnym czynnikiem jest deficyt wilgotnościowy, częściowo wynikający z przyczyn naturalnych (niska gęstość

sieci rzecznej i przepuszczalne podłoże), których wpływ został jednak drastycznie wzmocniony przez działalność człowieka.

Lasy położone na terenie gminy Bolesław, według danych Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych, zaliczane są do I-ej kategorii zagrożenia pożarowego. Zagrożenie pożarowe jest duże ze względu na:

- zdecydowaną przewagę monokultur sosnowych i siedlisk borowych (łatwo palnych m.in. ze względu na specyficzne runo, zawartość olejków eterycznych w igłach – temp. Zapłonu około 50°C),
- przesuszenie siedlisk (wpływ kopalń),
- wypalanie traw na gruntach rolnych,
- szlaki komunikacyjne – kolejowe i drogi,
- penetracja lasów przez ludzi, zwłaszcza w okresie letnim,
- obecność zakładów przemysłowych w sąsiedztwie lasów.

Poza w/w czynnikami główne zagrożenie dla lasów stanowi także ruch turystyczny. Lasy oprócz funkcji gospodarczej są miejscem masowego wypoczynku, a także pełnią funkcję lasów krajobrazowych. Stan zdrowotny lasów jest przede wszystkim związany z ujemnym oddziaływaniem zanieczyszczeń zawartych w powietrzu atmosferycznym oraz zakłóceniem stosunków wodnych (obniżeniem lustra wody i przesuszeniem gleb) na skutek eksploatacji górniczej.

Z uwagi na ekologiczne zagrożenia aglomeracji Śląsko-Dąbrowskiej lasy tego regionu, w tym bolesławskie, mają prawny status lasów ochronnych, których priorytetem użytkowym jest bioklimatyczna funkcja w sanacji środowiska.

Struktura własności gruntów leśnych.

LEŚNICTWO WSZYSTKICH FORM WŁASNOŚCI		
Powierzchnia gruntów leśnych		
ogółem	ha	1 571,5
lasy ogółem	ha	1 532,5
lesistość w %	%	37,60
grunty leśne publiczne ogółem	ha	1 246,5
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	1 241,6
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	1 241,6
grunty leśne prywatne	ha	325,0
LASY NIESTANOWIĄCE WŁASNOŚCI SKARBU PAŃSTWA		
Powierzchnia gruntów leśnych		
ogółem	ha	329,90
lasy ogółem	ha	329,90
grunty leśne prywatne ogółem	ha	325,00
grunty leśne prywatne osób fizycznych	ha	308,00
grunty leśne prywatne wspólnot gruntowych	ha	17,00
grunty leśne gminne ogółem	ha	4,90
grunty leśne gminne lasy ogółem	ha	4,90
Odnowienia i zalesienia		
ogółem		
ogółem	ha	1,0

lasy prywatne	ha	1,0
Pozyskanie drewna (grubizny)		
ogółem	m3	187
lasy prywatne	m3	187

Źródło: GUS stan 2010 r

Na terenie gminy dominują lasy własności Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych, stanowią ok. 80% gruntów leśnych ogółem.

4. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Zagadnienie dziedzictwa kulturowego regulują umowy i konwencje międzynarodowe oraz Ustawa z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z ~~2003 r. nr 162, poz. 1568 z późniejszymi zmianami~~ ~~2018 r. poz. 2067 z późn. zm.~~ 2020 r. poz. 282).

4.1 Wartość środowiska kulturowego objętego ochroną prawną

STREFA „A” – pełnej ochrony zachowanych elementów zabytkowych
Strefa obejmuje:

1. Dwór ~~– pałac dwór wraz z parkiem~~ w Bolesławiu ul. Główna 55 (rej. zabytków nr A-1297/83 z 10.08.1983 (Kat.) [A-684/M]),
2. Zespół dworski: dwór, ogród z sadem, założenie gospodarcze z budynkiem folwarcznym w ~~Krzykawie~~ Krzykawce (rej. zabytków nr A-1222/76 z 09.11.1976 (Kat.)),
3. Relikt średniowiecznego, rycerskiego gródka z XII – XIV wieku w Krzykawce, wpisany do rejestru zabytków pod numerem C-1487/92,
4. Cmentarz żydowski w Krzykawce, rej. zabytków [A-1378/M] z 30.10.2013.

STREFA „B” - ochrony zachowanych elementów zabytkowych
Obejmuje najistotniejszą część całości czytelnego do dziś historycznego rozplanowania, kształtowanego wokół dawnego ośrodka układu, jakim był pałac i zespół sakralny.
Zabytkowe elementy historycznej struktury układu przestrzennego Bolesławia
w strefie ochrony konserwatorskiej „B”:
1. Rynek (1826) z budynkiem Koszar Górniczych, sprzed 1863,
2. Teren folwarku, z pocz. XIX w.,
3. Hotel, sprzed 1863,
4. Teren szybu górniczego ”Aleksander” z płuczką, z pocz. XIX w.,
5. Gumno – stajnie zw. ”Stodoły”, pocz. XIX w.,
6. Zespół budynków Sp. „Społem” w obrębie parku dworskiego, pocz. XX w.,
7. Kościół Rz. Kat. pw. Św. Michała z końca XIX w. wraz z terenem Starego Cmentarza,
8. Szkoła podstawowa, sprzed 1939 r.,
9. Fragmenty kamieniarki pałacu wbudowane w ścianę domu przy ul. Głównej 23.

STREFA „K” - ochrony krajobrazu
Obejmuje tereny krajobrazu integralnie związanego z zespołem zabytkowym w jego otoczeniu:

1. Teren byłych stawów osadowych płuczki na dawnym cieku wodnym i sztolni Czajowskiej,
2. Teren byłych stawów na wschodnim obrzeżu parku dworskiego.

STREFA „W” - ochrony reliktów archeologicznych

Obejmuje tereny o rozpoznanej zawartości reliktów archeologicznych:

1. Piwnic pałacowych na terenie parku dworskiego,
2. Fundamentów kościoła z pocz. XVII w, rozbudowanego w k. XVIII w i rozebranego w k. XIX w, na placu parafialnego kościoła Rz. Kat. pw. Św. Michała w Bolesławiu.

Wykaz zabytków górnictwa

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Czaso-kres	Charakterystyka	Aktualny stan naziemny	Plan
1	Bolesław Stara Wieś	Szyby kopalni galeny i galmanu	XV – XX w.	Zapadliska ziemne szybów	Sukcesywnie likwi-dowane w ramach rekultywacji terenów poeksploatacyjnych.	Zachowanie śladów ziemnych w zagospodarowaniu terenu.
2	Bolesław	Kop. odkrywkowa galeny i galmanu zwana Odkrywką Bolesławską	XVI – XIX w.	Wyrobisko ziemne, wylot szybu i wejścia do chodników	Cz. zach. – zasypana Cz. wsch.-plan likw. w ramach rekultyw . terenów	Zabezpieczenie części nie zniszczonej i jej urządzenie w formie stanowiska dokumentacyjnego.
3	Bolesław	Sztolnia Czajowska (Leśna) od 1873 r zwana Bolesławską	1564 – 1931 r.	Kanał podziemny, szyby, świetliki, okno sztolni, obudowa roznosu.	Ślady suchego kanału roznosu bez obudowy	Ekspozycja śladów w zagospodarowaniu parkowym .
4	Bolesław	Płuczki galmanu	XVIII – XX w.	Pozostałości roznosu i stawów osadowych przy drodze do Lasek, na trasie strumienia "Białe Bagno" (zw. także "Wasersia")	Ślady kanałów i stawów osadowych po zach. str. drogi. Po str. wschodniej ślady zatarte.	Zachowanie śladów w zagospodarowaniu z zielenią towarzyszącą dla stosownej funkcji.
5	Bolesław	Szyb Aleksander	XIX w.	Budynek wieży szybowej nad zasypanym szybem	Nikłe fragmenty budowli.	Do zachowania akcent sytuacyjny
6	Bolesław – Dąbrówka	Kopalnia galeny i galmanu – Dąbrówka. Odkrywka Dąbrówka	XVI – XIX w. w pocz. XX w.	Odkrywka, hałdy i ślady szybów górniczych	W dużej części ślady zatarte budową nowej drogi E-40 i kop."Pomorzany"	Zachowanie śladów w zagospodarowaniu terenu.
7	Bolesław	Kanał Dąbrówka kopalni galeny i galmanu	XIX w.	Naziemne koryto wody kopalnianej	Przebudowany dla aktualnych potrzeb górniczych.	Zachowanie starej trasy dla celów kan. opadowej.
8	Bolesław - Hutki	Sztolnia Pilecka (Staro-Olkuska)	1712 r.	Relikty świetlików i roznosu sztolni z płuczkami galmanu czynnymi do XIX w.	Roznos przebudowany (wybetonowany i cz. skanalizowany) dla odprow. wód z kop. Olkusz do kanału Dąbrówka.	Używany przez kopalnię do 1967 r Aktualnie prowadzi wody tylko miejskiej oczyszczalni ścieków w Olkuszu.
9	Bolesław – Krążek	Kopalnia odkrywkowa galeny i galmanu Krążek zw. Odkrywką Krążek	XVI – XIX w.	Wyrobisko ziemne	Znaczne przekształ-cenia w toku nowych robót górniczych.	Zmieniona odkrywka, aktualnie zasypana do zadrzewienia z punktem widokowym na panoramę Bolesł.

10	Krążek – Wodąca	Kopalnia galeny i galmanu	XVI w.	Zapadliska szybów	Sukcesywnie wypeł-niane samoczynnie.	Zachowanie śladów w zieleni.
11	Podlipie	Płuczka galeny i galmanu Krążek – kop."Ulisses" zw. "Bukowską"	XVIII – XIX w.	Ślady ziemne z układem wodnym (na potoku Warwas)	Przebudowana na stawy rybne	Do zagospodarowania parkowo -wodnego
12	Krzykawa	Kopalnia galeny i galmanu. Kop. limonitu "Triumwirat"	XVI – XIX w. XX w.	Zapadliska szybów i pochylnia drogowa	Zapadliska w części, sukcesywnie wypełniane celowo lub samoczynnie	Centralna część kop. Zatarta budową zbiornika wodoc. Do zachowania śladów.
13	Krzykawa	Szyb kopalni limonitu i galmanu	do 1928 r.	Zapadlisko szybu k. Szkoły	Zachowane w grupie drzew.	Bez zmian zachowanie dokumentacyjne
14	Bolesław	Płuczka galmanu Pomorzany, kop. "Józef" i "Ulisses"	1890 – 1939 r.	Układ wodny ze stawami osadowymi. Ruina zakładu flotacyjnego, rozebranego w 1954 roku	Likwidacja hałdy popłuczkowej dla ponownej przeróbki. Dzikie wysypiska śmieci w rejonie reliktów zakładu.	Relikty zakładu, krajobraz i roślinność do ekspozycji turystycznej.
15	Bolesław - Hutki	Sztolnia Ponikowska i jej świetliki zwane "Sztolnią Czajkowską"	XVI – XIX w.	Kanał podziemny, zasypane okno i roznos sztolni bez obudowy (prowadzący wodę). Zapadliska świetlików sztolni Czajkowskiej.	Suchy kanał roznosu częściowo zasypany w toku nowych prac górniczych.	Zachowanie resztek sztolni do ekspozycji turystycznej wraz ze znaleziskami archeologicznymi.
16	Bolesław	Sztolnia Ostowicka (Centauryjska)	1565 r.	Kanał podziemny, zapadliska świetlików	Dobrze widoczne w terenie liczne zapadliska świetlików	Oprac: SITG, K-ce. Strefy wokół wyrobisk górn. w O.G. Bolesław I. 1997 r. Plan. Obiekt turystyczny.
17	Ujków Stary	Kopalnia galeny, galmanu i limonitu	XVI – XX w.	Liczne zapadliska szybów górniczych z hałdami.	W części południowej zasypane.	W nowej odkrywce po stronie wschodniej, aktualnie urządzone wysypisko śmieci. Przesądzona likwidacja odkrywki.

Wykaz zabytków wpisanych do gminnej ewidencji zabytków

Lp.	Miejscowość	Działka	Adres	Obiekt	Materiał	Datowanie	Wpis do rejestru zabytków
1	Bolesław	dz. ewid. 1617		Aleja do cmentarza			
2	Bolesław	dz. ewid. 1603 1615 1616 1618/54 1604/9 1604/6 1604/5 1604/4		Cmentarz			
3	Bolesław	dz. ewid. 975/2	ul. Ponikowska	Kaplica	murowana	1880 r.	
4	Bolesław	dz. ewid. 672/20	ul. Główna	Komórki	murowane		

Lp.	Miejscowość	Działka	Adres	Obiekt	Materiał	Datowanie	Wpis do rejestru zabytków
5	Bolesław	dz. ewid. 1618/40	ul. Główna	Pomnik Wolności	murowany z metalowym orłem	odbudowany w 2010 r. w miejscu pomnika z 1919 r.	
6	Bolesław	dz. ewid. 735	ul. Główna 23	Budynek	murowany	1900 r.	
7	Bolesław	dz. ewid. 672/21	ul. Główna 48	Budynek	murowany	1830 r.	
8	Bolesław	dz. ewid. 672/19	ul. Główna 50	Budynek	murowany	1830 r.	
9	Bolesław	dz. ewid. 1618/40	ul. Główna 55	Dwór	murowany z cegły i kamienia	poł. XIX w.	A-684/M (A-1297/83 z 10. 08. 1983 r. (Kat.))
10	Bolesław	dz. ewid. 1618/49	ul. Główna 61	Budynek folwarczny	murowany		
11	Bolesław	dz. ewid. 751	ul. Główna 63	Budynek	murowany	1900 r.	
12	Bolesław	dz. ewid. 718/2	ul. Główna 64	Budynek	drewniany	1910 r.	
13	Bolesław	dz. ewid. 752	ul. Główna 65	Budynek	drewniany		
14	Bolesław	dz. ewid. 672/9	ul. Główna 42	Budynek	murowany	1905 r.	
15	Bolesław	dz. ewid. 1605/1	ul. Główna 73	Budynek	murowany	1935 r.	
16	Bolesław	dz. ewid. 696/2	ul. Główna	Kościół parafialny p.w. Macierzyństwa Najświętszej Marii Panny i św. Michała Archanioła	murowany	26 maj 1906 r. konsekracja	
17	Bolesław	dz. ewid. 696/2	ul. Główna	Cmentarz parafialny		pocz. XVIII w. pierwszy nagrobek pochodzi z 1709 r.	
18	Bolesław	dz. ewid. 672/22	ul. Główna	Kapliczka Najświętszej Marii Panny	murowana z plastikowym daszkiem	1857 r.	
19	Bolesław	dz. ewid. 759 696/2	ul. Główna	Kapliczka św. Barbary	murowana z metalowym daszkiem	1905 – 1913 r.	
20	Bolesław	dz. ewid. 696/2	ul. Główna	Kapliczka św. Nepomucena	murowana		
21	Bolesław	dz. ewid. 696/2	ul. Główna	Kapliczka	murowana z plastikowym daszkiem	1904 r.	
22	Bolesław	dz. ewid. 710/2	ul. Główna	Szkoła	murowana	1937-1938 r.	
23	Bolesław	dz. ewid. 635	ul. Główna/ Laskowska	OSP	murowana	1907 r.	
24	Bolesław	dz. ewid. 622	ul. Laskowska 33	Budynek	drewniany	1920 r.	

Lp.	Miejscowość	Działka	Adres	Obiekt	Materiał	Datowanie	Wpis do rejestru zabytków
25	Bolesław	dz. ewid. 599	ul. Laskowska 59	Budynek	drewniano-murowany	1900 r.	
26	Bolesław	dz. ewid. 593	ul. Laskowska 63	Budynek	drewniany	1935 r.	
27	Bolesław	dz. ewid. 603	ul. Kopalniana 51	Budynek	drewniany	1950 r.	
28	Bolesław	dz. ewid. 1618/113	ul. Parkowa	Aleja			
29	Hutki	dz. ewid. 105	ul. Pomorska	Krzyż	murowany z metalowym krzyżem		
30	Hutki	dz. ewid. 87	ul. Pomorska 13	Budynek	drewniany	1892 r.	
31	Hutki	dz. ewid. 104	ul. Pomorska 47	Budynek	drewniany	1949 r.	
32	Hutki	dz. ewid. 84	ul. Pomorska 11	Budynek	drewniany	1912 r.	
33	Krzykawa	dz. ewid. 498/1		Kapliczka	murowana	1890 r.	
34	Krzykawa	dz. ewid. 793	Stara Wieś	Kapliczka św. Jana Nepomucena	murowana z kamienia	1895 r.	
35	Krzykawa	dz. ewid. 567/3	ul. Krzykawa 8	Zespół zabudowy	murowany z kamienia	bud. mieszk. 1943 r., bud. gosp. 1820, 1888	
36	Krzykawa	dz. ewid. 566	ul. Krzykawa 9	Budynek	drewniany		
37	Krzykawa	dz. ewid. 517	ul. Krzykawa 26	Budynek	murowany	1938 r.	
38	Krzykawa	dz. ewid. 878	ul. Krzykawa 55	Budynek	drewniany	1907 r.	
39	Krzykawa	dz. ewid. 393/1 393/2 389	ul. Krzykawa 65	Budynek	murowany	1940/1950 r.	
40	Krzykawa	dz. ewid. 386	ul. Krzykawa 69	Budynek	drewniany	1920 r.	
41	Krzykawa	dz. ewid. 848	ul. Krzykawa 82	Budynek	drewniany	1924 r.	
42	Krzykawa	dz. ewid. 836/6	ul. Krzykawa 87	Budynek	drewniany	1936 r.	
43	Krzykawa	dz. ewid. 349	ul. Krzykawa 101	Budynek	drewniany	1905 r.	
44	Krzykawka	dz. ewid. 6/16	ul. Starowiejska 4	Dwór	murowany	1724 r.	A-1222/76 z 09. 11. 1976 r. (Kat.)
45	Krzykawka	dz. ewid. 6/8	ul. Starowiejska 2	Oficyna	murowana		(A-1222/76 z 09. 11. 1976 r. (Kat.)

Lp.	Miejscowość	Działka	Adres	Obiekt	Materiał	Datowanie	Wpis do rejestru zabytków
46	Krzykawka	dz. ewid. 35		Relikty średniowiecznego gródka rycerskiego			C-1487/92
47	Krzykawka	dz. ewid. 637	ul. F. Nullo 7	Budynek	drewniany	1935 r.	
48	Krzykawka	dz. ewid. 623/4	ul. F. Nullo 23	Budynek	drewniany	1932 r.	
49	Krzykawka	dz. ewid. 787	ul. Kościelna	Kapliczka	murowana		
50	Krzykawka	dz. ewid. 919	ul. Podgórska	Cmentarz żydowski		1924 r.	A-1378/M z 30. 10. 2013 r.
51	Krzykawka	dz. ewid. 920	ul. Podgórska 72	Budynek	murowany z kamienia	1930 r.	
52	Krzykawka	dz. ewid. 6/14	ul. Starowiejska	Budynek dworski	murowany		
53	Krzykawka	dz. ewid. 7/3	ul. Starowiejska 3	Budynek dworski	murowany		
54	Krzykawka	dz. ewid. 803/1	ul. Starowiejska 37	Budynek	drewniany	1932 r.	
55	Krzykawka	dz. ewid. 754	ul. Starowiejska 69	Budynek	drewniany	1910 r.	
56	Krzykawka	dz. ewid. 665	ul. Starowiejska	Budynek	drewniany		
57	Laski	dz. ewid. 748	ul. Główna	Kapliczka	murowana	1957 r.	
58	Laski	dz. ewid. 583/2	ul. Błędowska 2	Budynek	murowany	1932 r.	
59	Laski	dz. ewid. 535	ul. Błędowska 3	Budynek	murowany	1906 r.	
60	Laski	dz. ewid. 592	ul. Główna 10	Budynek	drewniany	1945 r.	
61	Laski	dz. ewid. 673	ul. Główna 23	Budynek	murowany	1934 r.	
62	Laski	dz. ewid. 550 551	ul. Główna 25	Budynek	drewniany	1930 r.	
63	Małobądz	dz. ewid. 12/4 266/3	ul. Kmieca	Kapliczka św. Anny	murowana	1911 r.	
64	Międzygórze	dz. ewid. 93	ul. Międzygórze 11	Budynek	drewniany	1939 r.	
65	Międzygórze	dz. ewid. 92/1	ul. Międzygórze 12	Budynek	drewniany	1939 r.	
66	Międzygórze	dz. ewid. 84/3	ul. Międzygórze 28	Budynek	drewniany	1930 r.	
67	Podlipie	dz. ewid. 582	ul. Podlipie 21	Budynek	drewniany	1930 r.	
68	Podlipie	dz. ewid. 581	ul. Podlipie 23	Budynek	drewniany	1935 r.	

Lp.	Miejscowość	Działka	Adres	Obiekt	Materiał	Datowanie	Wpis do rejestru zabytków
69	Podlipie	dz. ewid. 404/4	ul. Podlipie 90	Budynek	drewniany		
70	Ujków Nowy	dz. ewid. 170/4		Kapliczka	murowana	1912 r.	
71	Ujków Nowy	dz. ewid. 186	ul. Górna 106	Budynek	drewniany	1935 r.	
72	Ujków Nowy	dz. ewid. 817/3 pas drogowy DP 1068K	Bolesław - Ćmielówka	Krzyż	metalowy na głazie kamiennym	1934 r.	

Na obszarze gminy licznie zlokalizowane są obiekty religijne w postaci kapliczek, figur oraz krzyży przydrożnych.

Wykaz kapliczek, figur i krzyży przydrożnych nie objętych ewidencją zabytków

Lp.	**Położenie**	**Obiekt**	**Forma**	**Data**	**Walory**	**Uwagi**
1	2	3	4	5	6	7
~~1~~	~~Bolesław przed rz. kat. kościołem~~	~~Figura Św. Barbary~~	~~kamienna na cokole beton-kam. metalowy daszek~~	~~1905~~	~~A H~~	~~Fund: robotnicy kopalni galmanu w Tłukience~~
~~2~~	~~Bolesław przy kościele rz. kat.~~	~~Figura NMP~~	~~kamienna na mur. cokole~~	~~1904~~	~~A H~~	
~~3~~	~~Bolesław przy kościele rz. kat.~~	~~Figura Św. Jana Nepomucena~~	~~kamienna na mur. cokole~~	~~brak~~	~~A H katalo-gowany zabytek sztuki~~	~~Przeniesiona z rozebranej kapliczki nad strumieniem po płd. stronie ul. Olkuskiej, na przedłużeniu osi drogi do Lasek. (przed 1939)~~
~~4~~	~~Bolesław naprzeciwko hr. pałacu~~	~~Figura NMP z dzieciątkiem~~	~~kamienna na mur. cokole, zadaszenie i ogrodzenie metal.~~	~~1857~~	~~A H~~	~~Bardzo starannie utrzymywana, iluminowana~~
~~5~~ 1	Bolesław skrzyż. drogi do Krążku	Kapliczka Św. Weroniki	słupowo-szafkowa, drewniana -niska	pocz. XX w.	H	w środku nowa drewn. płaskorzeźba głowy Chrystusa
~~6~~ 2	Bolesław – - Ćmielówka	Kapliczka Upadek II.P.Jezusa	słupowo – szafkowa z fig. Upadku	brak	H	Nazwa fizjograf. "Koło Upadku"
~~7~~	~~Bolesław – Ćmielówka~~	~~Krzyż~~	~~metalowy na głazie kamiennym~~	~~1934~~	~~A~~	~~Fundator J.H. Zięba~~
~~8~~ 3	Bolesław skrzyż. drogi do St. Wsi	Krzyż	Żelbetowy, duży	brak	M	Ustawiony w miejscu. dawnego krzyża drewnianego
4	Bolesław – - Stara Wieś	Kapliczka z obrazkiem NMP	słupowo– wnękowa, murowana pod blaszanym dachem	brak	M. A	W obszernej wnęce zapewne dawniej stała święta rzeźba
5	Ujków Stary - od strony Bolesławia	Kaplica - - kościółek	murowana 6,0 x 8,8 okna 4 – sklepione pełnym łukiem	brak	M. A H	Opuszczona. Mury w dobrym stanie. Bez dachu.
6	Ujków Stary - od zachodu	Kapliczka	słupowo – wnękowa murowana	1938	M. K	Na rozstaju dróg poza wsią

7	Ujków Stary - od wschodu	Krzyż	metalowy, wysoki	brak	M	Przy skrzyżowaniu dróg we wsi
8	Ujków Stary - od południa	Krzyż	żelbetowy, niski	brak	M	Przy skrzyżowaniu dróg we wsi
9	Ujków Stary - os strony Tłukienki	Krzyż	drewniany, wysoki	brak	M. K	Na rozstaju dróg poza wsią
~~15~~	~~Bolesław – Cegielnia~~	~~Kapliczka~~	~~wnętrzowa, murow. dwa sklepione okna dach dwuspadowy~~	~~okres między woj.~~	~~A~~	~~Fundator: J.S. Łaskawiec~~
~~16~~	~~Laski – centrum wsi~~	~~Kaplica~~	~~wnętrzowa, murow. dach z wieżyczką~~	~~1939-1957~~	~~M~~	~~Przy skrzyżowaniu dawnych traktów drogowych~~
~~17~~	~~Ujków Nowy~~	~~Kaplica~~	~~wnętrzowa, murow., dach dwuspadowy z wieżyczką (sygn.).~~	~~XIX-XX w~~	~~M~~	~~W zespole usług elementarnych wsi.~~
~~18~~	~~Małobądz (Kmiecy)~~	~~Figura Św. Anny~~	~~kamienna na ceglanym cokole~~	~~1911~~	~~A~~	~~Fundatorzy A.A. Dąbkowie~~
~~19~~ 10	Małobądz	Kapliczka. NMP	słupowo – szafkowa drewniana z obraz – kiem MB Częstochowskiej	brak	M	Przy skrzyżowaniu dróg, w miejscu dawnego krzyża, przed byłym dworkiem hr. Mycielskich.
~~20~~	~~Krzykawa~~	~~Kaplica – kościółek~~	~~wnętrzowa, murow. dwuczłonowa z wieżą (sygnat).~~	~~1890-98~~	~~A K~~	
~~21~~ 11	Krzykawa	Kapliczka Chrystusa Frasobliwego	słupowo – szafkowa drewniana	XIX-XX w	M. A	Przy skrzyżowaniu dróg. Rzeźba art. Pawła Turbasa (?)
~~22~~	~~Krzykawa – przy starej kopalni~~	~~Kapliczka Św. Jana Nepomucena~~	~~słupowo – wnękowa z ciosów kamien., rzeźba świętego N. drewniana~~	~~1898~~	~~A K~~	~~Przy d. szybie górn. "Włodzimierz" (sadzawce). Uproszczona kopia rzeźby (betonowa).~~
~~23~~ 12	Krzykawa - przy trakcie Bol.-Sławk	Krzyż	Żeliwny na cokole wielostopniowym z ciosów kamien.	1898	A K	Fundator J.Dukat
~~24~~	~~Krzykawka - przy Sławk. drodze~~	~~Kapliczka Św. Jana Kantego zw. "Bożej Męki"~~	~~słupowo-wnękowa, murowana, dawniej z figurą świętego~~	~~brak .~~	~~K H~~	~~Związana z lud. legendami. .~~
~~25~~ 13	Krzykawka	Kapliczka	słupowo – szafkowa drewniana	1894	A	Fundatorzy A.J. Liszka
~~26~~ 14	Krzykawka - Dziurka	Kapliczka NMP	otwarta, na pniu starego 700 l. (?) dębu.	brak	M. K	Przy skrzyżowaniu drogi na pole bitwy 1864 (Fr. Nullo).
~~27~~ 15	Krzykawka - Reczkowe	Kapliczka	wnętrzowa, murow., odremontowana w 1997 r. (zatarto wcześniejszą datę) .	1888	M. K A	Nad rz. Białą obok d. młynów.

4.2 Obiekty wpisane do rejestru zabytków

Rejestr zabytków nieruchomych Województwa Małopolskiego

Stan ~~styczeń 2011~~ grudzień 2018 r. (w nawiasach kwadratowych podano nowe numery rejestru dla obiektów przeniesionych do księgi rejestru woj. małopolskiego):

- Bolesław gm. Bolesław, pow. olkuski – dwór ul. Główna 55, A-1297/83 z 10.08.1983 (Kat) [A-684/M],
- Krzykawka gm. Bolesław – cmentarz żydowski, [A-1378/M] z 30.10.2013,
- Krzykawka gm. Bolesław – zespół dworski: dwór, ogród z sadem, założenie gospodarcze z budynkiem folwarcznym, A-1222/76 z 09.11.1976 (Kat).

Rejestr zabytków archeologicznych

- Relikt średniowiecznego, rycerskiego gródka z XII – XIV wieku wpisany do rejestru zabytków pod numerem C -1487/92.

Wykaz stanowisk archeologicznych ~~wpisanych do ewidencji~~

Lp.	Nr stanowiska	Miejscowość	Klasyfikacja	
			Funkcja znaleziska	Chronologia
1	2	3	4	5
1	1	Laski	ślad osadnictwa	epoka kamienia
2	2	Laski	ślad osadnictwa	epoka kamienia
3	3	Hutki	obozowisko (?)	epoka kamienia
4	4	Hutki	ślad osadnictwa	epoka kamienia nowożytna 16 – 18 w.
5	5	Ujków Nowy	ślad osadnictwa	epoka brązu (?)
6	6	Ujków Nowy	ślad osadnictwa	epoka kamienia
7	7	Bolesław	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze 11 – 13 w. nowożytna
8	8	Bolesław	ślad osadnictwa	epoka kamienia
9	9	Bolesław	ślad osadnictwa osada	późne średniowiecze 13 – 15 w. nowożytna 16 – 18 w.
10	10	Bolesław	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze
11	11	Bolesław	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze 12 – 14 w.
12	12	Bolesław – Dąbrówka	ślad osadnictwa	epoka kamienia
13	42	Krzykawka	gródek stożkowy (stanowisko odkryte 1983 r.)	średniowiecze 13 – 14 w.
14	43	Krzykawka	osada ślad osadnictwa dwór drewniany	późne średniowiecze 13 – 16 w. nowożytna 16 – 18 w. nowożytna 18 – 20 w.
15	44	Krzykawka	ślad osadnictwa osada ślad osadnictwa	wczesny okres brązu kultura przeworska późne średniowiecze
16	45	Krzykawka	ślad osadnictwa	późno rzym.
17	46	Krzykawka	ślad osadnictwa	epoka kamienia

18	47	Krzykawka	ślad osadnictwa	późne średniowiecze (?)
19	48	Krzykawka	ślad osadnictwa	późne średniowiecze
20	49	Krzykawka – -Reczkowe	ślad osadnictwa	prehistoryczne
21	50	Krzykawka	ślad osadnictwa	późno rzym.
22	51	Krzykawka	ślad osadnictwa osada	wczesne średniowiecze późne średniowiecze
23	52	Krzykawka	ślad osadnictwa	późne średniowiecze 14 – 16 w.
24	53	Krzykawa	ślad osadnictwa	epoka kamienia
25	54	Krzykawa	ślad osadnictwa	epoka kamienia
26	55	Krzykawa	osada	późne średniowiecze
27	56	Krzykawa	ślad osadnictwa	epoka kamienia
28	57	Krzykawa	ślad osadnictwa	epoka kamienia
29	58	Krzykawa	ślad osadnictwa	neolit
30	59	Krzykawa	ślad osadnictwa	epoka kamienia
31	60	Krzykawa	ślad osadnictwa	późne średniowiecze
32	61	Krzykawa	ślad osadnictwa	późne średniowiecze
33	62	Krzykawa	ślad osadnictwa	prehistoryczne późne średniowiecze
34	63	Krzykawa	ślad osadnictwa	późne średniowiecze 12 – 14 w.
35	64	Małobądz	ślad osadnictwa	późne średniowiecze
36	65	Małobądz	osada ślad osadnictwa ślad osadnictwa	mezolit (?) późno rzym. wczesne średniowiecze późne średniowiecze
37	66	Małobądz	osada ślad osadnictwa	średniowiecze 12 – 15 w. nowożytna
38	67	Małobądz	ślad osadnictwa	epoka kamienia
39	68	Podlipie	ślad osadnictwa	epoka kamienia
40	69	Podlipie	ślad osadnictwa	epoka kamienia
41	70	Podlipie – Międzygórze	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze
42	71	Podlipie – Międzygórze	ślad osadnictwa osada (?)	późne średniowiecze
43	72	Podlipie	osada ślad osadnictwa	późne średniowiecze nowożytna
44	73	Podlipie	ślad osadnictwa	późne średniowiecze
~~45~~	~~A~~	~~Hutki -LP~~	~~osada produkcyjna~~	~~późne średniowiecze~~

1) Stanowisk~~a~~o nr: 42 ~~i 43~~ – wpisane do rejestru zabytków – podlega~~ją~~ pełnej ochronie wraz z bezpośrednim otoczeniem obiektu,
2) Stanowiska nr: ~~„A" (Lp.45) - w Hutkach, w obrębie Lp. (osada hutnicza)~~ 3 –w Hutkach (obozowisko z epoki kamienia), 44 i 51 - w Krzykawce (osady kultury przeworskiej i średniow.) 65 i 66 –w Małobądzu (osady z mezolitu, okr. rzym. i średniow.) 72 – w Podlipiu (osada średniow.): podlegają ochronie, polegającej na wyłączeniu tych terenów spod wszelkiej działalności budowlanej (z wyjątkiem konserwatorskiej) i pozostawieniem ich jako otwartych o funkcji rekreacyjnej,
3) Pozostałe stanowiska podlegają ochronie, polegającej na obowiązku zgłoszenia

Konserwatorowi Zabytków zamiaru wykonywania wszelkich prac ziemnych i budowlanych, w celu ustanowienia nad tymi pracami archeologicznego nadzoru.

5 WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA

5.1 DEMOGRAFIA I ZATRUDNIENIE

5.1.1 Sieć osadnicza i demografia

Sieć osadnicza gminy Bolesław obejmuje 12 sołectw: Bolesław, Hutki, Krążek, Krzykawę, Krzykawkę, Krze, Laski, Małobądz, Międzygórze, Podlipie, Ujków Nowy, Ujków Nowy Kolonię, o łącznej powierzchni 4134 ha.

	J. m.	2010
PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY, SIEĆ OSADNICZA		
Powierzchnia		
ogółem w ha	ha	4 134
ogółem w km2	km2	41
Sołectwa		
ogółem	jd	12

Źródło: GUS stan 2010 r

Głównym ośrodkiem osadniczym gminy jest miejscowość Bolesław (prawie 3000 mieszkańców). W skali województwa, na podstawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego, Bolesław zalicza się do jednych z najmniejszych miejscowości w gminach wiejskich: Racławice (2.543 mieszkańców), Bolesław (2.923 mieszkańców) i Radziemice (3.445 mieszkańców). Jest to cecha terenów gmin w północno-wschodniej części województwa.

W zakresie przyrostu naturalnego w skali województwa, na stan w 2000 r., średni przyrost naturalny wynosił 2,06‰ i należał do najwyższych w kraju (średnia krajowa 0.27‰). Gmina Bolesław zaliczała się do najniższych przyrostów naturalnych: Racławice (-7,81‰), Gręboszów (-6,93‰), Książ Wielki (-6,28‰), Bolesław (-5,47‰) i Kozłów (-5,00‰). Analiza zróżnicowania przestrzennego wartości przyrostu naturalnego wskazuje, że dużo większe zróżnicowanie występuje pomiędzy północną i północno-zachodnią częścią województwa a obszarami centralnymi i południowymi niż pomiędzy terenami wiejskimi i miejskimi. Generalnie przyjąć można, że w południowej części województwa występuje dodatni przyrost naturalny, co nie obejmuje gminy Bolesław.

Liczba ludności w gminie utrzymuje się na w miarę stałym poziomie od wielu lat, gdzie w roku 2000 wynosiła 7735, w roku 2004 wrosła do 7829, kolejno w roku 2007 zanotowano spadek do 7787, a stan ludności ogółem na rok 2009 to 7805 osób.

Gęstość zaludnienia na obszarze gminy wynosiła w roku 2010, 193 osoby/km^2, jest wyższa w stosunku do kraju i trochę wyższa niż średnia w województwie.

Jednostka terytorialna	ludność na 1 km2 (gęstość)
	2010
	[osoba]
Bolesław	193
POLSKA	55
MAŁOPOLSKIE	118

Źródło: GUS stan 2010 r

5.1.2 Ruch naturalny ludności

Widoczną cechą dla populacji gminy jest ujemny przyrost naturalny, jest on na tle kraju bardzo niski, szczególnie na tle województwa, gdzie są gminy o znacznie wyższym przyroście. Jednocześnie wskaźnik urodzeń jest niższy niż średnia krajowa i wojewódzka.

Jednostka terytorialna	2010			
	Urodzenia żywe	Zgony ogółem	Zgony niemowląt	Przyrost naturalny
	[-]	[-]	[-]	[-]
Bolesław (2)	70	80	0	-10

Jednostka terytorialna	kobiety na 100 mężczyzn	małżeństwa na 1000 ludności	urodzenia żywe na 1000 ludności	zgony na 1000 ludności	przyrost naturalny na 1000 ludności
	2010	2010	2010	2010	2010
	[osoba]	[-]	[-]	[-]	[-]
Bolesław	107	5,4	8,9	10,2	-1,3
POLSKA	101	6,1	11,5	10,2	1,3
MAŁOPOLSKIE	102	6,5	12,0	8,7	3,3

Źródło: GUS stan 2010 r

W ruchu migracyjnym ludności gminy obserwujemy dodatnie saldo migracji wewnętrznych oraz minimalnie ujemne saldo migracji z zagranicy, stan na rok 2010.

Jednostka terytorialna	2010					
	Migracje na pobyt stały gminne wg typu, kierunku migrantów - zameldowania w ruchu wewnętrznym	Migracje na pobyt stały gminne wg typu, kierunku migrantów - zameldowania z zagranicy	Migracje na pobyt stały gminne wg typu, kierunku migrantów - wymeldowania w ruchu wewnętrznym	Migracje na pobyt stały gminne wg typu, kierunku migrantów - wymeldowania za granicę	Migracje na pobyt stały gminne wg typu, kierunku migrantów - saldo migracji wewnętrznych	Migracje na pobyt stały gminne wg typu, kierunku migrantów - saldo migracji zagranicznych
	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]
Bolesław (2)	77	1	67	2	10	-1

Źródło: GUS stan 2010 r

Struktura wieku w miejscowościach gminy w roku 2009 wskazywała na stosunkowo równomierne proporcje, wskazując na przewagę ludności w wieku produkcyjnym oraz w 6-ciu z 12-stu sołectw wskazując na przewagę ludności w wieku produkcyjnym nad ludnością w wieku przedprodukcyjnym.

Jednostka terytorialna	w wieku przedprodukcyjnym	w wieku produkcyjnym	w wieku poprodukcyjnym
	2009	2009	2009
	[%]	[%]	[%]
Bolesław - Bolesław	17,2	65,0	**17,8**
Bolesław - Hutki	13,9	49,3	**36,9**
Bolesław - Krążek	22,6	56,9	20,4
Bolesław - Krzykawa	16,0	65,9	**18,1**
Bolesław - Krzykawka	17,8	63,1	**19,1**
Bolesław - Laski	20,4	63,9	15,7
Bolesław - Małobądz	19,0	63,1	17,9
Bolesław - Ujków Nowy	20,5	63,1	16,4
Bolesław - Podlipie	17,3	62,0	**20,7**
Bolesław - Międzygórze	15,3	65,0	**19,6**
Bolesław - Ujków Stary	0,0	0,0	0,0

Źródło: GUS stan 2009 r

Tym bardziej proces ten jest widoczny w stosunku do sytuacji demograficznej w kraju, jak również województwie.

Jednostka terytorialna	ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
	2010	2010	2010
	[osoba]	[osoba]	[osoba]
Bolesław	56,2	123,7	31,1
POLSKA	58,6	74,1	24,9
MAŁOPOLSKIE	60,4	65,6	23,9

Źródło: GUS stan 2010 r

5.1.3 Zatrudnienie

Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na obszarze gminy Bolesław utrzymuje się na poziomie 7,2%. Zatrudnionych w gminie jest 2560 osób, pracujących w głównym miejscu pracy, na 7897 mieszkańców. W stosunku do sytuacji w województwie jest to wskaźnik nieznacznie wyższy, ale na tle kraju już nieznacznie niższy.

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

Jednostka terytorialna	ogółem
	2009
	[%]
MAŁOPOLSKIE	6,2
Powiat olkuski	8,6
Bolesław	7,2
POLSKA - gminy wiejskie	8,7
MAŁOPOLSKIE - gminy wiejskie	6,8

Wskaźnik udziału zarejestrowanych bezrobotnych w stosunku do liczby osób pracujących utrzymuje się na poziomie 15%, natomiast udział zarejestrowanych bezrobotnych w stosunku do liczby ludności w gminie ogółem wynosi ok. 5%.

	J. m.	2010
PRACUJĄCY W GŁÓWNYM MIEJSCU PRACY		
Pracujący wg płci		
ogółem	osoba	2 560
mężczyźni	osoba	1 783
kobiety	osoba	777
BEZROBOCIE		
Bezrobotni zarejestrowani wg płci		
ogółem	osoba	384
mężczyźni	osoba	151
kobiety	osoba	233

Pracujący wg płci

Jednostka terytorialna	ogółem	mężczyźni	kobiety
	2009	2009	2009
	[osoba]	[osoba]	[osoba]
MAŁOPOLSKIE	684 178	342 962	341 216
Powiat olkuski	23 448	12 483	10 965
Bolesław	2 571	1 794	777
POLSKA - gminy wiejskie	1 101 537	581 537	520 000
MAŁOPOLSKIE - gminy wiejskie	96 778	47 219	49 559

Powszechnym zjawiskiem zarówno w kraju, jak i w województwie, jest większy udział kobiet bezrobotnych w stosunku do mężczyzn. Tak również jest w gminie Bolesław, gdzie udział mężczyzn w stosunku do liczby bezrobotnych stanowi ok. 40%, natomiast kobiet ok. 60%.

Bezrobotni zarejestrowani wg płci

Jednostka terytorialna	ogółem	mężczyźni	kobiety
	2010	2010	2010
	[osoba]	[osoba]	[osoba]
MAŁOPOLSKIE	142 221	66 704	75 517
Powiat olkuski	6 618	3 003	3 615
Bolesław	384	151	233
POLSKA - gminy wiejskie	606 222	292 722	313 500
MAŁOPOLSKIE - gminy wiejskie	54 035	24 922	29 113

Bardzo ciekawym wskaźnikiem są dojazdy do pracy. Dane są uzyskane z aktualnością na rok 2006, jednak pokazują ogólną tendencję ludności w migracji za pracą, a co za tym idzie, wskazuje potrzeby mieszkańców na lokalizację miejsc pracy w miejscu ich zamieszkania. W gminie Bolesław, przyjmując liczbę pracujących z roku 2009 (2571), udział osób zatrudnionych poza granicami gminy wynosi ok. 47%, natomiast udział osób zatrudnionych w gminie z poza jej obszaru wynosi ok. 28%.

Dojazdy do pracy

Jednostka terytorialna	liczba osób wyjeżdżających do pracy	liczba osób przyjeżdżających do pracy	saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy	liczba osób przyjeżdżających do pracy przypadająca na 1 osobę wyjeżdżającą do pracy
	2006	2006	2006	2006
	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]
Bolesław	1 202	712	-490	0,59

Dane obrazujące gdzie mieszkańcy gminy Bolesław znajdują zatrudnienie są z roku 2003, co może nie odpowiadać faktycznemu stanowi na dzień dzisiejszy. Zwracając uwagę na zmiany przestrzenne i gospodarcze gminy w latach 2000-2011 można jednak przyjąć, że ogólny obraz struktury zatrudnienia jest bardzo zbliżony do dzisiejszego. Ewentualne zmiany mogły zajść na korzyść sektora usługowego, który rozwinął się w ostatnim okresie w gminie. Głównym sektorem zatrudnienia w gminie od lat jest przemysł, co jest cechą tego rejonu kraju, gdzie dominuje przemysł wydobywczy i przetwórczy. Gmina Bolesław ma duże, wieloletnie tradycje w przemyśle wydobywczym rud cynku i ołowiu oraz ich przetwórstwa i obróbki, stąd znaczny udział pracujących w tym sektorze. Drugim ciągle rozwijającym się sektorem gospodarki, który docelowo w strategii gminy ma stanowić alternatywę dla sektora przemysłowego, jest sektor usługowy. Obserwowany już w roku 2003 mały udział pracujących w rolnictwie, stale się utrzymuje w tendencji malejącej.

Pracujący wg sektorów

Jednostka terytorialna	ogółem	sektor rolniczy	sektor przemysłowy	sektor usługowy razem	sektor usługowy - usługi rynkowe	sektor usługowy - usługi nierynkowe
	ogółem	ogółem	ogółem	ogółem	ogółem	ogółem
	2003	2003	2003	2003	2003	2003
	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]
MAŁOPOLSKIE	596 429	4 678	210 520	381 231	199 319	181 912
Powiat olkuski	20 438	118	10 698	9 622	4 325	5 297
Bolesław	2 011	12	1 475	524	219	305
POLSKA - gminy wiejskie	920 843	48 958	386 931	484 954	195 504	289 450
MAŁOPOLSKIE - gminy wiejskie	78 287	2 248	26 871	49 168	19 027	30 141

5.2 WARUNKI ZAMIESZKIWANIA

	J. m.	2010
ZASOBY MIESZKANIOWE		
Budynki mieszkalne w gminie		
ogółem	bud.	2 172

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w 2009 roku wynosiła 27,9 m^2. Ilość budynków oddanych do użytku w roku 2009 to 15 obiektów.

Ogólny stan infrastruktury wpływający na jakość zamieszkiwania na rok 2010, wg danych GUS, prezentuje się następująco:

- sieć wodociągowa - 2172 przyłączy – 100%,
- przyłącza kanalizacyjne - 732 – ok. 34 %,
- przyłącza gazowe - 914 – ok. 42%.

Szczegółowy stan warunków zamieszkiwania na terenie gminy Bolesław opisują dane Narodowego Spisu Powszechnego, przeprowadzone w roku 2002. Analizując trendy demograficzne, utrzymujące się na stosunkowo stałym poziomie oraz dynamikę inwestycyjną w zakresie realizacji mediów, można przyjąć te wskaźniki za reprezentatywne. Odnosząc się do stanu istniejącego może być tylko lepiej w tym zakresie.

Dane Narodowego Spisu Powszechnego z roku 2002

Jednostka terytorialna	mieszkania ogółem				
	ogółem	łazienka	ciepła woda bieżąca	gaz z sieci	gaz z butli
	2002	2002	2002	2002	2002
	[mieszk.]	[mieszk.]	[mieszk.]	[mieszk.]	[mieszk.]
Bolesław - Bolesław	806	708	678	309	352
Bolesław - Hutki	63	51	50	15	36

Jednostka terytorialna	mieszkania ogółem				
	ogółem	łazienka	ciepła woda bieżąca	gaz z sieci	gaz z butli
	2002	2002	2002	2002	2002
	[mieszk.]	[mieszk.]	[mieszk.]	[mieszk.]	[mieszk.]
Bolesław - Krążek	40	34	35	19	14
Bolesław - Krzykawa	167	147	145	63	75
Bolesław - Krzykawka	263	220	222	87	115
Bolesław - Laski	203	185	188	105	78
Bolesław - Małobądz	202	175	182	80	88
Bolesław - Ujków Nowy	295	275	197	139	104
Bolesław - Podlipie	417	391	366	227	134
Ogółem	2 456	2 186	2 063	1 044	996

Jednostka terytorialna	mieszkania ogółem						
	ogółem	wodociąg razem	wodociąg z sieci	wodociąg lokalny	ustęp spłukiwany razem	ustęp spłukiwany z odprowadzeniem do urządzenia lokalnego	bez wodociągu
	2002	2002	2002	2002	2002	2002	2002
	[mieszk.]	[mieszk.]	[mieszk.]	[mieszk.]	[mieszk.]	[mieszk.]	[mieszk.]
Bolesław	806	793	792	1	727	727	13
Hutki	63	62	62	0	52	52	1
Krążek	40	38	38	0	34	34	2
Krzykawa	167	163	163	0	147	147	4
Krzykawka	263	249	247	2	221	221	13
Laski	203	198	196	2	186	186	5
Małobądz	202	197	196	1	180	180	5
Ujków Nowy	295	290	287	3	271	271	5
Podlipie	417	412	410	2	392	392	5
Ogółem	2 456	2 402	2 391	11	2 210	2 210	53

Jednostka terytorialna	mieszkania ogółem			
	ogółem	CO zbiorowe	CO indywidualne	piece
	2002	2002	2002	2002
	[mieszk.]	[mieszk.]	[mieszk.]	[mieszk.]
Bolesław - Bolesław	806	0	583	219
Bolesław - Hutki	63	0	31	32
Bolesław - Krążek	40	0	32	8
Bolesław - Krzykawa	167	0	135	32
Bolesław - Krzykawka	263	0	208	53
Bolesław - Laski	203	0	169	33
Bolesław - Małobądz	202	0	162	32
Bolesław - Ujków Nowy	295	0	248	47
Bolesław - Podlipie	417	0	359	57
Ogółem	2 456	0	1 927	513

5.3 OCHRONA ZDROWIA

Na terenie gminy Bolesław znajduje się Zespół Opieki Zdrowotnej w Olkuszu – Ośrodek Zdrowia w Bolesławiu przy ul. Laskowskiej.

Ponadto na terenie gminy, przy drodze Bolesław – Klucze, zlokalizowany jest Zakład Opiekuńczo – Leczniczy O.O. Kamilianów.

5.4 POMOC SPOŁECZNA

Zadania z zakresu opieki i pomocy społecznej są realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławiu. W 2006 r. liczba osób w rodzinach, które skorzystały z pomocy społecznej wyniosła - 697. W roku 2008 udział beneficjentów w ośrodku pomocy społecznej wynosił 4%. Gmina, w budżecie na rok 2008, na zadania z zakresu pomocy społecznej przeznaczyła 10% wydatków.

Na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z 2010 r. obserwuje się spadek liczby osób w rodzinach, które skorzystały z pomocy społecznej w stosunku do roku 2008. W roku 2010 liczba ta wynosiła 486, a liczba rodzin 204.

5.5 EDUKACJA

5.5.1 Wychowanie przedszkolne

Gmina dysponuje 4 przedszkolami, w Bolesławiu, Krzykawie, Laskach i Podlipiu. Do placówek uczęszcza 226 dzieci (stan na rok 2011) i ich liczba utrzymuje się na stosunkowo stałym poziomie od roku 2008. Gmina zaspokaja potrzeby mieszkańców w tym zakresie.

	J. m.	2010
PRZEDSZKOLA		
Przedszkola wg typu		
przedszkola bez specjalnych		
ogółem		
ogółem	ob.	4
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	ob.	4
oddziały		
ogółem	-	10,00
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	-	10,00
miejsca		
ogółem	msc	230
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	msc	230
dzieci		
ogółem	osoba	225
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	osoba	225
dzieci do lat 6 włącznie		
ogółem	osoba	225

	J. m.	2010
PRZEDSZKOLA		
Przedszkola wg typu		
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	osoba	225
dzieci 6-letnie		
ogółem	osoba	55
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	osoba	55
dzieci od 3 do 6 lat		
ogółem	osoba	221
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	osoba	221

5.5.2 Szkoły podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne

W zakresie szkolnictwa podstawowego gmina dysponuje 4 szkołami podstawowymi, zlokalizowanymi w Bolesławiu, Krzykawie, Laskach i Podlipiu. W placówkach na rok 2011 uczęszcza 409 uczniów, których liczba, w bilansie od 2007 roku spadła o 80 uczniów.

SZKOLNICTWO PODSTAWOWE		
Szkoły podstawowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych wg gestora		
szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży bez specjalnych		
ogółem		
ogółem	ob.	4
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	ob.	4
pomieszczenia szkolne		
ogółem	pom.	32
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	pom.	32
oddziały w szkołach		
ogółem	-	29,00
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	-	29,00
uczniowie		
ogółem	osoba	408
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	osoba	408
absolwenci		
ogółem	osoba	99
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	osoba	99

GUS: Stan na rok 2010

Na poziomie gimnazjalnym gmina dysponuje 3 placówkami, zlokalizowanymi w Bolesławiu, Krzykawie i Podlipiu. W placówkach w roku 2011 uczęszcza 268 uczniów, których liczba, w bilansie od roku 2007 zmniejszyła się o 17 uczniów.

SZKOLNICTWO GIMNAZJALNE		
Gimnazja dla dzieci, młodzieży i dorosłych		
gimnazja dla dzieci i młodzieży bez specjalnych		
ogółem		
ogółem	ob.	3
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	ob.	3
pomieszczenia szkolne		

SZKOLNICTWO GIMNAZJALNE		
Gimnazja dla dzieci, młodzieży i dorosłych		
ogółem	pom.	14
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	pom.	14
oddziały w szkołach		
ogółem	-	15,00
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	-	15,00
uczniowie		
ogółem	osoba	269
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	osoba	269
absolwenci		
ogółem	osoba	77
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	osoba	77

GUS: Stan na rok 2010

Wskazując na trendy demograficzne gmina zabezpiecza w pełni zapotrzebowanie na placówki edukacyjne.

5.6 KULTURA, SPORT, REKREACJA

Gmina charakteryzuje się wysokimi wskaźnikami wykorzystania infrastruktury kulturalnej. O zapleczu intelektualnym i kulturalnym gminy świadczy mnogość form i instytucji, związanych z tą dziedziną. Aktywność kulturalna mieszkańców przejawia się w uczestnictwie w klubach i kołach zainteresowań, działających przy Centrum Kultury im. Marii Płonowskiej w Bolesławiu, a także zajęciach oświatowo-wychowawczych i rekreacyjnych, prowadzonych w innych gminnych placówkach kulturalnych.

Do obiektów kultury na terenie gminy zalicza się:

- Centrum Kultury im. Marii Płonowskiej **-** posiada bogatą ofertę w sferze kultury, sztuki i edukacji. W Centrum Kultury działają następujące kluby i sekcje:

- Klub Pracy Twórczej,
- Klub Seniora,
- Młodzieżowy zespół muzyczny,
- Nauka gry na instrumentach muzycznych,
- Sekcje: dziennikarska, plastyczna dla dzieci i młodzieży,
- weekendowa akademia sztuki,
- Świetlica internetowa IKONKA,
- Pracowania rzeźby „Drzewiej”,
- Zajęcia Plastyczne „Mama i Ja”.

- Gminna Biblioteka Publiczna - jest samorządową instytucją kultury, która posiada 19 027 woluminów. W czytelni mieści się bogaty księgozbiór podręczny, stanowisko internetowe oraz kącik dla najmłodszych dzieci. Ponadto Gminna Bibliotek Publiczna

posiada 4 filie: w Krzykawce, gdzie księgozbiór liczy 11 752 woluminów, w Laskach – 7 221 woluminów, w Podlipiu - 7 750 woluminów oraz w Ujkowie Nowym – 6 738 woluminów.

5.7 TURYSTYKA

W zakresie zaplecza turystycznego gmina bazuje na licznie występujących obiektach o wysokich walorach kulturowych. Ważnym zapleczem są również zabytki górnictwa, które mogą stanowić zaplecze dla rozwoju turystyki edukacyjnej. Również zasoby środowiska przyrodniczego i walory krajobrazowe stanowią o atrakcjach turystycznych.

Jako jedno ze wskazań strategii gminy jest wzmacnianie funkcji turystyczno-rekreacyjnych, wykorzystując walory przyrodnicze i kulturowe. Istotna jest również lokalizacja w pobliżu Pustyni Błędowskiej i całego obszaru jury krakowsko-częstochowskiej. Dobra dostępność komunikacyjna gminy może stanowić o szansach na rozwój branży turystycznej.

5.8 POZAROLNICZA DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

Działalność rolnicza pomimo znacznego udziału gruntów rolnych w strukturze gminy nie jest dominującą działalnością. Ze względu na lokalizację złóż od wielu lat działalność górnicza jest dominującą. Powstał w gminie problem mono zatrudnienia, co w przypadku surowców naturalnych jest ograniczone czasowo, do wyczerpania zasobów złóż. Niektóre pola eksploatacji na obszarze gminy wchodzą w fazę schyłkową wydobycia.

W organizacyjnych ramach Zakładów Górniczo-Hutniczych „Bolesław" kompleks głównego zainwestowania agend Dyrekcji i hutnictwa rud wraz z przetwórstwem surowców pochodnych i zapleczem logistycznym, znajduje się na terenie miasta Bukowna.

Obecnie w gminie Bolesław działają ~~dwa~~ trzy zakłady posiadające koncesję na wydobycie kopalin: ZGH „Bolesław", BOLTECH Sp z. o.o. i DB Cargo Polska S.A. ~~i DB Schenker Rail Polska S.A.~~ Na terenie gminy Bolesław eksploatowane są złoża cynku i ołowiu przez ZGH „Bolesław" i obejmują złoża w obszarze górniczym OG ~~„Pomorzany"~~ „Pomorzany III", OG „Hutki II" oraz OG ~~„Olkusz"~~ „Olkusz II", złoża dolomitów triasowych eksploatowane przez BOLTECH Sp. z o.o., obejmujące złoże w obszarze górniczym OG „Ujków Stary" a także złoża piasku podsadzkowego ~~wraz z kopaliną towarzyszącą~~ występujące w złożu Pustynia Błędowska – Blok IV w obszarze górniczym „Bolesław – pole Bolesław i pole Pomorzany bis", ~~obszar górniczy „Szczakowa VI"~~, eksploatowany przez ~~DB Schenker Rail~~ DB Cargo Polska S.A.

Pozostała sfera produkcji, to na 39 podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w gminie, reprezentowana jest przez takie branże największych przedsiębiorców jak: produkcje rur

i profili z tworzyw sztucznych, zakłady odzysku i unieszkodliwiania odpadów, produkcja płyt CD i DVD, odlewnictwo metali nieżelaznych i ich stopów, odlewnictwo żeliwa i stali, w zakresie nakładania powłok politetrafluoroetylenowych.

Istotną, choć wciąż niewystarczającą rolę gospodarczą odgrywają w Gminie małe, lokalne firmy (14,8% miejsc pracy ogółem). Ich właścicielami są głównie dawni pracownicy państwowych zakładów przemysłowych, prowadzący dzisiaj własną działalność gospodarczą.
W sferze usług wyróżnić można następujące branże:

- transport towarowy,
- usługi remontowo – budowlane,
- mechanika pojazdowa,
- usługi fotograficzne,
- krawiectwo,
- fryzjerstwo,
- usługi szewskie,
- sprzątanie pomieszczeń,
- piekarnie,
- gastronomia i handel.

Wskaźnik podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców jest wyższy niż z gminach sąsiednich, a dynamika jego zmian wskazuje tendencję wzrostową. Tym niemniej, wskaźniki obrazujące udział pracujących w usługach oraz udział pracujących w sektorze prywatnym, sytuują gminę niekorzystnie na tle jej sąsiadów. Ilustrują one fakt występowania niewielkiej ilości firm, świadczących usługi na rzecz mieszkańców.

Tendencje rozwoju działalności usługowej i produkcyjnej wskazują na potrzebą zagospodarowania terenów z możliwością lokalizacji tego typu inwestycji. Dobra dostępność komunikacyjna związana z drogą krajową nr 94, umożliwia stworzenie zaplecza terenów aktywności gospodarczej i usług o zasięgu lokalnym oraz ponadlokalnym. Obecnie dobrze rozwijającymi się terenami aktywności gospodarczej są tereny w Bolesławiu w pobliżu drogi krajowej nr 94.

6 ZAGROŻENIE BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

W zakresie ochrony ludności i mienia przed zagrożeniami, na terenie gminy funkcjonują 4 jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej. Gmina nie posiada na swoim terenie komisariatu policji i w tym zakresie jest obsługiwana przez komisariat w Bukownie.
Jednostki OSP na terenie gminy:

- OSP Bolesław,

- OSP Krzykawa,
- OSP Laski,
- OSP Podlipie.

7 POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

Gmina Bolesław w zakresie możliwości rozwoju ma duży potencjał głównie ze względu na następujące uwarunkowania:

- korzystna lokalizacja wzdłuż znaczącego szlaku komunikacyjnego nr 94 pomiędzy dużymi ośrodkami wojewódzkimi Krakowem i Katowicami,
- zlokalizowane złoża naturalne, stanowiące obecnie i prawdopodobnie w najbliższych latach główne źródło zatrudnienia,
- rozwijające się działalności gospodarcze nie związane z górnictwem,
- rozwój usług związanych z obsługą podróżnych wzdłuż drogi nr 94 oraz usług o znaczeniu ponadlokalnym,
- rozwój działalności turystyczno-rekreacyjnej na obszarach o wysokich walorach przyrodniczych.

Potrzeby rozwoju gminy ogólnie można określić poprzez:

- tworzenie nowych i utrzymanie istniejących miejsc pracy,
- poprawę warunków mieszkaniowych w zakresie mediów oraz komunikacji drogowej, co jest również związane ze zmianami struktury zabudowy z siedliskowej związanej z produkcję rolniczą, na mieszkaniową jednorodzinną,
- zachowanie najcenniejszych walorów środowiska przyrodniczego.

Potrzeby dla rozwoju zostały ujęte w Strategii gminy Bolesław, która została sporządzona w roku 2008 i obejmuje plan działań w perspektywie lat 2008-2025. Przyjęta została Uchwałą Nr XXVII/172/2008 Rady Gminy Bolesław z dnia 27 listopada 2008 r.
Zaakceptowane w strategii priorytety i cele stanowią podstawę do opracowania szczegółowych projektów i planów działania. Nakreślone w strategii wybrane rozwiązania mają stać się podstawą tworzenia konkretnych programów działania. Mogą one być długo lub krótkookresowe i powinny dokładnie określać cele do osiągnięcia, a także spodziewane nakłady i wyniki.

PODSTAWOWE CELE W ZAŁOŻENIACH STRATEGII
W toku opracowania strategii, w wyniku przeprowadzenia konsultacji społecznych, mieszkańcy gminy jako główne kierunki rozwoju uznali:
- rozwój turystyczno rekreacyjny gminy,
- poprawę infrastruktury technicznej i społecznej, przede wszystkim rozwój sieci kanalizacyjnej, utrzymanie dróg lokalnych, rozbudowa infrastruktury sportowej,

- powstanie nowych miejsc pracy,
- ochronę środowiska.

W wyniku przeprowadzonych analiz cząstkowych określono następujące cele strategiczne na lata 2008-2025:

Cel I. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej i społecznej,

Cel II. Rozwój turystyczno – rekreacyjny oraz rozwój przedsiębiorczości gospodarczej na obszarze Gminy,

Cel III. Wzrost poziomu życia mieszkańców Gminy.

8 STAN PRAWNY GRUNTÓW

Stan prawny gruntów na obszarze gminy odzwierciedla strukturę użytkowania gruntów ze znaczną dominacją lasów oraz terenów rolnych.

Udział poszczególnych władających na obszarze gminy:

- Grunty SP z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste – 1488 ha – co stanowi ok. 36% powierzchni gminy,
- Grunty SP przekazane w użytkowanie wieczyste – 407 ha – co stanowi ok. 10% powierzchni gminy,
- Grunty spółek SP, przeds. państwowych i innych państwowych osób prawnych – 11 ha,
- Grunty gmin i zw. międzygm. z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie – 105 ha,
- Grunty gmin i zw. międzygm. z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste – 3 ha,
- Grunty osób fizycznych – 1933 ha – co stanowi ok. 47% powierzchni gminy,
- Grunty spółdzielni – 1ha,
- Grunty kościołów i związków wyznaniowych – 14 ha,
- Wspólnoty gruntowe – 58 ha,
- Grunty powiatów z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie – 56 ha,
- Grunty spółek prawa handlowego – 10 ha,
- Pozostałe nieklasyfikowane – 1 ha.

Szczegółowy stan prawny gruntów w gminie przedstawia poniższe zestawienie.

1	2	3	4	5
		Grunty wchodzące w skład	M	
		Zasobu Własności Rolnej	W	11
	1.1	Skarbu Państwa	Razem	11
		Grunty w zarządzie	M	
		Państwowego Gospodarstwa	W	1305

1	2	3	4	5
	1.2	**Leśnego Lasy Państwowe**	Razem	1305
		Grunty w trwałym zarządzie	M	
		państ. jedn. organizacyjnych	W	
	1.3	z wyłączeniem gruntów PGL	Razem	
		Gr. wchodzące w skład zas.	M	
		nier. Skarbu Państwa z wył.	W	54
	1.4	gr. przekaz. w trwały zarząd	Razem	54
		Grunty Skarbu Państwa	M	
		przekazane do zagosp.	W	
	1.5	Agencji Mienia Wojskowego	Razem	
		Grunty Skarbu Państwa	M	
		przekazane do zagosp.	W	
	1.6	Wojskowej Agencji Mieszk.	Razem	
		Pozostałe grunty SP	M	
		spośród gruntów zaliczanych	W	118
	1.7	do 1 grupy	Razem	118
	Razem	**Grunty SP z wyłącz.**	M	
	1.1	**gruntów przekazanych**	W	1488
1	1.7	**w użytkowanie wieczyste**	**Razem**	**1488**
		Grunty SP	M	
		w użytkowaniu wieczystym	W	11
	2.1	osób fizycznych	Razem	11
		Grunty SP	M	
		w użytkowaniu wieczystym	W	274
	2.2	państwowych os. prawnych	Razem	274
		Grunty SP	M	
		w użytkowaniu wieczystym	W	
	2.3	spółdzielni mieszkaniowych	Razem	
		Grunty SP	M	
		w użytkowaniu wieczystym	W	122
	2.4	pozostałych osób	Razem	122
	Razem		M	
	2.1	**Grunty SP przekazane w**	W	407
2	2.4	**użytkowanie wieczyste**	**Razem**	**407**
		Grunty spółek SP, przeds.	M	
		państwowych i innych	W	11
3		**państwowych osób prawnych**	**Razem**	**11**
		Gr. wchodzące w skład gm.	M	
		zas. nier. z wyłączeniem	W	103
	4.1	gr. przekaz. w trwały zarząd	Razem	103
		Grunty gmin i związków	M	
		międzygm przekaz. w trwały	W	
	4.2	zarząd gminnym jedn. organ.	Razem	
		Pozostałe grunty spośród	M	
		gruntów zaliczanych do	W	2
	4.3	4 grupy	Razem	2
	Razem	**Grunty gmin i zw.**	M	
	4.1	**międzygm.**	W	105
4	4.3	**z wyłączeniem gruntów przekaz.w użytkowanie**	**Razem**	**105**

1	2	3	4	5
		Grunty gmin i ich związków	M	
		w użytkowaniu wieczystym	W	
	5.1	osób fizycznych	Razem	
		Grunty gmin i ich związków	M	
		w użytkowaniu wieczystym	W	
	5.2	gminnych osób prawnych	Razem	
		Grunty gmin i ich związków	M	
		w użytkowaniu wieczystym	W	
	5.3	spółdzielni mieszkaniowych	Razem	
		Grunty gmin i ich związków	M	
		w użytkowaniu wieczystym	W	3
	5.4	pozostałych osób	Razem	3
	Razem	**Grunty gmin i związków**	M	
	5.1	**międzygminnych**	W	3
		przekazane w uż.		
5	5.4	**wieczyste**	**Razem**	**3**
	Razem	Grunty, które są własnością	M	
		samorządowych os.		
	6.1	prawnych	W	
		oraz gr. których wł. są		
6	6.3	nieznani	Razem	
		Grunty osób fizycznych	M	
		wchodzące w skład	W	808
	7.1	gospodarstw rolnych	Razem	808
		Grunty osób fizycznych	M	
		nie wchodzące w skład	W	1125
	7.2	gospodarstw rolnych	Razem	1125
	Razem		M	
	7.1		W	1933
7	7.2	Grunty osób fizycznych	Razem	1933
		Grunty, które są wł. roln.	M	
		spółdz. produkc. i ich zw.		
		oraz	W	
		grunty których wł. nie są		
	8.1	znani	Razem	
		Grunty, które są własnością	M	
		spółdz. mieszk. i ich zw.		
		oraz	W	
		grunty których wł. nie są		
	8.2	znani	Razem	
		Pozostałe grunty spośród	M	
		gruntów zaliczanych do	W	1
	8.3	8 grupy	Razem	1
	Razem		M	
	8.1		W	1
8	8.3	Grunty spółdzielni	Razem	1
			M	
		Grunty kościołów	W	14
9		i związków wyznaniowych	Razem	14
			M	
			W	58
10		Wspólnoty gruntowe	Razem	58
		Gr. wchodzące w skład pow.	M	

1	2	3	4	5
	11.1	zas. nier. z wyłączeniem gr. przek. w trwały zarząd	W	3
			Razem	3
	11.2	Grunty powiatów przekazane w trwały zarząd oraz grunty, których wł. nie są znani	M	
			W	
			Razem	
	11.3	Pozostałe grunty spośród gruntów zaliczanych do 11 grupy	M	
			W	53
			Razem	53
	Razem 11.1	Grunty powiatów	M	
		z wyłączeniem gruntów	W	56
11	11.3	przekaz.w użytkowanie	Razem	56
	Razem		M	
	12.1	Grunty powiatów przekazane	W	
12	12.4	w użytkowanie wieczyste	Razem	
	Razem	Grunty województw	M	
	13.1	z wyłączeniem gruntów	W	
13	13.3	przekaz.w użytkowanie	Razem	
	Razem	Grunty województw	M	
	14.1	przekazane w użytkowanie	W	
14	14.4	wieczyste	Razem	
			M	
		Grunty spółek prawa	W	10
	15.1	handlowego	Razem	10
			M	
		Grunty partii politycznych	W	
	15.2	i stowarzyszeń	Razem	
		Pozostałe grunty spośród	M	
		gruntów zaliczanych do	W	1
	15.3	15 grupy	Razem	1
	Razem	Grunty będące przedmiotem	M	
	15.1	własności i władania osób	W	11
15	15.3	niewymienionych w pkt.1-14	Razem	11
16		Inne grunty niesklasyfikowane		47
Razem		Powierzchnia ewidencyjna	M	
grupy			W	4134
1~16			**Razem**	**4134**

9 WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Na terenie gminy występują obiekty i tereny chronione na podstawie:

- w zakresie środowiska przyrodniczego - Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. ~~z 2009 nr 151, poz. 1220 tj.~~ ~~z 2018 r. poz. 1614 z późn. zm.~~ z 2020 r., poz. 55), opisane w rozdziale II uwarunkowania pkt. 3.2.
- w zakresie dóbr kultury - Ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. ~~z 2003 r. nr 162, poz. 1568 z późniejszymi~~

zmianami z 2018 r. poz. 2067 z późn. zm. z 2020 r., poz. 282), opisane w rozdziale II uwarunkowania pkt. 4,

- w zakresie wód podziemnych - Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 nr 151, poz. 1220 tj. z 2018 r. poz. 1614 z późn. zm. z 2020 r., poz. 55), ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne (Dz.U.2001 Nr 115 poz. 1229 Dz. U. z 2018 r. poz. 2268 z 2020 r., poz. 310 z późn zm.), opisane w rozdziale II uwarunkowania pkt. 3.1.4,
- w zakresie eksploatacji górniczej – ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. Nr 163 poz. 981 t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2126 z późn. zm. Dz.U. z 2019 r. poz. 868 z późn. zm.), opisane w rozdziale III kierunki pkt. 12.

10 WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Centralna oraz południowo-wschodnia część terenu gminy podlegała wpływom eksploatacji górniczej prowadzonej przez zlikwidowaną w dniu 30.06.1998r. kopalnię „Bolesław" i w dniu 11.04.2004r. kopalnię „Olkusz – Pomorzany" rej. „Olkusz". Dla tej części gminy wykonano badania w zakresie przydatności terenów do zabudowy po likwidacji tych kopalń.

W obrębie terenów zakończonej eksploatacji górniczej ustala się trzy kategorie przydatności gruntów pod zabudowę, na których:

A. Wznoszenie budowli obiektów budowlanych jest dozwolone bez ograniczeń.
B. Budowle Obiekty budowlane mogą być wznoszone pod warunkiem ich zabezpieczenia na możliwość wystąpienia deformacji nieciągłych o średnicy do 3,0 m, chyba że przeprowadzone aktualne badania geologiczne wykażą brak konieczności stosowania zabezpieczeń.
C. Wznoszenie budowli obiektów budowlanych nie jest dozwolone, ze względu na możliwość występowania dużych deformacji nieciągłych, chyba że przeprowadzone aktualne badania geologiczne wykażą możliwość lokalizowania obiektów budowlanych.

Ponadto na terenie gminy znajdują się zlikwidowane szyby górnicze dla których obowiązuje zakaz lokalizacji obiektów kubaturowych w promieniu 10 m , są to:

1) Szyb wentylacyjny „Zachodni" (przy granicy Bolesławia z Krążkiem),
2) Szyb „Park" (w Bolesławiu przy drodze do Starej Wsi),
3) Szyb „Zbigniew" (przy skrzyżowaniu drogi krajowej z drogą do Klucz).

Północno-wschodnia część gminy położona jest w granicach obszaru górniczego „Pomorzany II". Wpływ dokonanej i projektowanej eksploatacji górniczej zawiera się w kategoriach od 0 do V.

Kategoria	Wartość deformacji		
	T [mm/m]	R [km]	ε [mm/m]
0	T ≤ 0,5	| R | ≥ 40	| ε | ≤ 0,3
I	0,5 < T ≤ 2,5	40 > | R | ≥ 20	0,3 < | ε | ≤ 1,5
II	2,5 < T ≤ 5,0	20 > | R | ≥ 12	1,5 < | ε | ≤ 3,0
III	5,0 < T ≤ 10,0	12 > | R | ≥ 6	3,0 < | ε | ≤ 6,0
IV	10,0 < T ≤ 15,0	6 > | R | ≥ 4	6,0 < | ε | ≤ 9,0
V	T > 15,0	| R | < 4	| ε | > 9,0

Spodziewane wielkości wskaźników deformacji nie przekroczą III kategorii.

11 WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH

Budowa geologiczna gminy Bolesław związana jest z występowaniem złóż cynku i ołowiu, dolomitów oraz piasków. Według stanu na dzień ~~31.12.2010~~ 31.12.2017 31.12.2019 r. na terenie gminy udokumentowane są złoża cynku i ołowiu, dolomitów, piasków i żwirów oraz piasków podsadzkowych. Zasoby bilansowe tych złóż wynoszą łącznie ~~325 299~~ 565 158 tys. Mg.

Charakterystyka złóż kopalin na terenie gminy Bolesław

Nazwa złoża	Stan zagospodarowania złoża	Złoże	Zasoby [tys. Mg]		Wydobycie [tys. Mg]
			Bilansowe geologiczne	Przemysłowe	
Bolesław	Złoże z którego wydobycie zostało zaniechane	Rudy cynku i ołowiu	tylko pzb.	-	-
Krzykawa	Złoże z którego wydobycie zostało zaniechane	Rudy cynku i ołowiu	tylko pzb.	-	-
Laski	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. A+B+C)	Rudy cynku i ołowiu	8 010	-	-
Laski 1	Złoże rozpoznane szczegółowo	Rudy cynku i ołowiu	10 765	-	
Olkusz	Złoże eksploatowane	Rudy cynku i ołowiu	~~2 721~~ ~~1 311~~ 1 158	~~2 497~~ ~~938~~ 727	~~54~~ ~~514~~ 455
Pomorzany	Złoże eksploatowane	Rudy cynku i ołowiu	~~16 446~~ ~~10 277~~ 9 584	~~9 465~~ ~~2 130~~ 1 267	~~2 367~~ 804
Ujków Stary	Złoże ~~o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. A+B+C)~~ eksploatowane	Dolomity triasowe	~~16 490~~ ~~15 929~~ 15 486	~~10 018~~ ~~9 394~~ 8 952	~~-~~ 48
Bolesław-Starczynów	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. A+B+C)	Piaski i żwiry	120	-	-
Hutki II	Złoże eksploatowane	Piaski podsadzkowe	~~5 527~~ ~~1 838~~ 994	~~5 527~~ ~~1 739~~ 896	~~198~~ 423

Pustynia Błędowska – blok IV	Złoże eksploatowane	Piaski podsadzkowe ~~wraz z kopaliną towarzyszącą~~	~~275 985~~ ~~267 751~~ 267 075	~~11 526~~ ~~8 883~~ 7 096	~~1 023~~ 372
Pustynia Błędowska – blok III	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. A+B+C)	Piaski podsadzkowe	261 760	-	-

Źródło: Bilans Zasobów Kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu na ~~31 XII 2017~~ 31 XII 2019 r.

~~W granicach gminy zlokalizowane są udokumentowane złoża, na wydobycie których wydane zostały koncesje:~~

Na obszarze gminy zlokalizowane są następujące tereny górnicze:

- ~~„ZGH Bolesław" ustanowionego dla eksploatacji rud Zn-Pb ze złoża „Pomorzany" w Obszarze Górniczym „Pomorzany II" – koncesja Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa Nr 172/93 z dnia 20.07.1993 r. (z późn. zm.) – termin ważności koncesji upływa z dniem 20.07.2013 r.,~~
- ~~„ZGH Bolesław I" dla eksploatacji rud Zn-Pb ze złoża „Olkusz" (część „Olkusz-Podpoziom") w Obszarze Górniczym „Olkusz I" – koncesja Ministra Środowiska Nr 8/2003 z dnia 15.10.2003 r. – termin ważności koncesji upływa z dniem 15.10.2013 r.,~~
- „Hutki II" ustanowionego dla eksploatacji piasków podsadzkowych ze złoża „Hutki II" w Obszarze Górniczym „Hutki II" – koncesja Marszałka Województwa Małopolskiego Nr RG.II.BA.7515/1-25/09 z dnia 23.12.2009 r. – termin ważności koncesji upływa z dniem 31.12.2024 r.,
- ~~„Szczakowa VI" dla eksploatacji złóż piasków podsadzkowych wraz z kopaliną towarzyszącą ze złoża „Pustynia Błędowska – blok IV" - koncesja Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa Nr 60/93 z dnia 05.05.1993 r. (z późn. zm.),~~
- „Ujków Stary" ustanowionego dla eksploatacji dolomitów triasowych ze złoża „Ujków Stary" w obszarze górniczym „Ujków Stary" – koncesja Marszałka Województwa Małopolskiego Nr SR-IX.7422.2.24.2011.KŻ z dnia 23.01.2012 r. (z późn. zm.), – termin ważności koncesji upływa z dniem 31.12.2042 r.
- „ZGH Bolesław III" ustanowionego dla eksploatacji rud Zn-Pb ze złoża „Pomorzany" w obszarze górniczym „Pomorzany III" – koncesja Ministra Środowiska Nr DGKks-4771-14/22643/12/JM z dnia 12.06.2013 r. – termin ważności koncesji upływa z dniem 31.12.2023 r.
- „ZGH Bolesław IV" ustanowionego dla eksploatacji rud Zn-Pb ze złoża „Olkusz" w obszarze górniczym „Olkusz II"– koncesja Ministra Środowiska Nr DGKks-4771-

15/22651/12/JM z dnia 12.06.2013 r. – termin ważności koncesji upływa z dniem 31.12.2023 r.

- „Bolesław – pole Bolesław i pole Pomorzany bis" ustanowionego dla eksploatacji piasku ze złoża „Pustynia Błędowska – blok IV" w obszarze górniczym „Bolesław – pole Bolesław i pole Pomorzany bis" – koncesja Marszałka Województwa Małopolskiego z dnia 22.03.2019 r. – termin ważności koncesji upływa z dniem 31.12.2068 r.

W zakresie występowania złóż wód podziemnych teren gminy Bolesław leży w obrębie bytomsko-olkuskiego regionu hydrogeologicznego z głównym poziomem użytkowym szczelinowo-krasowym w wapieniach i dolomitach triasu dolnego i środkowego. Poziom ten zalega na głębokości 10 – 100 m, wydajności wahają się od 10 do 600 m3/h, a wody znajdują się pod ciśnieniem do 3000 kPa. Piętro to jest intensywnie trenowane przez kopalnie oraz wykorzystywane do celów zaopatrzenia w wodę. Spowodowało to powstanie rozległego leja depresji zwierciadła wód podziemnych o zasięgu regionalnym, a także do zmiany naturalnego kierunku spływu wód poziemnych. Prawie na całym rozpatrywanym obszarze oba piętra wodonośne: czwartorzędowe i triasowe są połączone ze sobą, z tym że w jego zachodniej części piętro czwartorzędowe nie występuje bądź też jest, praktycznie rzecz biorąc, bezwodne. W północnej części obszaru wodonośne osady czwartorzędu i triasu są lokalnie rozdzielone niewielkim płatem izolującym utworów kajpru. Sytuacja ta nie ma jednak większego znaczenia dla warunków przepływu wody podziemnej.

Wodonośne piętro czwartorzędowe jest zbudowane głównie ze średnio i drobnoziarnistych piasków. Największą miąższość wodonośne osady czwartorzędowe osiągają w osiowej części pradoliny Przemszy. Piaski czwartorzędowe są bardzo dobrze przepuszczalne, o czym świadczą wysokie wartości ich współczynników filtracji, najczęściej rzędu $n \cdot 10^{-4}$ m/s. Omawiane piętro wodonośne jest zasilane głównie przez infiltrację opadów atmosferycznych. Ważnym składnikiem zasilania z punktu widzenia jakości wód podziemnych jest infiltracja wód przesiąkających i odsączających się z osadów deponowanych w stawach poflotacyjnych. Drenaż piętra czwartorzędowego odbywa się poprzez wodonośne osady triasu, drenowane z kolei wyrobiskami górniczymi olkuskich kopalń rud cynku i ołowiu.

Wodonośne piętro triasowe jest niejednorodne pod względem litologicznym. W jego profilu można wyodrębnić przynajmniej trzy odmienne typy skał. W górnej części profilu występują dolomity diploporowe i kruszconośne. Są to skały bardzo dobrze przepuszczalne dzięki obecności gęstej sieci spękań i licznych kawern. W środkowej części profilu wodonośnych skał triasowych występują wapienie warstw olkuskich i gogolińskich, wśród których znajdują się wkładki margli i iłów. Utrudniają one przepływy wód podziemnych w

kierunku pionowym. Przepuszczalność wapieni jest stosunkowo mała, w skałach tych szczeliny są często wypełnione substancją ilastą, a kawerny są stosunkowo niewielkie i spotyka się je dosyć rzadko. Dolną część profilu wodonośnego piętra triasowego budują dolomity retu, które są nieco gorzej przepuszczalne niż dolomity diploporowe i kruszconośne. Mają one dużą porowatość międzyziarnową oraz dużo drobnych kawern. Współczynniki filtracji węglanowych osadów triasu, ze względu na ich szczelinowo-krasowy charakter mieszczą się w kilku rzędach wielkości. Dolomity diploporowe i kruszconośne mają najczęściej współczynniki filtracji około 10^{-4} m/s. Wapienie warstw olkuskich i gogolińskich oraz dolomity retu są gorzej przepuszczalne. Współczynnik filtracji tych skał mają najczęściej wartości w pobliżu 10^{-5} m/s.

Warunki przepływu wody podziemnej w utworach wodonośnego piętra triasowego są kształtowane przede wszystkim przez głęboki drenaż górniczy. Podstawowymi ośrodkami drenażu wód podziemnych w tym rejonie są wyrobiska nieczynnej kopalni „Bolesław", które spowodowały odwodnienie dużych obszarów piasków czwartorzędowych oraz głębiej zalegających dolomitów diploporowych i kruszconośnych, a także wyrobiska w południowo-zachodniej części kopalni „Pomorzany". Główny strumień wód podziemnych przepływa od południa ku północy.

Obszar gminy Bolesław charakteryzuje się dużymi zasobami wód podziemnych, które zaliczone zostały do Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP). Najbardziej zasobne triasowe piętro wodonośne stanowi zbiornik wód podziemnych „Olkusz-Zawiercie" GZWP o nr 454. ~~, zgodnie z Rozporządzeniem z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 126, poz. 878) na analizowanym terenie wyróżniamy GZWP~~.

Decyzją Ministra Środowiska z dnia 22.12.2015 r. (Znak: DGK-II.4731.117.2015.AW) została zatwierdzona dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanowieniem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 454 Olkusz – Zawiercie, w obszarze których położona jest część gminy Bolesław.

Główny Zbiornik Wód Podziemnych występujący na terenie gminy Bolesław

Nr zbiornika	**Nazwa zbiornika**	**Typ ośrodka**	**Wiek utworów wodonośnych**	**Obszar**
454	Zbiornik Olkusz – Zawiercie	szczelinowo-krasowy	T1,2	~~Pozostała część~~ Cały obszar gminy Bolesław

12 WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH, WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Na obszarze gminy Bolesław znajdują się następujące tereny górnicze:

- „ZGH Bolesław III" ustanowiony dla eksploatacji rud Zn-Pb ze złoża „Pomorzany" w Obszarze górniczym „Pomorzany III" – koncesja Ministra Środowiska, Nr DGKks-4771-14/22643/12/JM z dnia 12.06.2013 r. Termin ważności koncesji upływa z dniem 31.12.2023 r.
- „ZGH Bolesław IV" ustanowiony dla eksploatacji rud Zn-Pb ze złoża „Olkusz" w Obszarze górniczym „Olkusz II" – koncesja Ministra Środowiska, Nr DGKks-4771-15/22651/12/JM z dnia 12.06.2013r. Termin ważności koncesji upływa z dniem 31.13.2023 r.
- ~~„ZGH Bolesław" ustanowiony dla eksploatacji rud Zn-Pb ze złoża „Pomorzany" w Obszarze górniczym „POMORZANY II" – koncesja Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa Nr 172/93 z dnia 20.07.1993r. (z późn. zm.) Termin ważności koncesji upływa z dniem 20.07.2013 r.~~
- ~~„ZGH Bolesław I" dla eksploatacji rud Zn-Pb ze złoża „Olkusz" (część „Olkusz-Pospoziom") w Obszarze Górniczym „OLKUSZ I" – koncesja Ministra Środowiska 8/2003 z dnia 15.10.2003r. Termin ważności koncesji upływa z dniem 15.10.2013 r.~~
- ~~„Hutki" ustanowiony dla eksploatacji piasków podsadzkowych z nie istniejącego już złoża „Hutki" – koncesja Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego Nr 5 z dnia 28.02.1984 r. Termin ważności koncesji upłynął z dniem 31.12.1999 r.~~
- „Hutki II" ustanowiony dla eksploatacji piasków podsadzkowych ze złoża „Hutki II" w Obszarze Górniczym „Hutki II" – koncesja Marszałka Województwa Małopolskiego Nr RG.II.BA.7515/1-25/09 z dnia 23.12.2009 r. Termin ważności koncesji upływa z dniem 31.12.2024 r.
- ~~„Szczakowa VI" dla eksploatacji złóż piasków podsadzkowych wraz z kopaliną towarzyszącą ze złoża „Pustynia Błędowska – blok IV"– koncesja Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa Nr 60/93 z dnia 05.05.1993 r. (z późn. zm.),~~
- „Ujków Stary" dla eksploatacji złóż dolomitów triasowych ze złoża „Ujków Stary" w Obszarze Górniczym „Ujków Stary" – koncesja Marszałka Województwa Małopolskiego Nr SR-IX.7422.2.24.2011.KŻ z dnia 23.01.2012 r. (z późn. zm.), – termin ważności koncesji upływa z dniem 31.12.2042 r.

- „Bolesław – pole Bolesław i pole Pomorzany bis" dla eksploatacji piasku ze złoża „Pustynia Błędowska – blok IV" – koncesja Marszałka Województwa Małopolskiego z dnia 22.03.2019 r. – termin ważności koncesji upływa z dniem 31.12.2068 r.

~~W planach ZGH Bolesław S.A. jest wystąpienie do Ministra Środowiska z wnioskami o przedłużenie koncesji na wydobycie rud Zn-Pb ze złóż „Pomorzany" i „Olkusz" (część „Olkusz-Podpoziom").~~

Obecnie w gminie Bolesław działają ~~dwa~~ trzy zakłady posiadające koncesję na wydobycie kopalin: ZGH „Bolesław", BOLTECH Sp z. o.o. i DB Cargo Polska S.A. ~~DB Schenker Rail Polska S.A~~. Na terenie gminy Bolesław eksploatowane są złoża cynku i ołowiu przez ZGH „Bolesław" i obejmują złoża w obszarze górniczym OG ~~„Pomorzany"~~ „Pomorzany III", OG „Hutki II" oraz OG ~~„Olkusz"~~ „Olkusz II", złoża dolomitów triasowych eksploatowane przez BOLTECH Sp. z o.o., obejmujące złoże w obszarze górniczym OG „Ujków Stary", a także złoża piasku podsadzkowego występujące w złożu Pustynia Błędowska – Blok IV, obszarze górniczym „Bolesław – pole Bolesław i pole Pomorzany bis" ~~„Szczakowa VI"~~, eksploatowane przez ~~DB Schenker Rail~~ DB Cargo Polska S.A.

13 STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

13.1 STAN SYSTEMU KOMUNIKACJI

13.1.1 Komunikacja drogowa

Powiązania zewnętrzne

Główną osią komunikacyjną o parametrach drogi głównej przyspieszonej (2x2) jest droga krajowa nr 94. Droga dzieli gminę horyzontalnie, biegnąc ze wschodu na zachód. Pozostała sieć dróg publicznych to drogi powiatowe i gminne. Drugą ważną osią tranzytową jest droga w klasie drogi głównej relacji Bolesław – Klucze. Na etapie projektu jest kolejna droga klasy co najmniej głównej, a wskazana GP, mająca stanowić powiązanie drogi krajowej nr 94 (w rejonie Ujkowa Nowego) poprzez gminę Bukowno w kierunku południowym do drogi krajowej nr 79 (w ramach inwestycji budowa połączenia Olkusz-Zator (przez węzeł Rudno) z DK 79 i DK 28 z autostradą A4). Pozostałe powiązania zewnętrzne realizowane są poprzez drogi zbiorcze w zarządzie powiatu.

Powiązania wewnętrzne

Sieć dróg realizujących powiązania wewnętrzne w gminie opiera się na drogach gminnych o klasach dróg lokalnych i dojazdowych.

Łączna długość dróg publicznych w obrębie gminy wynosi ok. ~~102 km~~ 71,7 km.

Według klasyfikacji administracyjnej dzielą się na:

- Krajowe - 8,7 km,
- Wojewódzkie – brak,
- Powiatowe – ok. ~~33~~ 36 km,
- Gminne – ok. ~~29~~ 27 km.

Sieć dróg zbiorczych ~~i~~, lokalnych i dojazdowych wymaga w znacznej części dostosowania do parametrów klas technicznych. Istniejąca sieć drogowa nie spełnia warunków odpowiedniej dostępności komunikacyjnej terenów inwestycyjnych w sposób nie stwarzający uciążliwości. Wg wskazań pomiarów ruchu na drodze krajowej, ilość pojazdów stale rośnie. Układ komunikacyjny dróg lokalnych przenosi znaczne obciążenia związane z transportem ciężkim, co wymaga realizacji dróg zbiorczych. Rozwój terenów mieszkaniowych i inwestycyjnych będzie wymagał poprawy stanu technicznego dróg istniejących oraz realizacji nowych odcinków dróg klasy lokalnej i dojazdowej.

Obserwując mały zakres inwestycji drogowych przeprowadzonych w latach 2007-2010, należy wskazać w działaniach gminy większe znaczenie realizacji sieci drogowej. Uruchomienie terenów inwestycyjnych w sposób nie powodujący konfliktów przestrzennych i nie obniżający jakości zamieszkiwania, będzie możliwe dopiero po realizacji docelowej sieci drogowej.

13.1.2 Komunikacja kolejowa

Sieć kolejowa na obszarze gminy to jedynie dwie linie, linia kolejowa normalna i szerokotorowa, zlokalizowane w powiązaniu z terenami przemysłowymi wzdłuż południowo-wschodniej granicy gminy.

13.2 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

13.2.1 Zaopatrzenie w wodę

Na obszarze gminy do sieci wodociągowej w 2010 r. podpięte ~~jest~~ było 100% budynków mieszkalnych, co stanowi 2175 przyłączy. W roku 2017 do sieci wodociągowej było podpiętych 2 238 budynków mieszkalnych.

	J. m.	2010
URZĄDZENIA SIECIOWE		
Wodociągi		
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	44,3
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt	2 175
woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam3	201,7
ludność korzystająca z sieci wodociągowej w miastach	osoba	0
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	0

Gmina jest zaopatrywana w wodę z magistrali wodociągowej Ø 500 – 350, o łącznej długości około ~~9,8 km~~ 10,08 km, przesyłającej wodę do sąsiednich gmin. Długość rozdzielczej sieci wodociągowej w gminie, według danych GUS, wynosił w 2010 roku 44,3 km, a w roku 2017 - 47,82 km. ~~(stan na 2010 r.)~~. Elementem wodociągu grupowego jest Zbiornik Wyrównawczy „Małobądz", położony na terenach wsi Krzykawa, zasilany przewodem Ø 300.

~~Cześć istniejącej sieci wodociągowej w miejscowości Bolesław jest w złym stanie technicznym, dotyczy to głównie przewodów z rur żeliwnych i stalowych. Materiał, z którego wykonane są rury nie jest najlepszej jakości i uległ korozji, co powoduje wtórne skażenie wody w sieci wodociągowej oraz częste awarie. Administrator sieci wodociągowej prowadzi bieżące prace remontowe obejmujące m.in. wymianę rur. W celu ograniczenia strat wody niezbędne jest jej monitorowanie oraz modernizacja obejmująca wymianę odcinków sieci w złym stanie technicznym, głównie rur żeliwnych i stalowych o najdłuższym okresie eksploatacji.~~

Stan techniczny sieci wodociągowej jest dobry.

Woda dostarczona do wodociągu na terenie gminy w czasie doby w badanym roku		
woda dostarczana do wodociągu	dam3	0,7
woda sprzedana z wodociągu ogółem	dam3	0,7
woda sprzedana z wodociągu gospodarstwom domowym	dam3	0,6
Przedsiębiorstwa świadczące usługi w gminie w badanym roku		
przedsiębiorstwa świadczące usługę (dostarczające wodę)	ob.	1

Na terenie gminy Bolesław działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę prowadzi Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Olkuszu (PWiK Sp. z o.o.). Gmina do 2016 roku zaopatrywana ~~jest~~ była w wodę z wodociągu grupowego przez Stację Uzdatniania Wody w Olkuszu. Od roku 2016 źródłem wody pitnej dla Gminy Bolesław są ujęcia wód podziemnych zlokalizowane w Gminie Klucze: Bydlin, Cieślin, Kolbark.

Surowcem do produkcji wody pitnej ~~są~~ były wody pochodzące z odwodnienia kopalni rud cynku i ołowiu ZGH „Bolesław" w Bukownie. ~~System zasilania w wodę Stacji Uzdatniania Wody w Olkuszu, uzyskał akceptację Państwowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie. Dostarczana woda do odbiorców badana jest w Laboratorium Badania Wody na Stacji Uzdatniania Wody w Olkuszu, posiadającym Certyfikat Systemu Jakości, które w zakresie badań jakości wody spełnia wymagania normy PN – EN ISO 9001:2001.~~ PWiK Sp. z o.o. w Olkuszu do 2016 roku pobierał wody z odwodnienia zakładu górniczego ZGH „Bolesław" ujęciem w ilości: Q max dobowe = 21 600 m^3/d, Q max h = 900 m^3/h.

Przedsiębiorstwo w ramach zadania „Budowa systemu zaopatrzenia w wodę mieszkańców gmin Olkusz, Bukowno, Bolesław, Klucze po likwidacji ujęcia wody w kopalni Zakładów Górniczo-Hutniczych „Bolesław" S.A. w Bukownie" wykonało budowę i modernizację ujęć wody oraz budowę magistrali wodociągowych, co umożliwiło Spółce dostarczenie wody

odbiorcom z własnych ujęć w Gminie Klucze. Gmina nie posiada czynnych lokalnych ujęć wody podziemnej, które mogłyby stanowić uzupełnienie w produkcji wody.

~~Podjęte działania inwestycyjne w zakresie sieci wodociągowej w latach 2007-2010 obejmowały następujące realizacje sieci:~~

- ~~w Bolesławiu – 3 drogi,~~
- ~~w Laskach – 1 droga,~~
- ~~w Kolonii – 2 drogi,~~
- ~~w Ujkowie Nowym – 1 droga,~~
- ~~w Krzykawie – przy drodze do Lasek.~~

13.2.2 Gospodarka ściekowa

W zakresie sieci kanalizacyjnej mieszkania na obszarze gminy przyłączone do sieci stanowią ok. 34%, co daje 732 przyłącza (GUS stan 2010). Kanalizacja na terenie gminy jest grawitacyjno-tłoczna ze względu na ukształtowanie terenu. Długość sieci wynosi 50,66 km i jest stale rozbudowywana, obejmując swoim zasięgiem działania w miejscowościach: Laski, Kolonia, Bolesław, Małobądz, Ujków Nowy, Krzykawa, Krzykawka i Podlipie, Krążek i Międzygórze.

Kanalizacja		
długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	50,66
długość czynnej sieci kanalizacyjnej będącej w zarządzie bądź administracji gminy	km	50,66
długość czynnej sieci kanalizacyjnej będącej w zarządzie bądź administracji gminy eksploatowanej przez jednostki gospodarki komunalnej	km	50,66

Ścieki bytowe wprowadzane do kanalizacji sanitarnej odprowadzane są do oczyszczalni ścieków w Laskach, gdzie po oczyszczeniu odprowadzane są do Kanału Dąbrówka oraz do oczyszczalni w Bukownie, gdzie po oczyszczeniu odprowadzane są do Kanału Warwas.

Pozostała zabudowa jednorodzinna na terenie gminy gromadzi ścieki w indywidualnych zbiornikach bezodpływowych (szambach). Ścieki odprowadzane ze zbiorników bezodpływowych dowożone są do punktu zlewnego w oczyszczalni ścieków w Olkuszu oraz w oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w miejscowości „Laski".

<u>Oczyszczalnia ścieków Laski</u>

Ścieki komunalne na terenie gminy oczyszczane są w oczyszczalni ścieków „Laski". Założona średnia dobowa ilość ścieków wraz z wodami przypadkowymi wynosi Qsr/d = 633,0 m^3/d. Przepustowość dla istniejącego układu technologicznego wynosi Qmax=94 m^3/h.

Powierzchnia terenu oczyszczalni wynosi 3080 m^2. Obszar lokalizacji obiektu usytuowany jest poza granicami szczególnych form ochrony przyrody oraz strefami zabudowy mieszkaniowej, które występują 250 m na południowy-wschód od terenu oczyszczalni. W rejonie oczyszczalni nie występują ujęcia wód podziemnych oraz brak jest stref ochronnych ujęć wód podziemnych i zasięgu leja depresji.

Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest kanał Dąbrówka powyżej przepustu pod drogą polną. Kanał Dąbrówka, będący własnością Zakładów Górniczo-Hutniczych „Bolesław", prowadzi wody pochłodnicze oraz ścieki oczyszczone z oczyszczalni zakładowej. Miejsce wprowadzenia ścieków oczyszczonych znajduje się około 190 m od ujścia kanału Dąbrówka do rzeki Białej, która leży w zlewni Białej Przemszy. Parametry oczyszczonych ścieków spełniają wymagania postawione w pozwoleniu wodno prawnym (Decyzja Starostwa Powiatowego w Olkuszu nr WS 6223-13/03 z dnia 24.09.2003 r.).

Oczyszczalnia ścieków w Bukownie

Ścieki sanitarne z miejscowości: Krążek, Podlipie, Międzygórze odprowadzane są do Oczyszczalni Ścieków w Bukownie, będącej własnością PWiK w Olkuszu, gdzie po oczyszczeniu odprowadzane są do Kanału Warwas.

Oczyszczalnie zakładowe

Oczyszczalnia Ścieków Przemysłowych na terenie ZGH „Bolesław" S.A.

W oczyszczalni ścieków oczyszczeniu mechaniczno-chemicznemu podlegają zneutralizowane ścieki kwaśne, ścieki przemysłowe, niewykorzystane wody kopalniane i ścieki socjalno-bytowe. Proces oczyszczania prowadzony jest w celu maksymalnej redukcji zawartości metali ciężkich (Zn, Pb, Cd) poprzez ich strącanie do osadu, zawracanego po zagęszczeniu i odwodnieniu do produkcji.

Obiekt jest w całości zautomatyzowany. Proces strącania metali w ściekach przebiega efektywnie i stężenia metali stwierdzone w odpływie są wielokrotnie niższe od poziomu dopuszczalnego.

ZGH „Bolesław" zgodnie z posiadanymi decyzjami w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, prowadzi monitoring ilościowy i jakościowy wód i odprowadzanych ścieków.

Przy szybie „Dąbrówka" zakład posiada także mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię Ścieków bytowych o przepustowości 480m^3/dobę. Planowane jest zaprzestanie eksploatacji tej oczyszczalni z chwilą powstania możliwości włączenia ścieków bytowych do kanalizacji gminnej.

ZGH „Bolesław" odprowadza oczyszczone ścieki poprzez:

- Kanał Zachodni i ciek Warwas do rzeki Biała Przemsza – odprowadza ścieki oczyszczone z oczyszczalni ścieków przemysłowych,

- Kanał Dąbrówka do rzeki Białej – odprowadza ścieki oczyszczone z oczyszczalni Ścieków bytowych przy szybie „Dąbrówka".

Zakładowa Oczyszczalnia Ścieków Wytwórni „TAKT"

Na terenie zakładu powstają ścieki bytowe, ścieki opadowe oraz następujące rodzaje ścieków przemysłowych:

- ścieki z procesu masteringu,
- ścieki z malarni,
- ścieki z procesu mycia masek,
- ścieki z procesu wywoływania płyt offsetowych,
- ścieki z procesu mycia maszyny drukarskiej.

Ścieki bytowe z sanitariatów odprowadzane są do gminnej kanalizacji sanitarnej, ostatecznie do gminnej oczyszczalni ścieków w Laskach. Całkowita ilość powstającej obecnie mieszaniny ścieków bytowych i przemysłowych wynosi średnio około 17,2 m^3/d, przy czym ilość ścieków przemysłowych wynosi średnio około 5,9 m^3/d, co stanowi około 34% ogólnej ilości ścieków. Ścieki przemysłowe powstające na terenie zakładu odprowadzane są łącznie ze ściekami bytowymi do gminnej kanalizacji sanitarnej. Cała ilość powstających ścieków przemysłowych podczyszczana jest na terenie przedsiębiorstwa w dwóch oczyszczalniach ścieków:

- oczyszczalnia ścieków powstających w procesie masteringu (OM),
- oczyszczalnia ścieków dla pozostałych ścieków przemysłowych powstających na terenie zakładu (OP).

Oczyszczone ścieki przemysłowe w/w oczyszczalni odprowadzane są grawitacyjnie do przepompowni ścieków (P2) usytuowanej w południowej części zakładu i przepompowywane razem ze ściekami socjalnymi do GZOS w Małobądzu.

13.2.3 Gospodarka odpadami

W zakresie gospodarki odpadami gmina Bolesław dysponuje Planem Gospodarki Odpadami na lata 2010-2013, według którego prowadzona jest polityka.

Na terenie gminy zlokalizowane są instalacje unieszkodliwiania odpadów komunalnych w ramach składowiska w Ujkowie Starym. Obiekt jest w zarządzie Zakładu Gospodarki Komunalnej Bolesław Sp. z o.o.. W ramach tego obiektu funkcjonuje składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętnych (komunalnych), składowisko odpadów niebezpiecznych (azbestowych) oraz składowisko odpadów obojętnych.

Ponadto na terenie gminy zlokalizowane są 3 instalacje odzysku odpadów:

- sortownia odpadów selektywnie zbieranych w Bolesławiu,
- linia segregacji odpadów komunalnych zmieszanych w Ujkowie Starym,

- kompostownia odpadów komunalnych w Ujkowie Starym.

Poza tym funkcjonuje 5 instalacji do odzysku odpadów przemysłowych.

Według danych, uzyskanych z Urzędu Gminy Bolesław, z terenu gminy w 2007 r. zebrano 983,88 [Mg], a w 2008 r. 1077,5 [Mg] odpadów. Natomiast przeprowadzone rozeznanie wśród firm zbierających odpady z terenu gminy wskazuje, że ilość ta jest większa i wynosi 1080,16 Mg w 2007 r. i 1196,98 Mg w roku 2008. Zestawienie ilości poszczególnych odpadów komunalnych przedstawia poniższa tabela.

Zestawienie ilości odpadów komunalnych zebranych z gminy Bolesław [Mg/rok]

Rodzaj odpadów	**Ilość zebranych odpadów[Mg/rok]**	
	2007 r.	**2008 r.**
Ilość zebranych odpadów komunalnych, w tym:	1080,16	1196,98
Odpady zmieszane (niesegregowane)	885,43	968,18
Papier	10,7	13,0
Szkło	118,85	134,9
Tworzywa sztuczne	49,85	58,4
Metale	2,2	4,2
Odpady wielkogabarytowe	13,12	18,3
Zużyty sprzęt EE	0,005	-

W latach 2007 – 2008 zebrano porównywalną ilość odpadów komunalnych. Ilość odpadów pozyskiwanych z selektywnej zbiórki w 2007 r. wynosiła 194,73 Mg, a w 2008 r. – 228,8 Mg.

Na terenie gminy prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów. Odpady pochodzące z selektywnej zbiórki poddawane są procesom odzysku. Papier i tektura, tworzywa sztuczne, szkło i metale zbierane są w podgrupie odpadów, jako surowce wtórne. W latach 2007-2008 gmina prowadziła zbiórkę odpadów opakowaniowych włącznie z surowcami wtórnymi. Procesom odzysku poddawane są odpady pochodzące z selektywnej zbiórki, które dodatkowo poddawane są procesom doczyszczania na linii do segregacji funkcjonującej w ZGK „Bolesław" Sp. z o.o.

13.2.4 Zaopatrzenie w gaz

Gmina zasilana jest gazem wysokiego ciśnienia GZ-50 z gazociągu relacji Tworzeń – Zederman o parametrach DN 500, ciśnienie 6,4MPa o długości ok. 9km. Ponadto zlokalizowane są dwie odnogi gazociągu, prowadzące do stacji redukcyjno-pomiarowej w Bolesławiu ~~odnogą o parametrach~~ odgałęzieniem o średnicy DN 50 i długości 26m oraz

do stacji ~~w Jaworznie odnogą~~ pomiarowej Bolesław odgałęzieniem o średnicy DN 200/100 i długości ok. 300 m ~~2km~~.

Na obszarze gminy planowana jest realizacja budowy gazociągu wysokiego ciśnienia ~~DN700/8,4~~ DN1000, MOP 8,4 MPa wraz z kablem światłowodowym i infrastrukturą zewnętrzną na odcinku ~~Swarzów (Oleśnica)~~ Pogórska Wola – Tworzeń.

Długość sieci rozdzielczej średnioprężnej w obrębie gminy wynosi ok. 61,5 km. Gazociągi te są połączone z gazociągami gminy Bukowno.

W zakresie przyłączy do obiektów mieszkaniowych stanowi ok. 42%, co daje 914 przyłączy. Liczba odbiorców gazu stale rośnie, choć wskazywanym mankamentem są wysokie koszty eksploatacji. Według opracowania „Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe gminy Bolesław" mimo dobrze rozwiniętej sieci wykorzystanie gazu zarówno w celach grzewczych jak również bytowo – gospodarczych jest niewielkie. Wzrost wykorzystania rośnie, ale bardzo powoli.

13.2.5 Zaopatrzenie w energię elektryczną

W zakresie zaopatrzenie w energię elektryczną gmina jest w 100% zelektryfikowana. Przez teren gminy przebiegają będące w eksploatacji linie wysokiego napięcia:

- 220 kV relacji Łośnice – Siersza,
- 220 kV relacji Łośnice – Koksochemia.

Linie te są własnością PSE S.A. ~~w zarządzie PSE – Południe S.A.~~ Zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie dla linii obowiązują strefy techniczne ~~ograniczonego użytkowania~~ o szerokości 50m (po 25m z każdej strony od osi linii mierząc poziomo i prostopadle do osi).

Ponadto przez teren gminy przebiegają dwie linie wysokiego napięcia 110kV, dla których wyznacza się strefę techniczną ~~ograniczonego użytkowania~~ 30m (po 15m z każdej strony od osi linii mierząc poziomo i prostopadle do osi).

Dostawa energii do odbiorców indywidualnych na terenie gminy odbywa się poprzez linie średniego napięcia 30kV oraz 15kV. Dla linii średniego napięcia wyznacza się strefę techniczną o szerokości 15 m ~~ograniczonego użytkowania~~, ~~odpowiednio dla linii 30kV – 20m, dla linii 15kV – 10m~~.

Do obsługi sieci zlokalizowane są dwa Główne Punkty Zasilania: na terenie gminy GPZ „Dąbrówka", wykorzystywany na potrzeby zakładu ZGH Bolesław oraz poza granicami gminy - GPZ w Bukownie.

Na terenie gminy zlokalizowane są liczne stacje transformatorowe wnętrzowe, wieżowe, i najliczniejsze słupowe.

Według danych operatorów sieci przesyłowych nie przewiduje się rozbudowy infrastruktury w zakresie energetyki. Również w zakresie średniego napięcia wskazuje się na rezerwy w zakresie obsługi przez Główne Punkty Zasilania.
W zakresie inwestycji w latach 2007-2010 wykonano elementy sieci 15kV oraz linii niskiego napięcia w Bolesławiu, a także oświetlenie kilku ulic w miejscowościach Laski i Małobądz.

13.2.6 Telekomunikacja

Przez teren gminy przebiega światłowód telekomunikacyjny, magistralna sieć telekomunikacyjna oraz centrala telefoniczna.

Instalacje radiokomunikacyjne
Wykaz stacji bazowych telefonii komórkowej 2G i 3G (E-GSM, GSM900, GSM1800, UMTS) oraz stacji wykorzystujących technologie CDMA zlokalizowanych na terenie gminy Bolesław.

Tabela Wykaz stacji BTS na terenie gminy Bolesław

Nazwa Operatora	**Nr Decyzji**	**Rodzaj decyzji**	**Data ważności**	**Lokalizacja**
Polska Telefonia Cyfrowa Sp. z o.o.	GSM1800/2/1912/1/08	P	2018-12-31	Bolesław, ul. Główna 66
Polska Telefonia Komórkowa Centertel Sp. z o.o.	GSM1800/3/0706/2/08	P	2017-12-31	Bolesław, ul. Główna 66
PTC Spółka z o.o.	UMTS/2/2504/1/08	P	2018-12-31	Bolesław, ul. Główna 66
Polkomtel S.A.	GSM900/1/2305/1/08	P	2018-02-28	Bolesław, ul. Główna 66
Polkomtel S.A.	GSM900/1/2982/1/08	P	2018-05-31	Bolesław, ul. Główna 66
Polska Telefonia Cyfrowa Sp. z o.o.	GSM900/2/5338/1/05	P	2015-12-06	Bolesław, ul. Główna 66
Polska Telefonia Komórkowa Centertel Sp. z o.o.	GSM900/3/1938/3/08	P	2018-04-30	Bolesław, ul. Główna 66

Źródło: Urząd Komunikacji Elektronicznej

Ponadto na terenie miejscowości Krzykawa zlokalizowane są 2 stacje bazowe telefonii komórkowej.

13.2.7 Gospodarka cieplna

Na terenie gminy nie występuje typ zabudowy, dla którego należałoby zapewnić pokrycie potrzeb cieplnych za źródeł zdalaczynnych. Całość potrzeb jest zaspokajana poprzez indywidualne źródła ciepła, głównie na paliwo stałe lub gazowe. Nie przewiduje się wystąpienia potrzeby realizacji centralnego źródła ciepła.

Jedynie 17% odbiorców gazu wykorzystuje go do ogrzewania mieszkań, co spowodowane jest wysokim kosztami eksploatacji. Gmina posiada wystarczające rezerwy w zakresie zasilania gazem, aby zwiększać liczbę odbiorców.

14 ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego na terenie gminy Bolesław wskazano zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych, do których należą:

5. Z zakresu infrastruktury technicznej:
   - linie elektroenergetyczne: 110 kV i 220 kV wraz z ich strefą ochronną oraz istniejąca stacja energetyczna 110 kV,
   - magistralny gazociąg wysokiego ciśnienia wraz z jego strefą ochronną oraz istniejąca stacja redukcyjno-pomiarowa,
   - ~~budowa gazociągu wysokiego ciśnienia DN700/8,4 MPa wraz z kablem światłowodowym i infrastrukturą zewnętrzną na odcinku Swarzów (Oleśnica) – Tworzeń~~,
   - budowa gazociągu Podgórska Wola – Tworzeń DN 1000 MOP 8,4MPa wraz z obiektami towarzyszącymi i infrastrukturą niezbędną do jego obsługi,
   - budowa rurociągu paliwowego Boronów - Trzebinia,
   - poprawa systemów zarządzania infrastrukturą techniczną, szczególnie wodno-kanalizacyjną;
6. Z zakresu komunikacji:
   - utrzymanie rezerw terenu dla modernizacji dróg wraz z urządzeniami infrastruktury towarzyszącej,
   - modernizacja drogi krajowej nr 94,
   - budowa drogi co najmniej klasy głównej, a wskazana GP - droga krajowa Olkusz - Zator (przez węzeł Rudno) stanowiącej powiązanie z DK 79 i DK 28 z autostradą A4,
   - ~~istniejąca linia kolejowa~~ modernizacja linii kolejowej nr 62;
7. Z zakresu ochrony środowiska i gospodarowania zasobami środowiska naturalnego:
   - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Armeria” (PLH120091),
   - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Pleszczotka” (PLH120092),
   - Otulina Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd,
   - Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 454 – Zbiornik Olkusz – Zawiercie,
   - udokumentowane złoża surowców mineralnych;
8. Z zakresu ochrony przeciwpowodziowej:
   - wyznaczenie stref zagrożenia powodziowego wzdłuż cieków,

- uporządkowanie systemów melioracyjnych,
- modernizacja istniejących i budowa nowych wałów przeciwpowodziowych oraz ich właściwe utrzymanie.

15 BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH DO ZABUDOWY

15.1 Sytuacja demograficzno-społeczna

Liczba i rozmieszczenie ludności.

Rozwój jednostek osadniczych skorelowany jest z uwarunkowaniami demograficznymi. Z potencjałem demograficznym gminy związany jest jej rozwój oraz kierunki zmian.

Gminę Bolesław w roku 2017 zamieszkiwało 7 747 osób, z czego 51,3% stanowiły kobiety. W latach 2007 – 2017 średni współczynnik przyrostu rzeczywistego wyniósł 1,22%, co świadczy o niewielkim spadku liczby mieszkańców.

Według danych GUS, pomiędzy rokiem 2007 a 2017 wystąpił spadek liczby ludności o 172 osoby. Największą liczbę ludności odnotowano w 2008 roku, jednak od tego czasu (z wyjątkiem w 2010 r.) notuje się ciągły spadek populacji.

Zmiany liczby ludności w gminie Bolesław.

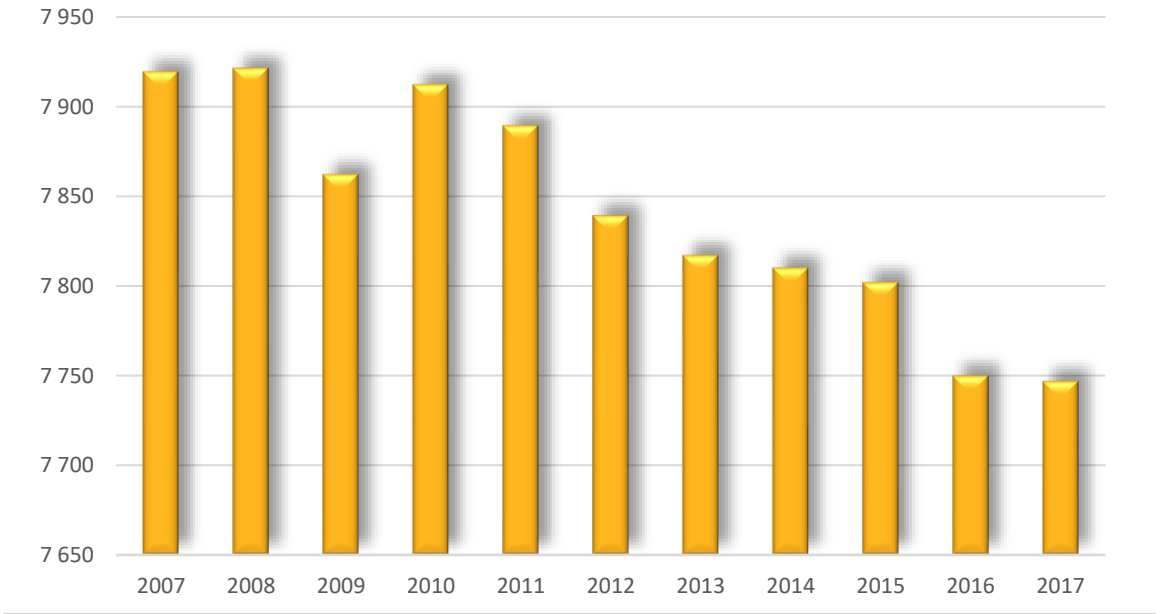

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Średnia gęstość zaludnienia gminy Bolesław w latach 2007 – 2017 wynosi 193 osoby/km^2. Wartość ta jest jedną z wyższych w powiecie olkuskim, ustępuje jedynie miastu Olkusz. Średnia gęstość zaludnienia przewyższa średnią populację powiatu olkuskiego

(182 osoby/km^2) oraz całego kraju (123 osoby/km^2), jest natomiast niższa od średniej województwa małopolskiego, która wynosi 220 osób/km^2.

Gęstość zaludnienia gminy Bolesław na tle powiatu olkuskiego i województwa małopolskiego.

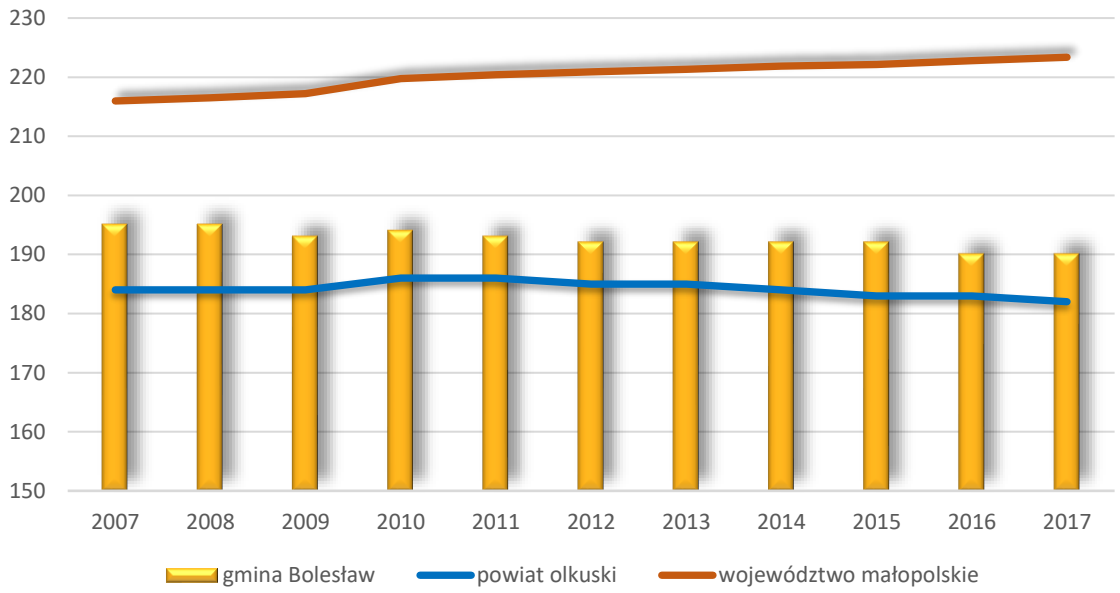

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Przyrost naturalny

Analizując dane o przyroście naturalnym stwierdzić można, że liczba urodzeń żywych w całym analizowanym okresie jest niższa niż liczba zagonów, co daje ujemny przyrost naturalny. Trend taki utrzymuje się nieprzerwanie od 1995 roku. Największa różnica wystąpiła w roku 2012, kiedy zmarło o 40 osób więcej niż się urodziło.

Ruch naturalny w gminie Bolesław w latach 2007 – 2017.

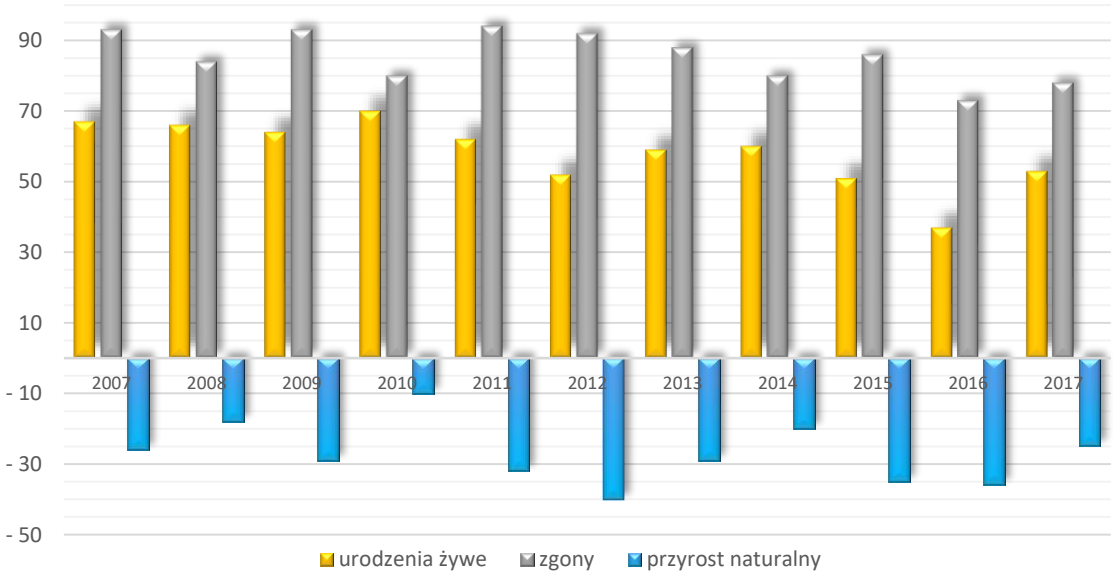

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Migracje

Ruchy migracyjne są ważnym czynnikiem zmian liczbowych i strukturalnych ludności. Dla zbadania charakterystyki migracji w gminie Bolesław porównano wartości zameldowań i wymeldowań ogółem, oraz wymeldowania na wieś oraz do miast. Na wykres naniesiono również saldo migracji. W gminie występuje przewagę zameldowań nad wymeldowaniami. W ostatnim dziesięcioleciu saldo migracji miało wartość dodatnią, na poziomie około 2,6‰. Jedynie w roku 2016 liczba osób wymeldowujących się z gminy przekroczyła liczbę osób osiedlających się na jej terenie. Najwyższe saldo migracji odnotowano w roku 2007 oraz w 2012; odpowiednio 53 i 51 osób, natomiast najniższe w roku 2016 gdzie saldo wyniosło -8 osób. Dla roku 2015 brak jest danych dotyczących migracji. Spośród wymienionych destynacji migracji największy wpływ na liczbę wymeldowań mają te do miast, stanowią średnio 75% wymeldowań, a w drugiej kolejności do miast. Wymeldowania za granicę występują rzadko, zwykle odnotowywane są pojedyncze przypadki.

Migracje w gminie Bolesław w latach 2007 – 2017.

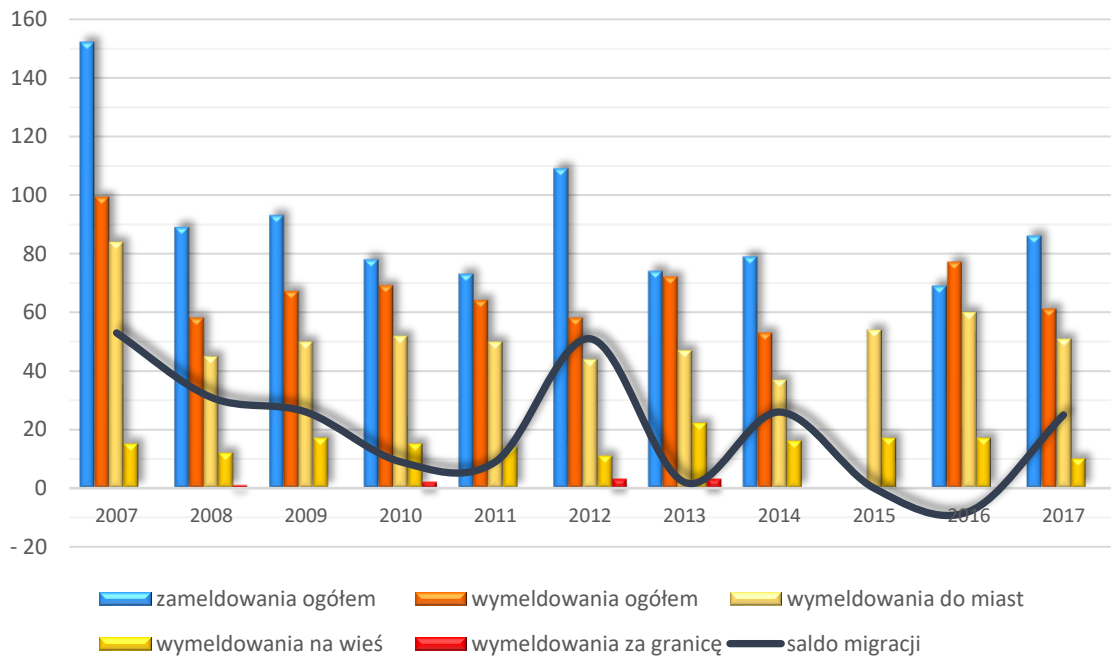

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Przyrost rzeczywisty

Dla pełnej analizy zmian liczby ludności gminy obliczono przyrost rzeczywisty dodając wartości przyrostu naturalnego do salda migracji. W gminie dominuje ujemny przyrost rzeczywisty, w analizowanym okresie jego wartość dodatnia wystąpiła w latach 2007, 2008, 2012 i 2014. Najniższa ujemna wartość salda wystąpiła w 2016 r. i wynosiła -44 osoby. Dodatnie, stosunkowo wysokie saldo migracji nie równoważy ciągłego ujemnego przyrostu naturalnego.

Przyrost rzeczywisty w gminie Bolesław w latach 2007 – 2017.

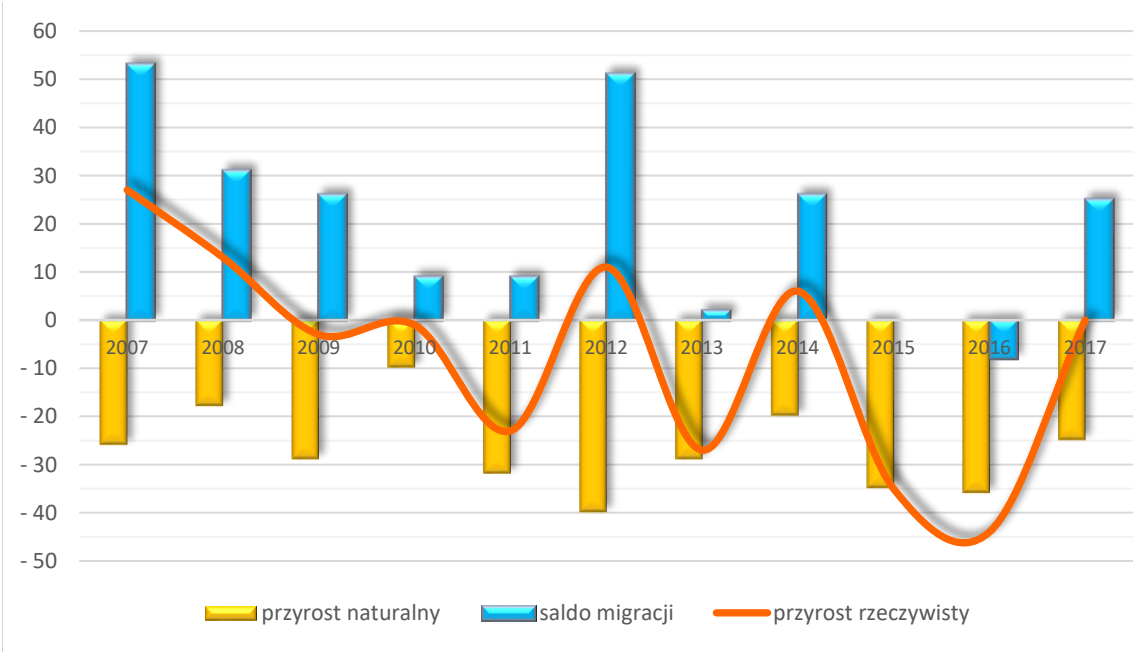

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Struktura wiekowa ludności

Dla określenia potencjału ludnościowego znaczenie ma struktura podziału ludności według kryterium ekonomicznego na grupy w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym. Na przestrzeni ostatnich 10 lat widoczny jest trend mniej więcej stałej liczby osób w wieku przedprodukcyjnym (niewielki spadek udziału – 0,7%), oraz ciągły spadek udziału ludności wieku produkcyjnym (o ok. 4,5%) i wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym (o 5,2%). W roku 2017 12,8% liczby ludności gminy stanowiły osoby w wieku przedprodukcyjnym, 62,7% osoby w wieku produkcyjnym oraz 24,5% osoby w wieku poprodukcyjnym. Struktura wiekowa gminy przedstawia się gorzej, niż struktura ludności Polski, gdzie w 2017 roku 15,2% liczby ludności stanowiły osoby w wieku przedprodukcyjnym, 64% osoby w wieku produkcyjnym oraz 20,8% osoby w wieku poprodukcyjnym. W gminie Bolesław liczba ludności w wieku poprodukcyjnym prawie dwukrotnie przewyższa liczbę ludności w wieku 14 lat i mniej.

Potencjał ludnościowy gminy Bolesław w latach 2007 – 2017.

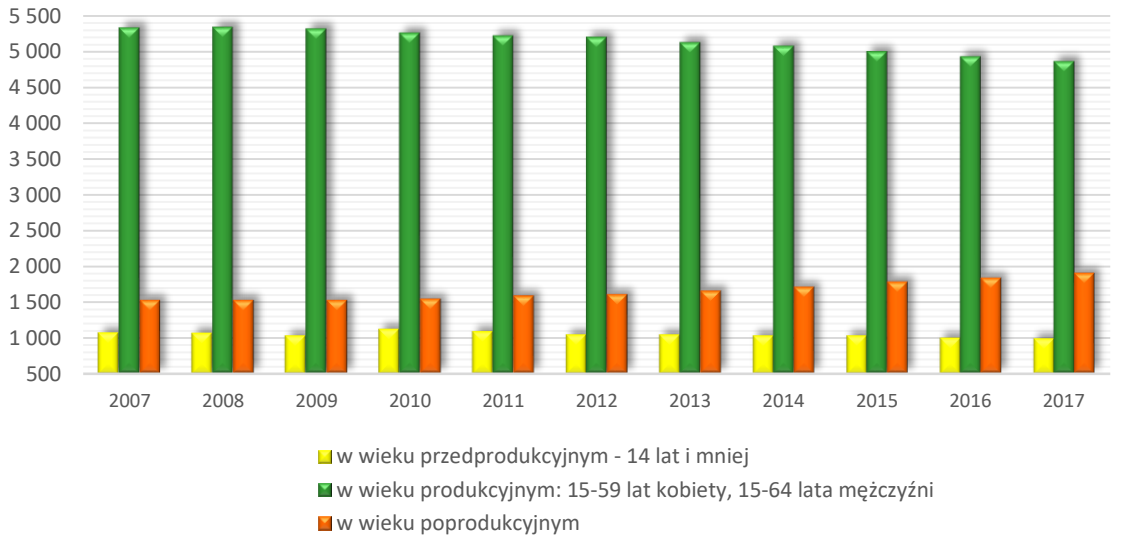

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Dokonano analizy udziału liczby kobiet i mężczyzn w ogólnej liczbie osób danej kategorii. Widać, że w pierwszej kategorii liczba mężczyzn jest nieznacznie wyższa od liczby kobiet. W drugiej kategorii wiekowej zauważa się przewagę mężczyzn spowodowaną ich dłuższym wiekiem produkcyjnym, co razem z dłuższym trwaniem życia kobiet, powoduje znaczną przewagę liczby kobiet w ostatniej kategorii.

Potencjał ludnościowy gminy Bolesław w podziale na płeć.

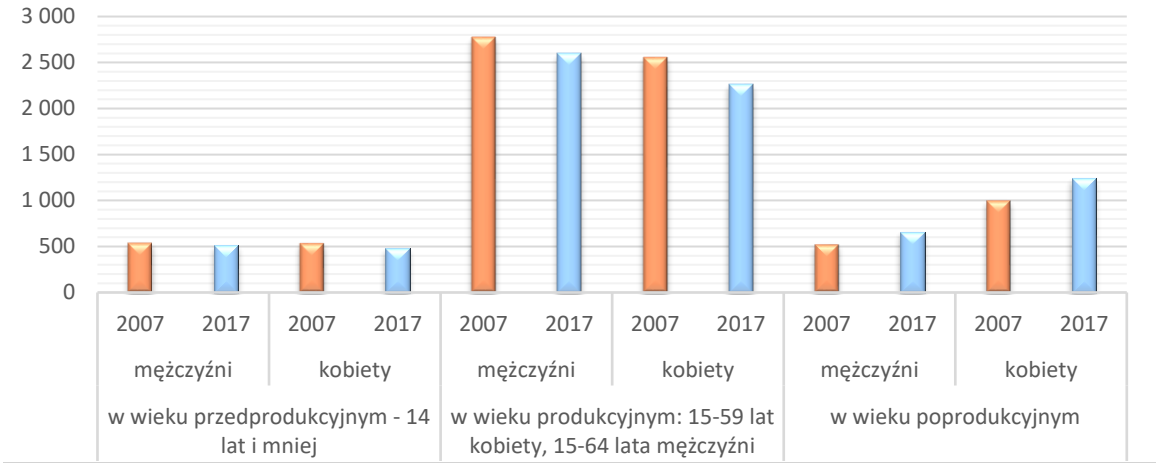

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wskaźnik obciążenia demograficznego

Wskaźnik obciążenia demograficznego pokazuje ile osób w wieku nieprodukcyjnym (pierwsza i trzecia kategoria wiekowa) przypada na 100 osób w wieku produkcyjnym. Wynik dla gminy Bolesław porównano z danymi dla powiatu olkuskiego, województwa małopolskiego i kraju.

Wskaźnik obciążenia demograficznego w gminie Bolesław na tle powiatu olkuskiego, województwa małopolskiego i kraju w latach 2007 – 2017.

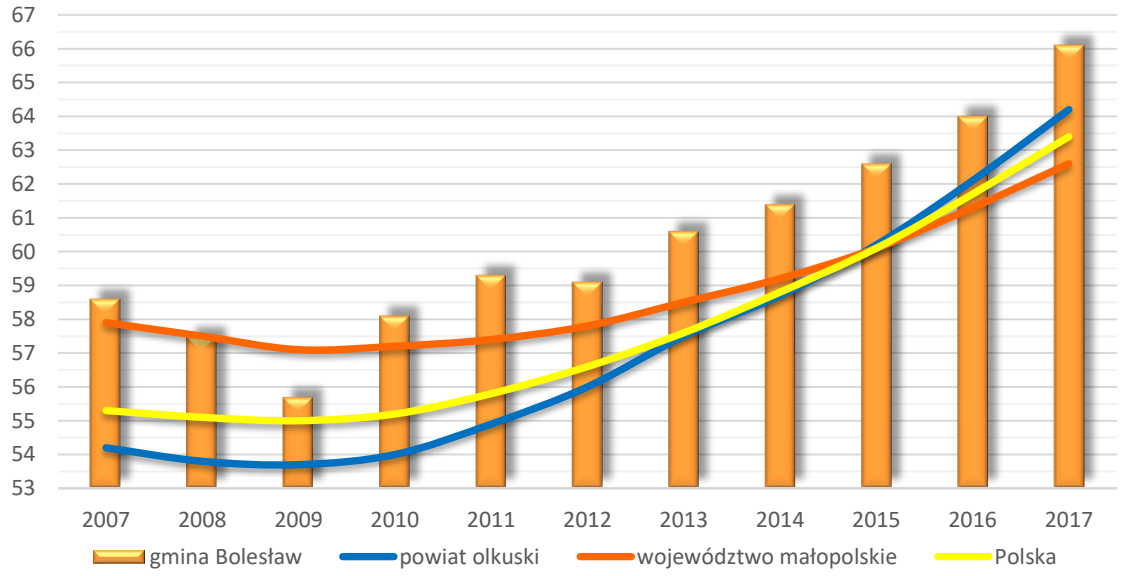

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wskaźnik wykazuje tendencję spadkową do roku 2009, a od niego zaczyna rosnąć. Od roku 2009 do 2017 widać znaczny przyrost wskaźnika, na 100 osób w wieku produkcyjnym, w przeciągu 8 lat przybyło o około 10 osób w wieku nieprodukcyjnym, przy czym wzrost ten wynika ze wzrostu liczebności poprodukcyjnej grupy wiekowej. Zjawisko jest zgodne z tendencją w powiecie, województwie i kraju, jednak w gminie wskaźnik ten jest wyższy, a przez to mniej korzystny niż w pozostałych badanych jednostkach.

Tendencja wzrostowa tego wskaźnika jest zjawiskiem niekorzystnym z punku widzenia ekonomicznego, w tym przypadku świadczy o starzeniu się społeczeństwa.

Feminizacja, struktura płci.

Wskaźnik feminizacji określa ilość kobiet przypadających na 100 mężczyzn. Na wykresie przedstawione zostały dane dla gminy Bolesław na tle powiatu olkuskiego, województwa małopolskiego oraz kraju. Wartości dla gminy są porównywalne z wartościami dla powiatu. W roku 2011 odnotowano jego najniższą wartość – poniżej 105, ale w badanym okresie dla gminy nie występuje wyraźna tendencja, wartości zmieniają się skokowo.

Wskaźnik feminizacji gminy Bolesław na tle powiatu olkuskiego, województwa małopolskiego oraz kraju.

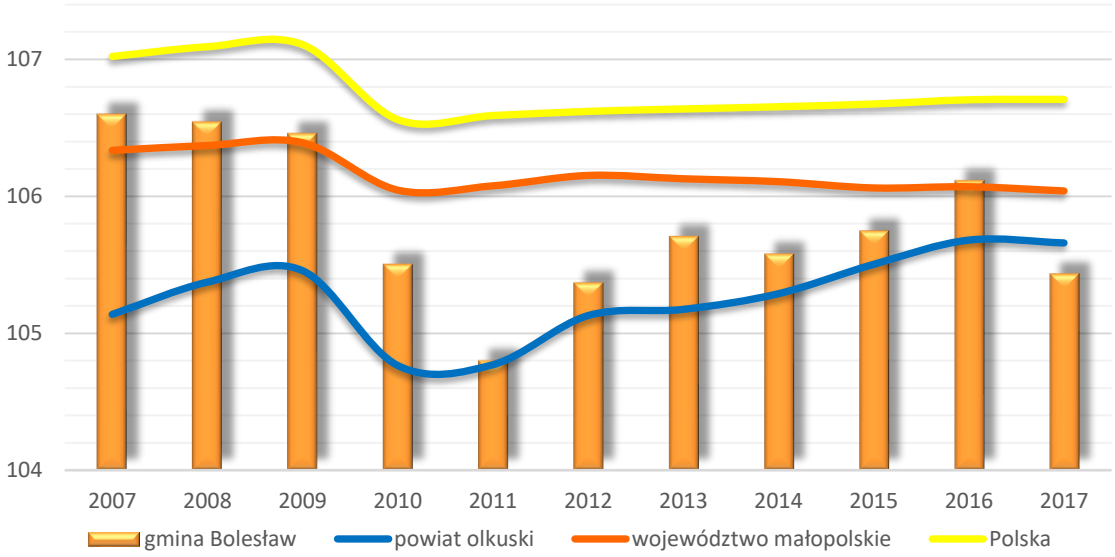

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Punktem wyjścia do określania zapotrzebowania na nową zabudowę jest przede wszystkim przewidywana liczba mieszkańców oraz określenie powierzchni mieszkalnej umożliwiającej zapewnienie warunków zamieszkania i powierzchni terenów, na których ta zabudowa może być realizowana.

Zgodnie z art. 10 ust. 7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, określając zapotrzebowanie na nową zabudowę, bierze się pod uwagę perspektywę nie dłuższą, niż 30 lat oraz niepewność procesów rozwojowych, wyrażającą się zwiększeniem zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz nie więcej, niż o 30 %.

15.2 Prognozy zmian liczby ludności

Wynik analizy dotychczasowych procesów demograficznych zachodzących na obszarze danej gminy oraz związanych z nimi prognoz z uwzględnieniem szerszego kontekstu trendów demograficznych, powinien być punktem wyjścia dla określenia przyszłych kierunków rozwoju przestrzennego w zakresie zabudowy mieszkaniowej

oraz powiązanej z nią infrastruktury technicznej i społecznej (popytu na przestrzeń). Dla uzyskania wiarygodnego obrazu zapotrzebowania na tereny pod zabudowę o zróżnicowanych funkcjach w perspektywie długoterminowej, konieczne jest zatem uwzględnienie dwóch aspektów rozwoju demograficznego gminy:

a) ruchu naturalnego i wędrówkowego (w ujęciu dotychczasowych tendencji, obecnego stanu i prognoz),
b) struktury ludności (obecnego stanu i prognozowanych zmian).

Ponadto, należy mieć na uwadze szersze tło procesów demograficznych, wpływające na faktyczny kierunek zmian demograficznych, a tym samym wiarygodność dostępnych prognoz, tj. m.in.:

a) zjawisko tzw. drugiego przejścia demograficznego (wzrost długości życia przy jednoczesnym spadku płodności) oraz jego możliwych kontynuacji, również w postaci odwrócenia negatywnych trendów w związku ze zmianą modelu życia lub imigracją;
b) upowszechnianie na wsi miejskiego modelu życia – odchodzenie od modelu rodziny wielodzietnej i wielopokoleniowej, również kształtowanie nowych wzorców kulturowych;
c) właściwe dla Polski minionych dekad tzw. falowanie wyżów i niżów demograficznych i zjawisko stopniowego wygaszania „fali";
d) proces starzenia się ludności – wzrost udziału (także liczby bezwzględnej) osób starszych w społeczeństwie o wielopłaszczyznowych konsekwencjach społecznych, gospodarczych i politycznych;
e) kierunek procesów demograficznych zachodzących w województwie śląskim - wysoki ubytek naturalny i najwyższe w kraju ujemne saldo migracji o złożonym podłożu;
f) możliwe konsekwencje krajowej polityki pronatalistycznej (w tym wydłużenia w ostatnich latach urlopu macierzyńskiego oraz wprowadzenie świadczenia 500+) - ze względu na krótki okres obowiązywania brak jeszcze wyników badań w tym zakresie.

Analizę demograficzną gminy Bolesław przeprowadzono na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego. Podkreślić należy, że choć zastosowane dane pochodzą z najbardziej rzetelnych źródeł informacji statystycznej, to jednak obarczone są pewnymi nieścisłościami wynikającymi m.in. z niedokładności procedury ich zbierania, oraz – w przypadku prognoz – oczywistych ograniczeń związanych z przewidywaniem przyszłości. Korzystano ze zbioru danych Banku Danych Lokalnych GUS oraz dwóch prognoz Głównego Urzędu Statystycznego*: Prognozy ludności gmin na lata 2017-2030 (opracowanie eksperymentalne)* (sierpień 2017 r.) oraz *Prognozy dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014-2050* (grudzień 2014 r.).

Stan ludności, ruch naturalny i migracje w gminie Bolesław i ich prognozy w perspektywie roku 2050

W 2017 r. gminę Bolesław zamieszkiwały 7 747 ososób, natomiast gęstość zaludnienia gminy wynosiła 190 osób na km^2. W latach 1997-2017 liczba ludności gminy wykazywała tendencję spadkową (szczegółowe informacje w tab. 1) – ubytek przyrostu rzeczywistego wyniósł 153 osoby (tzn. spadek o 2,0%). Główną składową ubytku przyrostu rzeczywistego w gminie był ujemny przyrost naturalny utrzymujący się przez ostatnie 20 lat. Średni ubytek przyrostu naturalnego (w latach 1997-2017) wynosił -32 osoby, charakteryzowały go jednak względnie duże wahania, tj. od -72 (w 1999 r.) po -10 (w 2015 r.). W całym badanym okresie nie odnotowano dodatniego przyrostu naturalnego. Ujemny przyrost naturalny w gminie częściowo rekompensuje dodatnie saldo migracji. W latach 2007-2017 średnie saldo migracji wynosiło 20 osób (tzn. wzrost o 2,6%).

Podstawowe dane dotyczące liczby ludności gminy Bolesław w latach 1997-2017 i jej prognozowanych zmian w perspektywie do roku 2030 i 2050.

Stan ludności	pobyt stały	7 747 (2017 r.) 7 750 (2016 r.)
	prognozowany dla gminy na rok 2030 (*Prognoza ludności gmin…,* 2017)	**7 570**
	prognozowany (szacowany) w oparciu o dane dla powiatu olkuskiego (wieś) (*Prognoza dla powiatów…,* 2014)*	**6 959 (2048 r.)** **6 881 (2050 r.)**
	szacowany przy założeniu kontynuacji istniejących trendów demograficznych**	**7 530 (2048 r.)** **7 516 (2050 r.)**
Przyrost rzeczywisty	w latach 1997-2017	-153, tj. ubytek o 2,0%
	prognozowany na lata 2016-2030 (*Prognoza ludności gmin…,* 2017)	-180, tj. ubytek o 2,4%
	prognozowany (szacowany) w oparciu o dane dla powiatu olkuskiego (wieś) na lata 2013-2048 (*Prognoza dla powiatów…,* 2014)*	-857, tj. ubytek o 11,0%
	szacowany na lata 2018-2048 przy założeniu kontynuacji istniejących trendów demograficznych**	-217, tj. ubytek o 2,8%
Przyrost naturalny	w latach 2007-2017***	-274;
	współczynnik przyrostu naturalnego w latach 2007-2017	-3,5‰
	prognozowany współczynnik przyrostu naturalnego na lata 2016-2030 (*Prognoza ludności gmin…,* 2017)	-4,0‰
Saldo migracji	na pobyt stały (2007-2017)***	224
	na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 osób (2007-2017)	2,6‰
	prognozowane saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 osób (średnia dla lat 2018-2030) (*Prognoza ludności gmin…,* 2017)	2,4‰

Typ klasyfikacyjny wg J.W. Webba	w latach 2007-2017	E – ujemny przyrost naturalny nie jest rekompensowany przez dodatnie saldo migracji
	prognozowany na lata 2016-2030 (*Prognoza ludności gmin…,* 2017)	E – ujemny przyrost naturalny nie jest rekompensowany przez dodatnie saldo migracji
	prognozowany dla powiatu żywieckiego (wieś) na lata 2030-2050 (*Prognoza dla powiatów…,* 2014)	E - ujemny przyrost naturalny nie jest rekompensowany przez dodatnie saldo migracji

* szacunkowa wartość liczby ludności w gminie Bolesław obliczona proporcjonalnie w oparciu o skalę ubytku ludności prognozowaną dla części wiejskiej powiatu olkuskiego (liczba ludności gminy w 2013 r., tj. wyjściowym roku *Prognozy dla powiatów…*, 2014 stanowiła ok. 6,85% ludności powiatu).

** w oparciu o średni przyrost rzeczywisty w latach 1997-2017 wynoszący -7 osób rocznie.

*** brak zbieżności sumy przyrostu naturalnego i migracyjnego z przyrostem rzeczywistym prawdopodobnie wynika z braku danych dotyczących migracji czasowych (ogółem) oraz stałych dla roku 2015.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, *Prognozy ludności gmin na lata 2017-2030* (2017) oraz *Prognozy dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014-2050* (2014)

Uszczegółowiona analiza wartości współczynników demograficznych w gminie wykazała, że w latach 1997-2017 r. gmina Bolesław charakteryzowała się względnie stałym trendem demograficznym. Przez cały okres analizy w gminie występował ujemny przyrost naturalny (charakterystyczny dla obszarów wiejskich regionu), który pod względem wartości bezwzględnej przewyższał dodatnie saldo migracji. Drugą istotną charakterystyką procesów ludnościowych w gminie jest również ciągły (za wyjątkiem roku 2016) przyrost ludności związany z ruchem migracyjnym. W obliczu niewielkiego, lecz ciągle utrzymującego się dotychczasowego ujemnego przyrostu naturalnego w gminie stwierdzić należy, że głównym uwarunkowaniem wpływającym na kierunek zmian demograficznych gminy Bolesław będą wahające się dodatnie trendy migracyjne. W związku z powyższym prognozowanie wielkości i kierunków ruchu migracyjnego w gminie Bolesław w dłuższej perspektywie powinno uwzględniać istotne, zmienne czynniki przyciągające nowych i wypychające dotychczasowych mieszkańców. Przykładem czynnika przyciągającego może być w tym przypadku atrakcyjność lokalizacyjna gminy, w pobliżu większych miast śląskich stanowiących często miejsce pracy, przy stosunkowo niskich cenach gruntów oraz oddaleniu od uciążliwości spowodowanych przemysłowym charakterem tych miejsc oraz z dobrym połączeniem komunikacyjnym poprzez biegnącą przez gminę drogę krajową. Na wzrost liczby ludności mogą wpłynąć także prowadzone obecnie programy rzędowe, mające na celu zwiększenie przyrostu naturalnego poprzez pomoc finansową dla rodzin z dziećmi. Pozytywnie wpłynąć może także otwarcie nowych terenów zabudowy w związku z niedawno uchwalonymi planami miejscowymi.

Po uwzględnieniu prognozowanych danych dotyczących dynamiki ruchu naturalnego i migracji w perspektywie roku 2030 (*Prognoza ludności gmin…, 2017*) gmina Bolesław jawi się jako gmina imigracyjna, z ujemnym przyrostem naturalnym (liczba zgonów przewyższająca liczbę urodzeń oraz dodatnie saldo migracji), jednak o względnie

niewielkiej dynamice spadku liczby ludności. Zgodnie z prognozą ludności do roku 2030 liczba mieszkańców ulegnie niewielkiemu zmniejszeniu (względem roku 2017 o 180 osób, tj. o 2,4%). Wartość ta jest oparta o założenie powoli, lecz stale zmniejszającego się przyrostu naturalnego przy jednoczesnym dodatnim, niewielkim saldzie migracji. Eksperymentalny charakter *Prognozy ludności gmin…* (2017), znajomość specyfiki dotychczasowych trendów demograficznych w gminie Bolesław oraz dynamika procesów demograficznych pozwalają założyć, że wyniki prognozy z 2017 r. stanowią dla gminy jeden z możliwych, mało korzystnych scenariuszy.

Wartości współczynnika przyrostu naturalnego (dane dla lat 1997-2017 oraz prognozowane do 2030) oraz saldo migracji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców (dane dla lat 1997-2017 oraz prognozowane do 2030) w gminie Bolesław [‰].

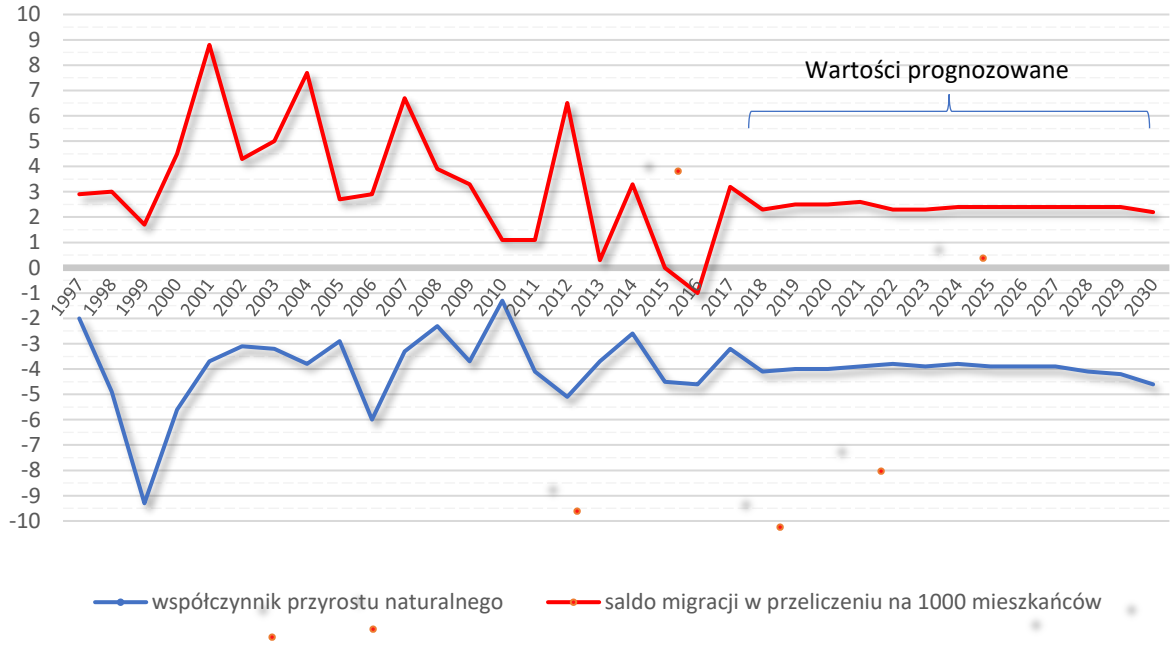

*Uwaga, brak danych dotyczących migracji dla roku 2015.

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS oraz Prognozy ludności gmin…, 2017.

Dłuższy horyzont czasowy (do roku 2050) rozwoju ludnościowego obrazuje *Prognoza dla powiatów…* (2014), choć należy mieć na uwadze, że w związku z wielkością i dynamiką faktycznie zachodzących procesów demograficznych założenia *Prognozy dla powiatów…* (2014) skorygowano już w *Prognozie ludności gmin…*(2017). Wynikało to ze znaczącego faktycznego wzrostu współczynnika dzietności oraz (w mniejszym stopniu) wzrostu oczekiwanej długości życia. Weryfikacja założeń *Prognozy dla powiatów…* (2014) zaledwie w trzy lata po jej opracowaniu dowodzi dużej zmienności współczynników demograficznych (szczególnie w skali poszczególnych gmin), a co za tym idzie trudności przewidywania przyszłych procesów, co jest zresztą deklarowaną przez GUS przyczyną skrócenia horyzontu czasowego *Prognozy ludności gmin…*(2017) do roku 2030. *Prognoza dla powiatów…* (2014) zakłada dla obszarów wiejskich powiatu olkuskiego w latach 2013-2048 ubytek naturalny w wysokości 11,0% - proporcjonalny spadek można założyć dla gminy Bolesław, stąd też szacunkowo w 2048 r. liczba ludności w gminie może wynieść 6 959.

Ze względu na wątpliwości związane z m.in. eksperymentalnym charakterem prognoz GUS oraz brakiem uwzględnienia w nich lokalnej specyfiki gminy, zaproponowano alternatywną prognozę dla gminy Bolesław o charakterze maksimum, uwzględniającą dotychczasowy poziom przyrostu rzeczywistego (średnią obliczoną dla lat 1997-2017). Prognoza ta zakłada utrzymanie istniejących lokalnie trendów ludnościowych, w tym ujemnego przyrostu naturalnego oraz wielkości migracji i jej dodatniego salda. Oparcie scenariusza na danych z minionego dwudziestolecia pozwala na uchwycenie specyfiki gminy i występującego na jej terenie trendu demograficznego. Zgodnie z powyższym, zakładając utrzymanie się średniego przyrostu rzeczywistego na podobnym poziomie, szacuje się, że liczba mieszkańców gminy wyniesie w 2048 r. maksymalnie 7530 osób (ubytek o 2,8% z perspektywy roku 2017 r.).

Uwzględniając powyższe wyniki prognoz oraz szerszy kontekst (w tym stopniowe wygaszanie dotychczasowego fali wyżów i niżów) uprawdopodobniony wydaje się uśredniony, stagnacyjny scenariusz rozwoju demograficznego gminy, tj. utrzymania obecnej wielkości zaludnienia (+/- 2,8%), co oznacza szacunkową liczbę mieszkańców gminy między 7 530 a 7 964. Wartości te przyjmuje się do dalszych obliczeń zapotrzebowania na nową zabudowę w wariancie minimalnym i maksymalnym.

Obecna i prognozowana struktura ludności gminy Bolesław

Istotnym trendem obserwowanym w gminie Bolesław jest starzenie się populacji i wzrost obciążenia demograficznego - w roku 2017 r. wynosiło ono 66,1 i zgodnie z obserwowanymi trendami i prognozami GUS w kolejnych latach będzie wyraźnie wzrastać.

Struktura ludności gminy Bolesław w latach 2005, 2015 r. oraz prognoza dla roku 2030 dla gminy Bolesław i dla powiatu olkuskiego (wieś) dla roku 2050.

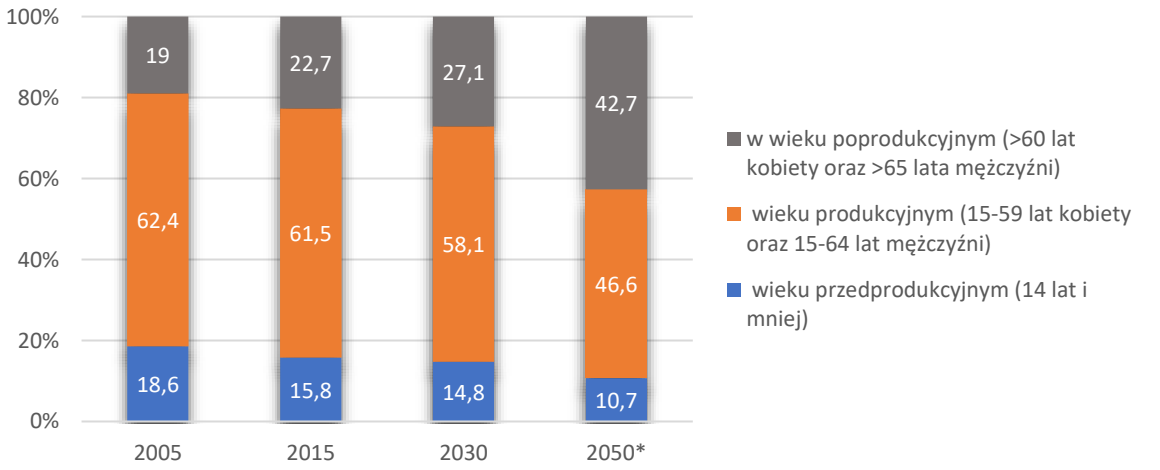

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

W perspektywie minionej dekady i kolejnych lat w gminie obserwowane jest dość duże tempo i skala starzenia się populacji gminy (w tym tzw. podwójnego starzenia się), przy jednoczesnym istotnym spadku udziału osób w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym. Trend ten, w związku ze wzrostem przeciętnej długości życia, będzie się w kolejnych latach

pogłębiał, powodując, trudne do przewidzenia konsekwencje o wielopłaszczyznowym charakterze.

15.3 Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę

Do oszacowania zapotrzebowania na nową zabudowę przyjęto założenia, opierające się na prognozach, analizie stanu faktycznego oraz danych pozyskanych w ramach analiz:

- średnia powierzchnia działki w terenach zagospodarowania ekstensywnego – 2 500 m^2,
- średnia powierzchnia działki w terenach zagospodarowania intensywnego – 1 500 m^2,
- maksymalna intensywność zabudowy w terenach zabudowy wielorodzinnej – 0,9
- średnia obecna powierzchnia użytkowa mieszkania – 87,7 m^2,
- średnia docelowa powierzchnia użytkowa mieszkania – 127 m^2,
- obecna liczba osób przypadająca na 1 mieszkanie – 2,97 os/mieszkanie
- docelowa liczba osób przypadająca na 1 mieszkanie w roku 2048 – 2,54 os/mieszkanie (Eurostat),
- przyjmuje się, iż na 1 nową działkę, która może powstać na terenach niezainwestowanych przypadać będzie jedno mieszkanie, zgodnie z trendem do realizacji budownictwa indywidualnego.

Przyjmuje się, że w terenach już zainwestowanych będzie następowało podnoszenie standardu zamieszkania i w istniejących zasobach wykorzystywanych na dzień dzisiejszy dla 2,97 osoby na mieszkanie będzie następowało zmniejszanie do 2,54 osoby na mieszkanie, w związku z czym będzie występowało zapotrzebowanie na zwiększenie liczby mieszkań zgodnie z zestawieniami poniżej.

Zapotrzebowanie na zwiększanie liczby mieszkań wynikające z podnoszenia standardu zamieszkania związanego ze zmniejszaniem wskaźnika liczby osób na mieszkanie z uwzględnieniem przewidywanych zmian liczby ludności.

obecna liczba ludności	obecny wskaźnik os/mieszkanie	obecna liczba mieszkań	
7 747	2,97	2607	
	docelowy wskaźnik os/mieszkanie	pożądana liczba mieszkań dla obecnej liczby mieszkańców	liczba mieszkań do uzupełnienia
	2,54	3050	**443**

prognozowana liczba ludności – wariant minimalny	obecny wskaźnik os/mieszkanie	obecna liczba mieszkań	
7530	2,97	2607	
	docelowy wskaźnik os/mieszkanie	pożądana liczba mieszkań przy uwzględnieniu zmniejszonej liczby mieszkańców	liczba mieszkań do uzupełnienia
	2,54	2965	**358**

prognozowana liczba ludności - wariant maksymalny	obecny wskaźnik os/mieszkanie	obecna liczba mieszkań	
	2,97	2607	
7 964	docelowy wskaźnik os/mieszkanie	pożądana liczba mieszkań przy uwzględnieniu wzrostu liczby mieszkańców	liczba mieszkań do uzupełnienia
	2,54	3135	**528**

Przyjmując docelową powierzchnię 127 m^2/mieszkanie, zapotrzebowanie na nową zabudowę wynosi:

- w wariancie minimalnym 45 411 m^2;
- w wariancie maksymalnym 67 111 m^2.

Przy uwzględnieniu zwiększenia o 30 %, wartości zapotrzebowania na nową zabudowę kształtują się następująco:

- w wariancie minimalnym 465 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 59 034 m^2;
- w wariancie maksymalnym 687 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 87 244 m^2.

15.4 Chłonność obszarów

Rezerwy terenów budowlanych określone zostały w oparciu o dane dotyczące zasięgu terenów przeznaczonych do zainwestowania oraz dane dotyczące terenów zabudowanych pochodzące z BDOT. Rezerwy wyliczone zostały w odniesieniu do typów terenów przeznaczonych do zainwestowania w Studium.

Ze względu na ukształtowanie terenu, konfigurację podziałów własnościowych, a także konieczność wydzielania z terenów przeznaczonych do zabudowy komunikacji (wydzielony w obowiązującym planie zasadniczy układ komunikacyjny wymaga uzupełniania o dodatkowe drogi wewnętrzne dla umożliwienia realizacji zabudowy we wszystkich wyznaczonych terenach), można przyjąć, że z powierzchni rezerw brutto, ok. 15 % nie powinno być faktycznie traktowane jako tereny możliwe do wykorzystania dla nowej zabudowy. Biorąc pod uwagę charakter wyznaczonych terenów MI – zabudowy intensywnej o przeznaczeniu pod zabudowę mieszkaniową ale także mieszkaniowo-usługową lub usługową, można założyć, że ok. 40 % powierzchni terenów może zostać wykorzystana dla funkcji innych, niż mieszkaniowe; natomiast w terenach ME – zabudowy ekstensywnej, ok. 15 % powierzchni terenów może zostać wykorzystana dla funkcji innych, niż mieszkaniowe.

Zestawienie wykorzystania terenów przeznaczonych do zainwestowania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w granicach gminy Bolesław:

TERENY PRZEZNACZONE DO ZAINWESTOWANIA W OBOW. STUDIUM	powierzchnia terenów przeznaczonych w studium [m²]	powierzchnia terenów zainwestowanych [m²]	tereny zainwestowane (% terenów przeznaczonych w studium na dany cel)	powierzchnia rezerwy brutto [m²]	powierzchnia rezerwy brutto		rezerwa (% terenów przeznaczonych w studium na dany cel)	ukształtowanie terenu, potrzeba wydzielenia dojazdów, struktura własności - 15% rezerwy brutto	udział funkcji innych niż mieszkaniowa (w szczeg. usługi) w terenach MNU 30%, w terenach ME 15 %, w terenach MW 20 % rezerwy brutto -	powierzchnia rezerwy netto [m²]	powierzchnia rezerwy netto	
					w tym w obszarze o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej (w zasięgu 50 m od istniejących terenów zainwestowanych) rezerwa brutto [m²]	w tym poza obszarem o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej (poza strefą 50 m od istniejących terenów zainwestowanych) rezerwa brutto [m²]					w tym w obszarze o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej (w zasięgu 50 m od istniejących terenów zainwestowanych) rezerwa netto [m²]	w tym poza obszarem o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej (poza strefą 50 m od istniejących terenów zainwestowanych) rezerwa netto [m²]
TERENY ZAGOSPODAROWNIA EKSTENSYWNEGO ME - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, siedliskowa o niskiej intensywności z drobnymi usługami towarzyszącymi	3 555 626	1 614 194	45,40	1 941 432	1 077 848	863 584	54,60	291 215	291 215	1 359 022	754 494	604 509
TERENY ZAGOSPODAROWNIA INTENSYWNEGO MI - zabudowa mieszkaniowa, mieszkaniowo-usługowa lub usługowa, tereny o wyższej intensywności zagospodarowania	779 634	461 920	59,25	317 714	221 610	96 104	40,75	47 657	127 086	142 971	99 725	48 247
TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ - MW	11 589	4 743	40,93	6 846	6 631	215	59,07	1 027	1 369	4 4509	4 310	140
Tereny przemysłowe	1 738 344	226 997	13,06	1 511 347	416 716	1 094 631	86,94	226 702	-	1 284 645	354 209	930 436
Tereny usług turystyki i sportu	269 137	5 006	1,86	264 131	34 122	230 009	98,14	39 620	-	224 511	29 004	195 508
Tereny usługowe	417 078	113 010	27,10	304 068	147 977	156 091	72,90	45 610	-	258 458	125 780	132 677

Obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej w rozumieniu art. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych, obejmują układy, w których następować mogą uzupełnienia istniejącej struktury. Przyjęto, że obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej obejmują tereny w obszarze zwartej zabudowy (w zasięgu 50 m od istniejących terenów zainwestowanych). Przyjmuje się, że w terenach tych zwiększanie powierzchni zainwestowanych będzie związane w znacznej części z podnoszeniem standardu, a także z lokalizacją nowej zabudowy.

Według danych GUS, na terenie gminy Bolesław w 2016 r. było 2 607 mieszkań o przeciętnej powierzchni użytkowej 87,7 m^2. Łączna powierzchnia użytkowa mieszkań wynosiła 228 538 m^2. Przeciętna powierzchnia użytkowa na osobę wynosiła 29,4 m^2.

Do oszacowania chłonności przyjęto założenia, opierające się na prognozach, analizie stanu faktycznego oraz danych pozyskanych w ramach analiz:

- średnia powierzchnia działki w terenach zagospodarowania ekstensywnego – 2 500 m^2,
- średnia powierzchnia działki w terenach zagospodarowania intensywnego – 1 500 m^2,
- maksymalna intensywność zabudowy w terenach zabudowy wielorodzinnej – 0,9
- średnia docelowa powierzchnia użytkowa mieszkania – 127 m^2,
- docelowa liczba osób przypadająca na 1 mieszkanie – 2,54 os/mieszkanie (Eurostat),
- przyjmuje się, iż na 1 nową działkę, która może powstać na terenach niezainwestowanych przypada jedno mieszkanie.

Chłonność obszarów przeznaczonych dla zabudowy mieszkaniowej.

Funkcja terenu	w obszarze o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej (w zasięgu 50 m od istniejących terenów zainwestowanych)			poza obszarem o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej (poza strefą 50 m od istniejących terenów zainwestowanych)			razem ilość działek o pow. 2500 m2 w ME, 1500 m2 w terenach MI oraz liczba mieszkań w zabudowie wielorodzinnej	razem pow. mieszkań przy pow. mieszkania 127 m^2 możliwa do zrealizowania w istniejących rezerwach [m^2]
	Pow. rezerwy netto [m^2]	ilość działek o pow. 1800 m^2 w ME, 1200 m^2 w terenach MI oraz liczba mieszkań w zabudowie wielorodzinnej	pow. mieszkań przy pow. mieszkania 127 m^2 możliwa do zrealizowania w istniejących rezerwach [m^2]	Pow. rezerwy netto) [m^2]	ilość działek o pow. 1800 m^2 w ME, 1200 m^2 w terenach MI oraz liczba mieszkań w zabudowie wielorodzinnej	pow. mieszkań przy pow. mieszkania 127 m^2 możliwa do zrealizowania w istniejących rezerwach [m^2]		
TERENY ZAGOSPODAROWNIA EKSTENSYWNEGO ME - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, siedliskowa o niskiej intensywności z drobnymi usługami towarzyszącymi	754 494	302	69 037	604 509	242	30 734	544	69 037
TERENY ZAGOSPODAROWNIA INTENSYWNEGO MI - zabudowa mieszkaniowa, mieszkaniowo-usługowa lub usługowa, tereny o wyższej intensywności zagospodarowania	99 725	66	12 105	43 247	29	3 683	95	12 105
TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ - MW	4 310	31	4 005	140	1	127	32	4 005
łącznie	858 528	398	50 546	647 895	272	34 544	**670**	**85 147**

15.5 Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę z sumą powierzchni użytkowej zabudowy wynikającej z chłonności obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej

Maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę do 2048 r., zwiększone o 30% ze względu na niepewności procesów rozwojowych, wynosi w wariancie maksymalnym 687 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 87 244 m^2. Wartość maksymalnego zapotrzebowania gminy na nową zabudowę jest nieznacznie wyższa od chłonności terenów niezainwestowanych wyznaczonych w studium.

Różnica między chłonnością a zapotrzebowaniem wynosi 2 097 m^2 powierzchni użytkowej, co przy 127 m^2 p.u. /mieszkanie oznacza potrzebę wyznaczenia terenu dla 17 nowych mieszkań.

Zgodnie z art. 10 ust. 5 pkt 4 lit. b ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018, poz. 1945 z późn. zm.) w przypadku, gdy maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę przekracza chłonność obszarów przeznaczonych pod zabudowę, przewiduje się rozwój nowej zabudowy poza tymi obszarami. W związku z powyższym, możliwe jest wyznaczenie nowych terenów dla zabudowy mieszkaniowej na terenie gminy Bolesław, przy czym powinny to być niewielkie uzupełnienia istniejącej struktury.

Zakłada się, że realizacja nowej zabudowy usługowej, przemysłowej oraz związanej z rozwojem sportu, turystyki i rekreacji jest możliwa, bez względu na prognozowany stan zabudowy mieszkaniowej. Zabudowa ta ma bezpośredni wpływ na jakość życia mieszkańców gminy. Zauważa się dążenie do zwiększania standardów życia i rosnącego zapotrzebowania na usługi, które uwarunkowane jest m.in. charakterem gminy, kierunkami rozwoju czy czynnikami zewnętrznymi, w tym sytuacją społeczno-gospodarczą regionu. Walory krajobrazowe oraz lokalizacja, mogą zachęcać do rozwoju funkcji usługowych w zakresie sportu i rekreacji. Nowe miejsca pracy to także szansa na utrzymanie lub zwiększenie liczby mieszkańców gminy Bolesław.

16 MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA PRZEZ GMINĘ SIECI KOMUNIKACYJNYCH I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ ORAZ SPOŁECZNEJ

16.1 Inwestycje wynikające z obowiązujących dokumentów planistycznych i strategicznych gminy

Sieć dróg ustalona w dotychczas obowiązujących dokumentach planistycznych stanowi strukturę, która po zrealizowaniu może zapewnić pełną obsługę terenów przeznaczonych do zainwestowania. Spośród dróg wrysowanych w planach miejscowych, których realizacja jest zadaniem własnym gminy, do wykonania pozostały odcinki długości około 13 km w przypadku dróg klasy KDD. Uzupełnianie terenów do zainwestowania powinno być ustalane bez istotnego zwiększania zapotrzebowania na nowe ciągi komunikacyjne oraz sieci infrastruktury technicznej.

Inwestycje o znaczeniu lokalnym przewidziane do realizacji na obszarze gminy Bolesław to:

1. W zakresie infrastruktury technicznej:
   - rozbudowa i modernizacja kanalizacji deszczowej i sanitarnej;
   - rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej.
2. W zakresie komunikacji:
   - budowa nowych i modernizacja istniejących dróg gminnych.
3. Ochrona i rewaloryzacja obiektów i obszarów o wysokich walorach kulturowych.
4. Ochrona obiektów i obszarów o wysokich walorach przyrodniczych.
5. Utrzymanie i modernizacja obiektów, będących we władaniu gminy.

16.2 Sytuacja finansowa gminy

Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy oraz realizacji potrzeb inwestycyjnych wynikających z konieczności realizacji zadań własnych, związanych z lokalizacją nowej zabudowy, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 7 lit. c Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, związane są bezpośrednio z ogólną sytuacją finansową gminy.

Według danych GUS dochody budżetu gminy Bolesław w przeliczeniu na jednego mieszkańca w 2018 roku wynosiły 5 341 zł, natomiast dla powiatu olkuskiego wynosiły 4 271 zł zatem dochód w gminie był o około 1070 zł wyższy niż średni dochód w powiecie. W 2008 roku wydatki na drogi publiczne ogółem wynosiły w gminie 1 885 068 zł, co stanowiło 9,8% wydatków gminy. W powiecie olkuskim wartość wynosiła 10 140 354 zł, co stanowiło 12,8% wydatków powiatu. W przeliczeniu na 1 mieszkańca gmina przeznaczyła na drogi publiczne około 238 zł, natomiast powiat 89 zł. W roku 2018 gmina

Bolesław przeznaczyła na drogi publiczne około 1 125 227 zł, co stanowiło 2,5% wydatków gminy. W powiecie olkuskim kwota ta wynosiła około 21 465 754 zł, co stanowiło 18% wydatków budżetu. W przeliczeniu na 1 mieszkańca gmina przeznaczyła na drogi publiczne około 145 zł, a powiat 192 zł. Udział wydatków na drogi publiczne w wydatkach ogółem w przeciągu analizowanych lat był w gminie Bolesław niższy, niż w powiecie olkuskim.

W gminie Bolesław ogółem na transport i łączność przeznaczono w 2018 roku 2 237 541 zł, w roku 2013 - 1 196 844 zł, natomiast w roku 2008 kwota ta wynosiła 2 461 179 zł, widać, iż wydatki nie wykazują żadnego trendu: środki z budżetu na transport wydatkowane są w kolejnych latach w zależności od potrzeb i możliwości. W powiecie olkuskim w 2018 roku przeznaczono na transport i łączność około 24 679 950 zł, w roku 2013 – 10 777 542, natomiast w 2007 roku 10 140 654 zł. W przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2018 gmina przeznaczyła na transport i łączność 287 zł, a powiat 220 zł.

Rada Gminy Bolesław przyjęła wieloletnią prognozę finansową gminy na lata 2020-2027 Uchwałą nr XIV/129/2019 z dnia 16 grudnia 2019 roku. Planuje się w przyjętym okresie zwiększenie zarówno dochodów jak i wydatków z założeniem, że po roku 2020 utrzymana zostanie nadwyżka dochodów budżetowych ponad poziom wydatków.

Dochody i wydatki gminy Bolesław i powiatu olkuskiego w latach 2008-2018

	gmina Bolesław			*powiat olkuski*		
	2008	2013	2018	2008	2013	2018
Dochody [tys. zł]	22 258 599	26 079 923	41 283 301	78 755 918	95 192 894	118 687 674
Dochody na 1 mieszkańca [zł/os]	2 811	3 325	5 341	691	834	1 058
Wydatki [zł]	19 161 727	24 825 810	44 578 081	79 395 662	98 365 854	119 101 810
Wydatki na 1 mieszkańca [zł/os]	2 420	3 165	5 768	697	861	1 062

Źródło: BDL GUS

Wśród przewidywanych inwestycji z zakresu infrastruktury komunikacyjnej w prognozie zostały przewidziane:

- przebudowa ciągu dróg powiatowych 1068K i 1071K – o łącznych nakładach 2 564 081 zł,
- przebudowa drogi powiatowej 1073K w miejscowościach Bolesław i Kolonia – 1 238 547 zł,
- opracowanie dokumentacji projektowej na budowę nowej drogi (od DP 1068K w rejonie ul. Kluczewskiej do DP 1069K w rejonie SAG w Bukownie) – 67 000 zł.

Inwestycje społeczne przewidziane w prognozie:

- placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w Bolesławiu – 558 000 zł

Inwestycje infrastrukturalne:

- rozbudowa oczyszczalni ścieków w Laskach – 7 840 000,
- wymiana nieekologicznych kotłów węglowych – o łącznych nakładach 753 330 zł.

Sieć dróg ustalona w dotychczas obowiązujących dokumentach planistycznych stanowi strukturę, która zapewnia w pełni obsługę terenów przeznaczonych do zainwestowania. Faktycznej realizacji wymagają m.in. droga klasy technicznej G, w ciągu stanowiącym powiązanie drogi krajowej nr 94 z drogą krajową nr 79, drogi na południu Bolesławia umożliwiające obejście centrum miejscowości i włączenie do drogi krajowej, drogi dojazdowe wyznaczone równolegle do drogi krajowej, mające na celu obsługę terenów inwestycyjnych, przy jednoczesnym ograniczeniu bezpośrednich włączeń do drogi DK 94 czy droga stanowiąca otwarcie nowych terenów budowlanych w drugiej linii zabudowy w miejscowościach Podlipie i Międzygórze. Można przyjąć, że możliwości finansowe gminy związane z realizacją nowej infrastruktury należy uznać za wystarczające w zakresie potrzeb opisanych w obowiązujących planach miejscowych. Realizacja ustaleń Studium odbywać się będzie etapowo, ma przestrzeni kolejnych lat, zgodnie z zapotrzebowaniem, a plany miejscowe w sposób planowy będą uchwalane w ramach strategicznego działania gminy, nie powodując nadmiernych kolizji w budżecie i dodatkowych, ponadprzeciętnych wydatków.

Stan oraz prognoza liczby ludności nie wskazują na potrzeby rozwoju infrastruktury, społecznej w zakresie szkolnictwa. W prognozie przewidziano realizację inwestycji w zakresie infrastruktury społecznej polegające na realizacji placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w Bolesławiu. Przewidziano również inwestycje związane z realizacją infrastruktury technicznej: rozbudowę oczyszczalni ścieków w Laskach oraz wymianę kotłów węglowych na inne, bardziej ekologiczne źródła ciepła. Realizacja tych inwestycji będzie miała istotne znaczenie dla budżetu gminy w najbliższych latach.

Przewiduje się, iż konsumpcja rezerw terenów do zainwestowania w obowiązujących dokumentach planistycznych pozwoli m.in. na wzrost dochodów z podatków od nieruchomości, od środków transportowych i czynności cywilnoprawnych.

Dodatkowo można przyjąć, iż zadania własne będą finansowane z:

- budżetu gminy;
- współfinansowane ze środków zewnętrznych, w tym pozyskiwanych z funduszy Unii Europejskiej;
- poprzez udział inwestorów prywatnych w finansowaniu zadań publicznych w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego;
- dotacji, pożyczek, kredytów, obligacji komunalnych;
- innych środków zewnętrznych.

Przy wyznaczaniu nowych terenów do zainwestowania powinno się dążyć do wykorzystywania istniejących powiązań komunikacyjnych i infrastrukturalnych z możliwie krótkimi uzupełnieniami.

III. KIERUNKI

1 KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy są zgodne ze wskazaniami Strategii Gminy, zachowując ograniczenia i wskazania ekofizjograficzne.

Zgodnie z ustaleniami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego, gmina Bolesław znajduje się w obszarze funkcjonalnym „Klin rozwojowy", którego głównym zadaniem ma być stwarzanie warunków dla procesów reindustrializacji i przyciągania nowych miejsc pracy, zwłaszcza w przemyśle i logistyce, a tą drogą pobudzenie procesów migracyjnych do mniejszych miast. Oznacza to organizację i budowę nowych parków przemysłowych, technologicznych oraz stref aktywności gospodarczej.

W wyniku analizy uwarunkowań rozwoju gminy oraz analizy dynamiki rozwoju w ostatnich latach w zakresie inwestycji, projekt studium zakłada następujące obszary rozwoju:

- **rozwój funkcji mieszkaniowej:**
  - obejmuje głównie część zachodnią i północno-zachodnią, charakteryzująca się terenami zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i siedliskowej, terenami rolnymi oraz obszarami o wysokich walorach krajobrazowych i środowiskowych,
  - kierunki rozwoju przewidują następujące funkcje terenów: ME – zagospodarowania ekstensywnego, U – usług lokalnych,
  - tereny te mogą stanowić bazę do realizacji inwestycji związanych z funkcją mieszkaniową, usług rekreacyjno – turystycznych, rozwoju upraw sadowniczych i rolnych,
  - nowo projektowana zabudowa jest przede wszystkim wynikiem licznych wniosków złożonych przez mieszkańców gminy o zmianę przeznaczenia oraz uzupełnieniem struktury zabudowy istniejącej, lokalizacja nowej zabudowy jest skupiona wzdłuż ciągów komunikacyjnych częściowo istniejących oraz projektowanych, tak aby umożliwić realizację mediów,
  - rozwój tych funkcji następuje kosztem terenów rolnych,
  - rozwój tych funkcji następuje równomiernie w następujących sołectwach: Krzykawka, Krzykawa, Małobądz, Krze, Ujków Nowy, Laski, Kolonia, Podlipie, Międzygórze oraz zachodnia część miejscowości Bolesław;

- **rozwój funkcji mieszkaniowo – usługowej, usługowej i usługowo produkcyjnej:**
  - obejmuje centralną część miejscowości Bolesław oraz tereny związane z drogą krajową nr 94,

- kierunki rozwoju przewidują następujące funkcje terenów: MI – zagospodarowania intensywnego, U – usług, AG – aktywności gospodarczej, KS – obsługi komunikacji,
- tereny te mogą stanowić bazę rozwoju inwestycji mieszkaniowo – usługowych o wysokiej intensywności zabudowy, szeroko rozumianych działalności usługowych, działalności produkcyjnych i innych wymagających dobrej dostępności komunikacyjnej,
- tereny te związane są z istniejącymi obiektami usługowymi w pobliżu węzłów na drodze 94 w miejscowościach: Krzykawa wzdłuż drogi, Krze wzdłuż drogi równoległej do drogi 94 oraz przy węźle z drogą relacji Bolesław – Krzykawa, Kolonia przy węźle z drogą relacji Bolesław – Laski oraz w Bolesławiu przy węźle z drogą relacji Bolesław – Klucze,
- tereny produkcyjno – usługowe zlokalizowane na północ od miejscowości Bolesław w pobliżu drogi 94,
- głównym ośrodkiem usługowym i mieszkaniowo-usługowym o zabudowie o wyższej intensywności jest miejscowość Bolesław;

- **rozwój funkcji przemysłowej i produkcyjnej oraz wydobywczej:**
  - obejmuje część wschodnią i południowo – wschodnią gminy, charakteryzującą się terenami o funkcji przemysłowej, przetwórczej i usługowej w sąsiedztwie terenów zalesionych,
  - kierunki rozwoju przewidują następujące funkcje terenów: P – przemysłu – produkcji, PGE – tereny działalności górniczej, PZL – wyrobisko żwiru i piasku oraz piasku i dolomitu,
  - tereny te stanowią zaplecze działających oraz planowanych zakładów przemysłowych oraz obszarów wydobycia surowców naturalnych,
  - tereny stanowią główny obszar rozwoju gospodarczego, miejsc pracy oraz intensywnego ruchu transportu ciężkiego,
  - tereny te są izolowane od terenów mieszkaniowych poprzez tereny zieleni leśnej, parkowej i nieurządzonej,
  - lokalizacja nowych terenów przemysłowych o funkcjach produkcyjnych wymaga przede wszystkim realizacji układu komunikacyjnego dla obsługi ciężkiego transportu, tak aby intensyfikacja ruchu nie odbywała się na terenach mieszkaniowych,
  - nowe tereny pod działalność produkcyjną lokalizuje się w sołectwach: Hutki i Bolesław na północ od drogi 94 i na wschód od drogi Bolesław-Klucze na terenach zalesionych oraz Bolesław w południowo-wschodniej części gminy,

obejmując tereny Ujkowa Starego i znacznej części terenów zalesionych będących już w zasięgu wpływów działalności górniczej.

Wskazane potrzeby mieszkańców oraz warunki rozwoju gospodarczego zmniejszają udział terenów rolnych i leśnych w strukturze gruntów w gminie.

W planowanych kierunkach zagospodarowania zachowuje się ustalenia następujących obowiązujących planów miejscowych:

- dla obszaru części Gminy Bolesław – w rejonie „Starej Wsi" i „Ujkowa Starego" uchwalonego Uchwałą Nr XXIII/208/2004 Rady Gminy Bolesław z dnia 07.12.2004 r.,
- częściowej zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Bolesław i Hutki", gminy Bolesław, uchwalonego Uchwała Nr XIX/103/2008 Rady Gminy Bolesław z dnia 23 kwietnia 2008 roku,
- częściowej zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Bolesław, uchwalonego Uchwała Nr XIX/102/2008 Rady Gminy Bolesław z dnia 23 kwietnia 2008 roku,
- dla terenu górniczego Kopalni Dolomitu „Ujków Stary" w Bolesławiu uchwalonego Uchwałą Nr XLII/270/2009 z dnia 22.12.2009 r.

Rozwój terenów inwestycyjnych będzie wymagał realizacji systemu komunikacji oraz systemów infrastruktury technicznej. Zwracając uwagę na dotychczasowe możliwości, szczególnie finansowe, planowane zainwestowanie powinno zaspokoić potrzeby przedsiębiorców i mieszkańców w perspektywie najbliższych lat.

BILANS TERENÓW
– stan istniejący oraz projektowany w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w zestawieniu z docelowym zamierzeniem kierunków rozwoju gminy (powierzchnie kierunków rozwoju zostały obliczone na podstawie mapy topograficznej w skali 1 : 10000 i stanowią wielkości przybliżone).

Teren	Stan istniejący [ha]	Stan projektowany w obowiązujących planach miejscowych [ha]	Stan projektowany w Studium [ha]
Zabudowa mieszkaniowa	215	~~352~~ 415	~~480~~ 453
Usługi	22	~~64~~ 61	~~56~~ 82
Obiekty produkcyjne, składy, magazyny, eksploatacja	293	~~422~~ 489	~~547~~ 597
Tereny użytkowane rolniczo	1700	~~1402~~ 1194	~~1192~~ 1103

Tereny leśne, dolesień, zieleni i wody	1780	~~1745~~ 1752	~~1710~~ 1669
Cmentarze	6	6	6
Komunikacja i infrastruktura	118	~~143~~ 217	~~143~~ 224
POWIERZCHNIA OGÓŁEM	**4134 ha**		

2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY

Ustalenia dla terenów stanowią wytyczne dla realizacji warunków zabudowy na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Za zgodne z ustaleniami studium uznaje się zachowanie terenów rolnych i leśnych w ich dotychczasowym przeznaczeniu w przypadku nie uzyskania zgody na wyłączenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

Za zgodne z ustaleniami studium jest wprowadzanie zapisów, mających na celu doprecyzowanie ogólnych zasad zagospodarowania zapisanych w studium uwzględniając w szczególności istniejące zagospodarowanie terenów oraz strukturę własności, w tym ustalenie wskaźników zagospodarowania mniej restrykcyjnych, niż ustalone w studium, ale odpowiadających istniejącemu stanowi zagospodarowania.

W obrębie wskazanych na rysunku studium terenów dopuszcza się lokalizację urządzeń do produkcji energii za pomocą ogniw fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 100 kW. Strefa, poza którą nie mogą wykraczać uciążliwości związane z lokalizacją urządzeń do produkcji energii ze źródeł odnawialnych jest tożsama z zasięgiem terenu, w którym dopuszcza się lokalizację urządzeń.

2.1 Tereny zainwestowane

Do terenów zainwestowanych zalicza się:

ME – tereny zagospodarowania ekstensywnego,

MI – tereny zagospodarowana intensywnego,

MW – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,

UM – tereny usługowo-mieszkaniowe,

U, UP, UA, UK, UO, UZ – tereny usługowe,

AG, AG1 – tereny aktywności gospodarczej,

P – obiekty produkcyjne, składy i magazyny,

PZL – tereny wyrobiska żwiru, piasku i dolomitu,

PGE – przemysł górniczy i wydobywczy,

E, G, K, W, O, S, KS – tereny urządzeń infrastruktury technicznej i obsługi komunikacji,
US – tereny usług sportu,
UT/P – teren~~y~~ usług turystyki, rekreacji i sportu,
UT – teren obsługi rekreacji,
KK – tereny kolejowe.

Przy lokalizacji obiektów i realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych, należy stosować się do ograniczeń w zagospodarowaniu wynikających z konieczności ochrony zasobów środowiska wskazanych w Opracowaniu Ekofizjograficznym.

2.1.1 Tereny zagospodarowania ekstensywnego - ME

1. Dla terenów oznaczonych symbolem ME ustala się:
   1) przeznaczenie podstawowe: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, siedliskowa, drobne usługi,
   2) przeznaczenie uzupełniające:
      a) usługi publiczne, komercyjne oraz drobna działalność gospodarcza,
      b) obiekty i urządzenia sportowo-rekreacyjne,
      c) zieleń parkowa, place zabaw,
      d) infrastruktura techniczna i komunikacyjna.
   3) zakaz lokalizacji obiektów hodowlanych oraz obiektów usługowych i produkcyjnych o dużej uciążliwości, stwarzających zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzi, generujących intensywny ruch pojazdów dostawczych.
2. Ustala się wskaźnik intensywności zabudowy nie większy niż ~~0,4~~ 0,6.
3. Wysokość nowych lub przebudowywanych lub rozbudowywanych budynków nie powinna przekraczać 10 m. Dopuszcza się wznoszenie obiektów budowlanych o wysokości przekraczającej 10 m, jeżeli:
   - stanowi to przebudowę istniejącej zabudowy,
   - stanowi to odbudowę lub rekonstrukcję, w historycznej formie, zniszczonego obiektu zabytkowego,
   - są to obiekty sakralne,
   - są to określone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dominanty układu zabudowy,
   - są to budynki nawiązujące wysokością i formą do znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących budynków o wysokości przekraczającej 10 m,
   - są to dopuszczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wieże, maszty, kominy i inne budowle;

4. Ustala się wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej na działkach nie mniejszy niż 50 %.
5. Dopuszcza się lokalizację miejsc postojowych w ilości:
   - budynki mieszkalne: minimum 1 miejsce postojowego na 1 mieszkanie,
   - lokale gastronomiczne: co najmniej 1 m.p. na 5 miejsc konsumpcyjnych,
   - biura, urzędy, poczty, banki: co najmniej 3 m.p. na 100 m² pow. użytkowej,
   - pozostałe usługi: co najmniej 1 m.p. na /50 m² pow. użytkowej i nie mniej niż 2 m.p. na 1 gabinet/pracownię.

2.1.2 Tereny zagospodarowania intensywnego - MI

1. Dla terenów oznaczonych symbolem MI ustala się:
   1) przeznaczenie podstawowe: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, mieszkaniowo-usługowa i usługowa;
   2) przeznaczenie uzupełniające:
      a) usługi publiczne, komercyjne oraz drobna działalność gospodarcza,
      b) obiekty i urządzenia sportowo-rekreacyjne,
      c) zieleń parkowa, place zabaw,
      d) infrastruktura techniczna i komunikacyjna;
   3) zakaz lokalizacji obiektów hodowlanych oraz obiektów usługowych i produkcyjnych o dużej uciążliwości, stwarzających zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzi, generujących intensywny ruch pojazdów dostawczych.
2. Ustala się wskaźnik intensywności zabudowy nie większy niż ~~0,6~~ 0,8.
3. Wysokość nowych lub przebudowywanych lub rozbudowywanych budynków nie powinna przekraczać 10 m. Dopuszcza się wznoszenie obiektów budowlanych o wysokości przekraczającej 10 m, jeżeli:
   - stanowi to przebudowę istniejącej zabudowy,
   - stanowi to odbudowę lub rekonstrukcję, w historycznej formie, zniszczonego obiektu zabytkowego,
   - są to obiekty sakralne,
   - są to określone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dominanty układu zabudowy,
   - są to budynki nawiązujące wysokością i formą do znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących budynków o wysokości przekraczającej 10 m,
   - są to dopuszczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wieże, maszty, kominy i inne budowle;

4. Ustala się wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej na działkach nie mniejszy niż 30 %.
5. Dopuszcza się lokalizację miejsc postojowych w ilości:
   - budynki mieszkalne: minimum 1 miejsce postojowego na 1 mieszkanie,
   - lokale gastronomiczne: co najmniej 1 m.p. na 5 miejsc konsumpcyjnych,
   - biura, urzędy, poczty, banki: co najmniej 3 m.p. na 100 m² pow. użytkowej,
   - pozostałe usługi: co najmniej 1 m.p. na /50 m² pow. użytkowej i nie mniej niż 2 m.p. na 1 gabinet/pracownię.

2.1.3 Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – MW

1. Dla terenów oznaczonych symbolem MW ustala się:
   1) przeznaczenie podstawowe: zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna;
   2) przeznaczenie uzupełniające:
      a) usługi publiczne, komercyjne oraz drobna działalność gospodarcza,
      b) obiekty i urządzenia sportowo-rekreacyjne,
      c) zieleń parkowa, place zabaw,
      d) infrastruktura techniczna i komunikacyjna;
   3) zakaz lokalizacji obiektów hodowlanych oraz obiektów usługowych i produkcyjnych o dużej uciążliwości, stwarzających zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzi, generujących intensywny ruch pojazdów dostawczych.
2. Ustala się wskaźnik intensywności zabudowy nie większy niż 0,9.
3. Wysokość nowych lub przebudowywanych lub rozbudowywanych budynków nie powinna przekraczać 18 m. Dopuszcza się wznoszenie obiektów budowlanych o wysokości przekraczającej 18 m, jeżeli:
   - stanowi to odbudowę lub rekonstrukcję, w historycznej formie, zniszczonego obiektu zabytkowego,
   - są to obiekty sakralne,
   - są to określone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dominanty układu zabudowy,
   - są to budynki nawiązujące wysokością i formą do znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących budynków o wysokości przekraczającej 18 m,
   - są to dopuszczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wieże, maszty, kominy i inne budowle;
4. Ustala się wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej na działkach nie mniejszy niż 20 %.
5. Dopuszcza się lokalizację miejsc postojowych w ilości:

- budynki mieszkalne: minimum 1 miejsce postojowego na 1 mieszkanie,
- lokale gastronomiczne: co najmniej 1 m.p. na 5 miejsc konsumpcyjnych,
- biura, urzędy, poczty, banki: co najmniej 3 m.p. na 100 m² pow. użytkowej,
- pozostałe usługi: co najmniej 1 m.p. na /50 m² pow. użytkowej i nie mniej niż 2 m.p. na 1 gabinet/pracownię.

2.1.4 Tereny usługowe

UM – tereny usługowo-mieszkaniowe

1. Dla terenów oznaczonych symbolem UM ustala się:
   1) przeznaczenie podstawowe: usługi komercyjne z towarzyszącą zabudową mieszkaniową;
   2) przeznaczenie uzupełniające:
      a) nieuciążliwa działalność produkcyjna,
      b) obiekty i urządzenia sportowo-rekreacyjne,
      c) zieleń parkowa, place zabaw,
      d) infrastruktura techniczna i komunikacyjna;
   3) zakaz lokalizacji obiektów hodowlanych oraz obiektów usługowych i produkcyjnych o dużej uciążliwości, stwarzających zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzi, generujących intensywny ruch pojazdów dostawczych.
2. Ustala się wskaźnik intensywności zabudowy nie większy niż 0,9.
3. Ustala się wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej na działkach nie mniejszy niż 25 %.
4. Wysokość nie powinna przekraczać 12 m. Dopuszcza się wznoszenie obiektów budowlanych o wysokości przekraczającej 12 m, jeżeli:
   - stanowi to odbudowę lub rekonstrukcję, w historycznej formie, zniszczonego obiektu zabytkowego,
   - są to obiekty sakralne,
   - są to określone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dominanty układu zabudowy,
   - są to budynki nawiązujące wysokością i formą do znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących budynków o wysokości przekraczającej 12 m,
   - są to dopuszczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wieże, maszty, kominy i inne budowle.
5. Dopuszcza się lokalizację miejsc postojowych, zarówno terenowych, jak i w budynkach, z zastrzeżeniem, że jednokondygnacyjne naziemne garaże mogą być lokalizowane wyłącznie na zasadach i w miejscach określonych w miejscowych

planach zagospodarowania przestrzennego. Liczba miejsc postojowych do ustalenia w planie miejscowym

U – tereny usług komercyjnych

1. Dla terenów oznaczonych symbolem U ustala się:

4) przeznaczenie podstawowe: usługi komercyjne;

5) przeznaczenie uzupełniające:

e) funkcja mieszkaniowa związana z obiektem usługowym (np.: mieszkania właściciela zakładu usługowego, mieszkania służbowe),

f) nieuciążliwa działalność gospodarcza,

g) bazy, składy, magazyny i hurtownie o powierzchni gruntu nie przekraczającej 5000 m^2 oraz o powierzchni pod budynkami nie przekraczającej 2000 m^2,

h) obiekty obsługi gospodarki komunalnej (np.: warsztaty lub bazy),

i) bazy transportowe,

j) zieleń urządzona, obiekty i urządzenia sportowo-rekreacyjne,

k) infrastruktura techniczna i komunikacyjne.

2. Ustala się wskaźnik intensywności zabudowy nie większy niż ~~0,8~~ 1,0.
3. Ustala się wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej na działkach nie mniejszy niż ~~25~~ 20 %.
4. Zaleca się zabudowę wysokości do 2 kondygnacji lecz wysokość nowych lub przebudowywanych lub rozbudowywanych budynków nie powinna przekraczać 12 m. Dopuszcza się wznoszenie obiektów budowlanych o wysokości przekraczającej 12 m, jeżeli:
   - stanowi to odbudowę lub rekonstrukcję, w historycznej formie, zniszczonego obiektu zabytkowego,
   - są to obiekty sakralne,
   - są to określone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dominanty układu zabudowy,
   - są to budynki nawiązujące wysokością i formą do znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących budynków o wysokości przekraczającej 12 m,
   - są to dopuszczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wieże, maszty, kominy i inne budowle.
5. Dopuszcza się lokalizację miejsc postojowych, zarówno terenowych, jak i w budynkach, z zastrzeżeniem, że jednokondygnacyjne naziemne garaże mogą

być lokalizowane wyłącznie na zasadach i w miejscach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

UP – usług publicznych, UA - administracji, UK – kultury i kultu religijnego, UO - oświaty, UZ - zdrowia

1. Dla terenów oznaczonych symbolami UP, UA, UK, UO, UZ ustala się:
   1) przeznaczenie podstawowe: usługi publiczne;
   2) przeznaczenie uzupełniające:
      a) funkcja mieszkaniowa ~~związana z obiektem usług~~,
      b) funkcja biurowa, nieuciążliwe usługi komercyjne,
      c) obiekty i urządzenia sportu i rekreacji,
      d) zieleń urządzona i obiekty małej architektury,
      e) infrastruktura techniczna i komunikacyjna.
2. Ustala się wskaźnik intensywności zabudowy dla:
   1) usług publicznych i administracji - nie większy niż ~~1,0~~ 1,2;
   2) usług oświaty i zdrowia - nie większy niż ~~0,8~~ 1,0;
   3) usług kultury i kultu religijnego – nie większy niż ~~0,9~~ 1,0.
3. Ustala się wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej na działkach nie mniejszy niż 20 %.
4. Zaleca się zabudowę o wysokości do 4 kondygnacji lecz wysokość nowowznoszonych budynków, nie powinna przekraczać 20 m, z wyłączeniem obiektów kultu religijnego; dopuszcza się wznoszenie obiektów budowlanych o wysokości przekraczającej 20 m, jeżeli są to określone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dominanty układu zabudowy.
5. Dopuszcza się lokalizację miejsc postojowych, zarówno terenowych, jak i w budynkach, z zastrzeżeniem, że jednokondygnacyjne naziemne garaże mogą być lokalizowane wyłącznie na zasadach i w miejscach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

2.1.5 Tereny aktywności gospodarczej – AG, AG1

1. Dla terenów oznaczonych symbolem AG i AG1 ustala się:
   1. przeznaczenie podstawowe: aktywność gospodarcza, w obrębie wskazanych na rysunku studium terenów dopuszcza się lokalizację urządzeń do produkcji energii za pomocą ogniw fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 100 kW;
   2. przeznaczenie uzupełniające:
      a) usługi komercyjne, w szczególności obiekty handlowe,
      b) obiekty obsługi gospodarki komunalnej (np.: warsztaty lub bazy),
      c) nieuciążliwa działalność gospodarcza i produkcyjna,

d) zieleń urządzona, obiekty i urządzenia sportowo-rekreacyjne,
e) bazy transportowe,
f) bazy, składy, magazyny i hurtownie o powierzchni gruntu przekraczającej 5000 m^2 oraz o powierzchni pod budynkami przekraczającej 2000 m^2,
g) infrastruktura techniczna i komunikacyjne;

3. zakaz lokalizacji funkcji mieszkaniowej poza terenem AG1;
4. w terenie AG1 dopuszcza się usługi oświaty oraz nieuciążliwe usługi komercyjne dla obsługi funkcji mieszkaniowej.

2. Ustala się wskaźnik intensywności zabudowy nie większy niż ~~1,0~~ 1,2.
3. Ustala się wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej na działkach nie mniejszy niż 10 %.
4. Zaleca się zabudowę o wysokości budynków nie przekraczającej 20m. Dopuszcza się wznoszenie obiektów budowlanych o wysokości przekraczającej 20 m, jeżeli:
   - stanowi to odbudowę lub rekonstrukcję, w historycznej formie, zniszczonego obiektu zabytkowego,
   - są to określone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dominanty układu zabudowy,
   - są to budynki nawiązujące wysokością i formą do znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących budynków o wysokości przekraczającej 20 m,
   - są to dopuszczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wieże, maszty, kominy i inne budowle.
5. W terenach AG należy wprowadzić zwartą strefę zieleni izolacyjnej lub ekrany z roślinnością zimozieloną od strony terenów ME, MI zlokalizowanych w odległości mniejszej, niż 100 m od terenów AG.

2.1.6 Tereny przemysłowe

P – obiekty produkcyjne, składy i magazyny, PGE – przemysł górniczy i wydobywczy

1. Dla terenów oznaczonych symbolami P, PGE ustala się:
   1) przeznaczenie podstawowe: obiekty produkcyjne, składy i magazyny, przemysł górniczy i wydobywczy, na terenie stawów osadowych: obiekt unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, w obrębie wskazanych na rysunku studium terenów dopuszcza się lokalizację urządzeń do produkcji energii za pomocą ogniw fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 100 kW;
   2) przeznaczenie uzupełniające:
      a) usługi komercyjne,

b) zieleń o charakterze izolacyjnym oraz osłonowym,
c) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną;

3) zakaz lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej, w tym zagrodowej, a także usług publicznych.

2. Na terenach P, zlokalizowanych w południowo-wschodniej części gminy, w sąsiedztwie wysypiska odpadów, dopuszcza się lokalizację spalarni śmieci.

2a. Na terenie P w obszarze stawów osadowych, po zakończeniu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych z eksploatacji rud cynku i ołowiu, dopuszcza się lokalizację urządzeń do produkcji energii ze źródeł odnawialnych o mocy przekraczającej 100 kW o wysokości do 10 m oraz budowy urządzeń turystyki, w szczególności ścieżek pieszych , tras rowerowych, punktów widokowych.

3. Wysokość nowych lub przebudowywanych lub rozbudowywanych budynków nie powinna przekraczać 25 m. Dopuszcza się wznoszenie obiektów budowlanych o wysokości przekraczającej 25 m, jeżeli:
   - stanowi to odbudowę lub rekonstrukcję, w historycznej formie, zniszczonego obiektu zabytkowego,
   - są to określone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dominanty układu zabudowy,
   - są to budynki nawiązujące wysokością i formą do znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących budynków o wysokości przekraczającej 25 m,
   - są to dopuszczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wieże, maszty, kominy i inne budowle,
   - na obszarze ~~terenów~~ stawów osadowych dla obiektów innych, niż wymienione w pkt 2a;

4. Ustala się wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 10 % powierzchni nieruchomości.

5. W terenach P należy stosować rozwiązania mające na celu ograniczanie uciążliwości dla zabudowy mieszkaniowej, w szczególności ekrany z roślinnością zimozieloną od strony terenów zabudowy mieszkaniowej zlokalizowanych w odległości mniejszej, niż 100 m od terenów P.

PZL – tereny wyrobiska żwiru, piasku oraz dolomitu

1. Dla terenów oznaczonych symbolem PZL ustala się:
   1) przeznaczenie podstawowe: eksploatacja żwiru, piasku i dolomitu;
   2) przeznaczenie uzupełniające:
      a) tymczasowe obiekty, związane z prowadzoną działalnością,
      b) sieci i urządzenia, związane z wydobyciem i przeróbką surowców,

c) zieleń urządzona o charakterze izolacyjnym oraz osłonowym,
d) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną;

3) zakaz lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej, w tym zagrodowej, a także usług publicznych.

2. Ustala się kierunek rekultywacji terenów pod zalesienie. Dopuszcza się kierunek rekultywacji pod wodę.

2.1.7. Tereny urządzeń infrastruktury technicznej i obsługi komunikacji – E, G, K, W, O, S, KS

1. Dla terenów oznaczonych symbolami: E, G, K, W, O, S, KS ustala się:
   1) przeznaczenie podstawowe: tereny infrastruktury technicznej – energetyka, gaz, kanalizacja, woda, gospodarka odpadami, telekomunikacja (stacje bazowe), a także usługi komunikacji;
   2) przeznaczenie uzupełniające:
      a) zieleń o charakterze izolacyjnym i osłonowych oraz zakrzewienia, zadrzewienia i zalesienia,
      b) infrastruktura techniczna i komunikacyjna.
2. Dla terenów KS - obsługi komunikacji ustala się możliwość lokalizacji obiektów związanych z obsługą pojazdów i podróżnych, tereny parkingów i miejsc postojowych.
3. Powierzchnia zabudowy i powierzchnia biologicznie czynna powinna być określona w planie miejscowym według standardów dla terenu infrastruktury technicznej.
4. Wysokość zabudowy powinna być określona w planie miejscowym według standardów dla terenu infrastruktury technicznej.

2.1.8. Tereny usług sportu – US

1. Dla terenów oznaczonych symbolem US ustala się:
   1) przeznaczenie podstawowe: usługi sportu i rekreacji;
   2) przeznaczenie uzupełniające:
      a) usługi związane z przeznaczeniem terenu (np.: hotelarskie, handlu i gastronomii) oraz usługi komunalne (np. świetlice wiejskie),
      b) zieleń urządzona,
      c) infrastruktura techniczna i komunikacyjna;
2. Ustala się wskaźnik intensywności zabudowy nie większy niż ~~0,5~~ 0,7.
3. Ustala się wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej na działkach nie mniejszy niż 40 %;
4. Zaleca się zabudowę o wysokości do 3 kondygnacji lecz wysokość nowo wznoszonych budynków, nie powinna przekraczać 18 m; dopuszcza się wznoszenie obiektów

budowlanych o wysokości przekraczającej 18 m, jeżeli są to określone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dominanty układu zabudowy.

2.1.9. ~~Tereny~~ Teren usług turystyki, rekreacji i sportu – UT/P

1. Dla ~~terenów oznaczonych~~ terenu oznaczonego symbolem UT/P ustala się:
   1) przeznaczenie podstawowe: docelowo usługi turystyki, rekreacji i sportu, w szczególności wyciągi i trasy narciarskie oraz rowerowe; do budowy stoku narciarskiego dopuszcza się wykorzystanie odpadów wydobywczych z eksploatacji rud cynku i ołowiu - dopuszcza się realizację obiektu unieszkodliwiania odpadów, który zostanie zrekultywowany w kierunku turystyczno-rekreacyjno-sportowym;
   2) przeznaczenie uzupełniające:
      a) infrastruktura techniczna i komunikacyjna,
      b) zieleń urządzona,
      c) usługi towarzyszące obiektom rekreacyjnym i sportowym (takie jak.: obiekty noclegowe i usługi gastronomii);
2. Ustala się wskaźnik intensywności zabudowy nie większy niż 0,8.
3. Ustala się wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 30 %;
4. Wysokość składowania nie może przekroczyć rzędnej 370 m n. p. m.; wysokość obiektów budowlanych do 12 m. W przypadku stwierdzenia potrzeby poprawy parametrów stoku, dopuszcza się na etapie planu miejscowego doprecyzowanie dopuszczonej wysokości stoku o nie więcej, niż 10 m.

2.1.10. Teren obsługi rekreacji - UT

1. Dla terenu oznaczonego symbolem UT ustala się:
   1) przeznaczenie podstawowe: obiekty obsługi rekreacji (stanica wędkarska);
   2) przeznaczenie uzupełniające:
      a) usługi związane z przeznaczeniem terenu (np.: mała gastronomia),
      b) obiekty i urządzenia rekreacyjno-wypoczynkowe,
      c) zieleń urządzona,
      d) infrastruktura techniczna i komunikacyjna;
2. Ustala się wskaźnik intensywności zabudowy nie większy niż 0,3.
3. Ustala się wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej na działkach nie mniejszy niż 60%, w tym na co najmniej połowie powierzchni należy zachować zadrzewienia;
4. Zaleca się zabudowę o wysokości do 1 kondygnacji lecz wysokość nowo wznoszonych budynków, nie powinna przekraczać 5 m.

2.1.11. Tereny kolejowe - KK

1. Dla terenów oznaczonych symbolem KK ustala się:
   1) przeznaczenie podstawowe: linie, urządzenia i obiekty kolejowe;
   2) przeznaczenie uzupełniające:
      a) obiekty i urządzenia obsługi transportu kolejowego,
      b) infrastruktura techniczna i komunikacyjna,
      c) zieleń urządzona i nieurządzona.

2.2 Tereny niezainwestowane

Do terenów niezainwestowanych zalicza się:

ZP – tereny zieleni urządzonej,

ZC – tereny zieleni cmentarnej,

~~ZN~~ ZE – tereny zieleni objętej formami ochrony przyrody ~~i proponowana do objęcia formami ochrony przyrody~~,

ZT – teren skałki trawertynowej,

ZI – tereny zieleni izolacyjnej,

ZN – tereny zieleni nieurządzonej,

ZL, ZLD – tereny ~~zalesione~~ lasów i dolesień,

R – tereny rolne,

WS – wody powierzchniowe śródlądowe.

2.2.1 Tereny zieleni urządzonej - ZP

1. Dla terenów oznaczonych symbolem ZP ustala się:
   1) przeznaczenie podstawowe: zieleń parkowa,
   2) przeznaczenie uzupełniające:
      a) pojedyncze obiekty usługowe uatrakcyjniające podstawowe przeznaczenie terenu (np. gastronomia),
      b) obiekty małej architektury,
      c) infrastruktura techniczna i komunikacyjna.

2.2.2 Tereny zieleni cmentarnej - ZC

1. Dla terenów oznaczonych symbolem ZC ustala się:
   1) przeznaczenie podstawowe: cmentarz;
   2) przeznaczenie uzupełniające:
      a) obiekty sakralne, kaplice przedpogrzebowe,
      b) usługi związane z podstawowym przeznaczeniem terenu (np. sprzedaż zniczy, kwiatów), sanitariaty i inne obiekty obsługi cmentarza,

c) zieleń urządzona,
d) infrastruktura techniczna i komunikacyjna.

2. dopuszcza się zarówno pochówki urnowe jak i ziemne (tradycyjne).
3. wskazane jest wprowadzanie zieleni urządzonej; kompozycje zieleni, ogrodzenia, bramy, kaplice itp. powinny cechować się wysokimi walorami estetycznymi.
4. obszary cmentarzy należy chronić przed zniszczeniem i utrzymywać jako tereny zieleni urządzonej z zachowaniem pozostałości nekropolii.
5. wokół cmentarzy obowiązują strefy sanitarne, których zasięg i sposób zagospodarowania określają właściwe przepisy.

2.2.3 Tereny zieleni objętej formami ochrony przyrody ~~i proponowana do objęcia formami ochrony przyrody~~ - ~~ZN~~ ZE

1. Dla terenów oznaczonych symbolem ~~ZN~~ ZE ustala się:
   1) przeznaczenie podstawowe: zieleń, stanowiąca istniejące ~~i proponowane~~ formy ochrony przyrody - obszary Natura 2000;
   2) przeznaczenie uzupełniające:
      a) ścieżki piesze, rowerowe, konne,
      b) obiekty małej architektury,
      c) infrastruktura techniczna i komunikacyjna, nie wymagająca wyłączenia gruntów z produkcji rolnej i leśne.
2. Należy dążyć do uporządkowania i połączenia z innymi terenami zielonymi.

2.2.3 Teren skałki trawertynowej - ZT

1. Dla terenu oznaczonego symbolem ZT ustala się:
1) przeznaczenie podstawowe: skałka trawertynowa;
2) przeznaczenie uzupełniające:
   a) zieleń nieurządzona,
   b) ścieżki edukacyjne i dydaktyczne.

2.2.4 Tereny zieleni izolacyjnej - ZI

1. Dla terenów oznaczonych symbolem ZI ustala się:
   1) przeznaczenie podstawowe: zieleń izolacyjna;
   2) przeznaczenie uzupełniające:
      a) pojedyncze obiekty usługowe uatrakcyjniające podstawowe przeznaczenie terenu,
      b) ścieżki piesze, rowerowe, konne,
      c) obiekty małej architektury,

d) infrastruktura techniczna i komunikacyjna.

2. Należy dążyć do uporządkowania i połączenia z innymi terenami zielonymi urządzonymi.

2.2.4 Tereny zieleni nieurządzonej - ZN

1. Dla terenów oznaczonych symbolem ZN ustala się:
   1) przeznaczenie podstawowe: zieleń nieurządzona;
   2) przeznaczenie uzupełniające:
      a) ścieżki piesze, rowerowe, konne,
      b) cieki wraz z obudową biologiczną,
      c) infrastruktura techniczna i komunikacyjna.
2. Należy dążyć do zachowania naturalnej obudowy biologicznej cieków wodnych i zapewnienie ich ciągłości.

2.2.5 Tereny ~~zalesione~~ lasów i dolesień – ZL, ZLD

1. Dla terenów oznaczonych symbolami: ZL, ZLD ustala się:
   1) przeznaczenie podstawowe: lasy i dolesienia;
   2) przeznaczenie uzupełniające:
      a) obiekty gospodarki leśnej,
      b) obiekty małej architektury,
      c) obiekty i urządzenia turystyczne, służące wędrówkom turystycznym (ścieżki – piesze, rowerowe, konne),
      d) urządzenia gospodarki wodnej,
      e) infrastruktura techniczna i komunikacyjna nie wymagająca wyłączenia gruntów z produkcji leśnej.

2.2.6 Tereny rolne – R

1. Dla terenów oznaczonych symbolem R ustala się:
   1) przeznaczenie podstawowe: rola;
   2) przeznaczenie uzupełniające:
      a) zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne,
      b) zalesienia,
      c) budowa stawów hodowlanych i dla potrzeb rolnictwa,
      d) urządzenia gospodarki wodnej,
      e) infrastruktura techniczna i komunikacyjna,
      f) w obrębie wskazanych na rysunku studium terenów dopuszcza się lokalizację urządzeń do produkcji energii za pomocą ogniw fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 100 kW;

3) zakaz wznoszenia nowych budynków nie związanych z produkcją rolną;
4) zakaz lokalizacji zabudowy w odległości mniejszej niż 25 m od granicy istniejących zwartych kompleksów leśnych.

2.2.7 Wody powierzchniowe śródlądowe – WS

1. Dla terenów oznaczonych symbolem WS ustala się:
   1) przeznaczenie podstawowe: wody powierzchniowe śródlądowe,
   2) przeznaczenie uzupełniające:
      a) urządzenia wodne, melioracji wodnej oraz służące ochronie przez powodzią i suszą,
      b) obiekty i urządzenia służące rekreacji,
      c) zadrzewienia i zakrzewienia;
   3) zakaz grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu.

Terenami wyłączonymi spod zabudowy są:

- tereny ~~ZN~~ ZE – tereny zielni objętej formami ochrony przyrody ~~i proponowane do objęcia formami ochrony przyrody~~,
- teren ZT – teren skałki trawertynowej,
- strefy ograniczenia użytkowania od sieci infrastruktury technicznej,
- strefy od urządzeń i obiektów górniczych według wskazań ZGH Bolesław.

3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK

Wskazuje się następujące obszary o wysokich walorach przyrodniczych występujące na obszarze gminy:

- Otulina Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd o powierzchni 2413,00 ha, wraz z obszarami i obiektami cennymi w granicach otuliny -

- bagna Laski – Krzykawka, położone w dolinie rzeki Białej,
- jary w Krzykawce i Krzykawie,
- zbocza doliny Przemszy w Krzykawce,
- skałka trawertynowa w Laskach.

- Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk Natura 2000 - obszar specjalnej ochrony pod nazwą „Armeria” i „Pleszczotka”.

- proponowany użytek ekologiczny na gruntach leśnych położony w leśnictwie Pomorzany, w oddz. 234, stanowiący część działki nr 1700 w obrębie ew. Bolesław o powierzchni ok. 4,50 ha.

Ponadto w celu ochrony przyrody i krajobrazu, zakazuje się na terenach R realizacji zabudowy, w odległości mniejszej niż 25 m od granicy istniejących zwartych kompleksów leśnych, w celu zachowania stref ekotonowych, a także zakazuje się zmiany ukształtowania terenu oraz realizacji nowej zabudowy na ciągach i punktach widokowych.

W zakresie ochrony środowiska w opracowaniu „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Bolesław na lata 2010 – 2013 z perspektywą na lata 2014 - 2017" za podstawowy cel polityki ekologicznej z zakresu ochrony przyrody i krajobrazu wskazano zachowanie bogatej różnorodności biologicznej na różnych poziomach organizacji tj.: na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), gatunkowym oraz ponadgatunkowym (ekosystemowym), wraz z umożliwieniem zrównoważonego rozwoju gospodarczego gminy, który w sposób niekonfliktowy współistnieje z różnorodnością biologiczną. Ochrona różnorodności biologicznej związana jest z ochroną zasobów przyrody i krajobrazu, niezależnie od formalnego statusu ochronnego tych terenów i sposobu ich użytkowania.

Kierunkami działań, zapewniającymi odpowiednie warunki ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych, przy jednoczesnym zapewnieniu możliwości wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców i turystów, są m.in.:

- utrzymanie różnorodności siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków,
- zabezpieczenie zachowania cennych przyrodniczo obszarów, dotychczas niechronionych prawnie, poprzez objęcie ich proponowanymi formami ochrony przyrody,
- egzekwowanie wymogów ochrony środowiska w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- wzrost atrakcyjności rekreacyjno-wypoczynkowej gminy z zachowaniem równowagi ekologicznej obszarów przyrodniczo cennych,
- rozwój tradycyjnych form gospodarowania, które sprzyjają zachowaniu trwałości zasobów przyrodniczych gminy pod kątem wykorzystania dla celów popularyzacji turystyki i rekreacji: rolnictwo ekologiczne, ekoturystyka, agroturystyka,
- kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody poprzez prowadzenie szkoleń i edukacji (formalnej i nieformalnej) w zakresie ochrony przyrody i różnorodności biologicznej, promowanie istniejących form ochrony przyrody i miejsc cennych przyrodniczo, w tym tworzenie ścieżek przyrodniczo – dydaktycznych,
- zapewnienie drożności korytarza ekologicznego Jury Krakowsko-Częstochowskiej.

Dla terenów nie objętych ochroną prawną proponuje się zachować następujące zasady zagospodarowania:

1. Na terenach podmokłych należy zachować naturalne cechy siedlisk; w szczególności pożądane jest zachowanie lasów łęgowych, torfowisk, oczek wodnych.
2. Na terenach leśnych należy dążyć do sukcesywnej przebudowy struktury gatunkowej zadrzewień, stosownie do warunków siedliskowych i presji antropogenicznej. Także przy zalesianiu nowych terenów należy uwzględnić miejscowe uwarunkowania siedliskowe.
3. Zaleca się by przebudowa elementów systemów melioracyjnych, wynikająca z inwestowania na terenach zmeliorowanych, nie powodowała niekorzystnych zmian stosunków gruntowo-wodnych, zwłaszcza na terenach o wysokich walorach przyrodniczych.
4. W ochronie środowiska wysoką wagę ma ochrona wód podziemnych i powierzchniowych m.in. poprzez:
    - sukcesywne porządkowanie gospodarki wodno - ściekowej na terenach zainwestowanych;
    - wdrażanie odpowiednich (proekologicznych) kierunków produkcji rolniczej i agrotechnik (zgodnie z zasadami dobrych praktyk rolniczych);
    - kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej według zasad określonych w rozdz. „zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej”;
    - zalesianie najsłabszych gleb;
    - uporządkowanie gospodarki odpadami (w szczególności niedopuszczanie do powstawania składowisk nielegalnych).
5. Ochrona wód musi być realizowana przez maksymalne ograniczenie zrzutów zanieczyszczeń (szczególnie substancji biogennych, organicznych i toksycznych) do gruntu i do wód powierzchniowych.
6. Zaleca się dążyć - także na terenach przeznaczonych dla skoncentrowanej działalności gospodarczej - do zminimalizowania uciążliwości związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, m.in. poprzez wprowadzanie czystszych technologii w procesach produkcyjnych oraz różnych urządzeń zabezpieczających.
7. Do wytwarzania energii w celach grzewczych i technologicznych zaleca się stosowanie paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi: paliwa płynne, gazowe, stałe w postaci biomasy, drewna. Ponadto zaleca się wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii.

8. W dalszym rozwoju zagospodarowania terenów osadniczych istotną rolę powinna odegrać prośrodowiskowa infrastruktura techniczna o wysokim standardzie technologicznym (w tym systemy ogrzewania).
9. Utrzymanie dobrej jakości powietrza a nawet poprawę jego jakości można uzyskać przez ograniczenie szkodliwych dla środowiska technologii, zmniejszenie oddziaływania obszarów niskiej emisji na środowisko naturalne, likwidację lub modernizację kotłowni tradycyjnych (zmiana nośnika energii z węgla np. na gaz, olej, biomasę, ekogroszek, itp.), poprawę nawierzchni dróg, budowę obwodnic, a przede wszystkim poprzez zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych (energię wiatru, promieniowania słonecznego, energia wód płynących, energia geotermalna, biogaz).

Na obszarze gminy istnieją tereny, których użytkowanie i zagospodarowanie, powinno być podporządkowane potrzebom zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej. Do takich terenów należą:

- tereny ochrony przyrody i bioróżnorodności przyrodniczej,
- tereny wód otwartych,
- tereny leśne,
- tereny parku gminnego zlokalizowanego w środkowej części Bolesławia.

Na etapie sporządzania opracowania ekofizjograficznego określone zostały ograniczenia w zagospodarowaniu terenów znajdujących się w zasięgu:

- ograniczenia w zakresie ochrony zbiornika wód podziemnych Olkusz – Zawiercie GZWP 454 oraz planowanej strefy ochronnej zbiornika,
- ograniczenia związane z ochroną wód powierzchniowych,
- ograniczenia związane z możliwością występowania powodzi,
- ograniczenia wynikające z dawnej działalności górniczej,
- ograniczenia związane z funkcjonującą działalnością górniczą,
- ograniczenia związane z terenem byłego składowiska odpadów,
- ograniczenia wynikające z potrzeb ochrony gleb,
- ograniczenia wynikające z potrzeb ochrony lasów,
- ograniczenia wynikające z potrzeb ochrony krajobrazu kulturowego,
- tereny zagrożone hałasem,
- tereny zagrożone promieniowaniem elektromagnetycznym.

Udokumentowane złoża kopalin podlegają ochronie zapewniającej możliwość prowadzenia racjonalnej gospodarki zasobami kopalin i ich kompleksowe wykorzystanie, w tym szczególnej ochronie podlega udokumentowane złoże rudy cynku i ołowiu „Laski" nr 5 oraz złoże „Laski 1". Zasięg złoża „Laski" i „Laski 1" pokrywa się częściowo z terenami

zainwestowanymi oraz przeznaczonymi w obowiązujących dokumentach planistycznych do rozwoju zainwestowania, a częściowo z terenami rolniczymi i leśnymi. Tereny w zasięgu złóż kopalin (w tym w szczególności w zasięgu złoża „Laski" i „Laski 1"), które nie zostały dotychczas zainwestowane oraz przeznaczone do zainwestowania podlegają ochronie przed zagospodarowaniem, które mogłoby uniemożliwić eksploatację kopaliny.

4 OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Założeniami Studium jest utrzymanie obiektów i terenów o wartościach kulturowych wymienionych w rozdziale uwarunkowań w pkt 4.

STREFA „A" – pełnej ochrony zachowanych elementów zabytkowych
Strefa obejmuje:

1. Dwór ~~– pałac wraz z parkiem~~ w Bolesławiu ul. Główna 55 (rej. zabytków nr A-1297/83 z 10.08.1983 (Kat) [A-684/M]),
2. Zespół dworski: dwór, ogród z sadem, założenie gospodarcze z budynkiem folwarcznym, w ~~Krzykawie~~ Krzykawce (rej. zabytków nr A-1222/76 z 09.11.1976 (Kat)),
3. Relikt średniowiecznego, rycerskiego gródka z XII – XIV wieku wpisany do rejestru zabytków pod numerem C- 1487/92,
4. Cmentarz żydowski w Krzykawce, rej. zabytków [A-1378/M] z 30.10.2013.

STREFA „B" - ochrony zachowanych elementów zabytkowych
Obejmuje najistotniejszą część całości czytelnego do dziś historycznego rozplanowania, kształtowanego wokół dawnego ośrodka układu, jakim był pałac i zespół sakralny.
Zabytkowe elementy historycznej struktury układu przestrzennego Bolesławia
w strefie ochrony konserwatorskiej „B":

1. Rynek (1826) , z budynkiem Koszar Górniczych, sprzed 1863 r.,
2. Teren folwarku, z pocz. XIX w.,
3. Hotel, sprzed 1863 r.,
4. Teren szybu górniczego "Aleksander" z płuczką, z pocz. XIX w.,
5. Gumno – stajnie zw. "Stodoły", pocz. XIX w
6. Zespół budynków Sp. „Społem" w obrębie parku dworskiego, pocz. XX w.,
7. Kościół Rz. Kat. pw. Św. Michała z końca XIX w. wraz z terenem Starego Cmentarza,
8. Szkoła podstawowa, sprzed 1939 r.,
9. Fragmenty kamieniarki pałacu wbudowane w ścianę domu przy ul. Głównej 23.

STREFA „K” - ochrony krajobrazu
Obejmuje tereny krajobrazu integralnie związanego z zespołem zabytkowym w jego otoczeniu:
1. Teren byłych stawów osadowych płuczki na dawnym cieku wodnym i sztolni Czajowskiej,
2. Teren byłych stawów na wschodnim obrzeżu parku dworskiego.

STREFA „W” - ochrony reliktów archeologicznych
Obejmuje tereny o rozpoznanej zawartości reliktów archeologicznych:
1. Piwnic pałacowych na terenie parku dworskiego,
2. Fundamentów kościoła z pocz. XVII w, rozbudowanego w k. XVIII w i rozebranego w k. XIX w, na placu parafialnego kościoła Rz. Kat. pw. Św. Michała w Bolesławiu.

Obiekty zabytkowe - wpisane do rejestru zabytków - zaleca się dążyć do pełnej rewaloryzacji obiektów wpisanych do rejestru zabytków, obejmując ochroną także ich otoczenie. Wszelkie działania podejmowane przy zabytkach wymagają realizacji zgodnie z przepisami odrębnymi – ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2020 r. poz. 282 ~~2003 r. nr 162, poz. 1568~~ ~~2018 r. poz. 2067~~ ~~z późniejszymi zmianami~~).

Na podstawie Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami pozwolenie na prowadzenie badań archeologicznych wydaje się na wniosek osoby fizycznej lub jednostki organizacyjnej posiadającej tytuł prawny do korzystania z nieruchomości, wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu albo ograniczonego prawa rzeczowego lub stosunku zobowiązaniowego. Pozwolenie na prowadzenie badań konserwatorskich i architektonicznych przy zabytku wpisanym do rejestru albo badań archeologicznych lub poszukiwań ukrytych bądź porzuconych zabytków ruchomych, w tym zabytków archeologicznych, wydaje się również na wniosek osób fizycznych albo jednostek organizacyjnych zamierzających prowadzić te badania lub poszukiwania.
Wszelkie inwestycje i prace ziemne na obszarze strefy obserwacji archeologicznej należy uzgadniać z konserwatorem zabytków. W rejonach stanowisk archeologicznych, w trakcie prowadzenia prac ziemnych należy zapewnić nadzór archeologiczny, a w razie konieczności, należy przeprowadzić archeologiczne badania ratownicze.

Postuluje się, aby w przypadku wydobycia kruszyw naturalnych, w miejscach występowania stanowisk archeologicznych, inwestycje były prowadzone pod stałym nadzorem archeologicznym, który polegać będzie w pierwszym etapie na zdjęciu z obszaru

nowej inwestycji warstwy humusowej, a w drugim etapie na prowadzeniu pod nadzorem badań ratowniczych przed rozpoczęciem eksploatacji złoża.

W trakcie prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych, osoba która odkryła przedmiot, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, jest obowiązana: wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot, zabezpieczyć, przy użyciu dostępnych środków, ten przedmiot i miejsce jego odkrycia oraz niezwłocznie zawiadomić o tym właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków.

5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

5.1 KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI

5.1.1 Komunikacja drogowa

Za zgodne z ustaleniami studium jest wprowadzanie zapisów doprecyzowujących ogólne zasady zagospodarowania terenów komunikacyjnych zapisanych w studium, uwzględniających w szczególności istniejące zagospodarowanie terenów oraz strukturę własności. Dopuszcza się możliwość korekty przebiegów dróg pod warunkiem zachowania głównych kierunków i powiązań komunikacyjnych.

W zakresie realizacji sieci drogowej przyjmuje się następujące kierunki:

1. Studium - na rysunku pt. „Kierunki rozwoju" - określa podstawowy hierarchiczny układ dróg publicznych: dróg głównych, dróg zbiorczych, dróg lokalnych i dojazdowych, które wraz z pozostałymi (nieokreślonymi w Studium) drogami lokalnymi, dojazdowymi oraz drogami wewnętrznymi mają zapewnić sprawną obsługę obecnych terenów zainwestowanych, terenów przeznaczonych pod nowe inwestycje (wyznaczonych w Studium) oraz terenów nie zainwestowanych.
2. W zakresie dróg istniejących należy dążyć do osiągnięcia parametrów technicznych określonych w przepisach odrębnych, odpowiadających wskazanej w Studium klasie technicznej.
3. Dopuszcza się podniesienie parametrów technicznych tych dróg do parametrów jak dla dróg głównych, oraz określenia tych dróg jako główne w planach miejscowych.
4. W zakresie układu dróg GP, głównych o ruchu przyspieszonym w ciągu drogi nr 94, nie przewiduje się rozbudowy, przy lokalizacji terenów inwestycyjnych w bezpośrednim sąsiedztwie należy maksymalnie ograniczyć bezpośrednie włączenia w drogę, wykorzystując funkcjonujące węzły.

Strefa techniczna drogi obejmuje ograniczenia dla zabudowy:

- od krawędzi jezdni = 25,0 m,
- od krawędzi jezdni dla zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi = ~~60~~ 50 m.

Strefa akustyczna do 120 m od krawędzi jezdni, gdzie stały pobyt ludzi wymaga stosownych zabezpieczeń technicznych, w tym zwartych układów zieleni izolacyjnej - zasięg strefy uszczegóławiany przy sporządzaniu planów miejscowych zgodnie z aktualnymi danymi.

5. W zakresie dróg klasy G głównej, ~~nie przewiduje się rozbudowy sieci,~~ dla istniejącej drogi głównej Bolesław – Klucze należy dążyć do osiągnięcia parametrów technicznych zgodnie z przyjętą klasą.

5a. W zakresie nowych połączeń komunikacyjnych planuje się realizację drogi co najmniej klasy technicznej G, a wskazana GP, w ciągu stanowiącym powiązanie drogi krajowej nr 94 (w rejonie Ujkowa Nowego) z drogą krajową nr 79 (w ramach inwestycji budowa połączenia Olkusz-Zator (przez węzeł Rudno) z DK 79 i DK 28 z autostradą A4).

6. W zakresie dróg Z zbiorczych przewiduje się realizację nowych odcinków dróg w południowej części gminy, w sposób umożliwiający obejście miejscowości Bolesław ~~z obu stron~~ i włączenie w drogę 94; realizacja tego układu ma zapewnić wyprowadzenie transportu ciężkiego z terenów intensywnie zagospodarowanych mieszkaniowo.
7. W zakresie dróg klasy L lokalnej i D dojazdowej ustala się konieczność modernizacji sieci istniejącej i dostosowanie do parametrów technicznych, szczególnie zwracając uwagę na tereny zabudowy mieszkaniowej, zlokalizowanej przy drogach dotychczas gruntowych, polnych.

7a. Dopuszcza się wyznaczanie w planach miejscowych w terenach przeznaczonych do zainwestowania nowych dróg klasy D nie wskazanych na rysunku studium.

7b. Dla dróg dojazdowych lokalnych i zbiorczych dopuszcza się przy sporządzaniu planów miejscowych dostosowanie klasy dróg do stanu zagospodarowania lub aktualnych potrzeb obsługi komunikacyjnej.

8. Wskazuje się na potrzebę realizacji nowych odcinków na terenach nowych zespołów mieszkaniowych. ~~w następujących miejscowościach:~~

~~- Małobądz – tereny nowej zabudowy Pniaki (ulica Laśna),~~

~~- Kolonia – uzupełniając układ dróg lokalnych dla terenów usługowych w okolicach węzła oraz dla terenów nowej zabudowy przy granicy z Ujkowem Nowym,~~

~~- Bolesław – realizacja nowych odcinków dróg dojazdowych: w nowym zespole zabudowy mieszkaniowej na północ od drogi 94, w zespole zabudowy w pobliży węzła Hutki, w centralnej części miejscowości przy terenach usługowo-produkcyjnych, dla terenów zagospodarowania intensywnego, w sąsiedztwie usług sportu, dla obejścia terenów cmentarza, realizacja połączenia z projektowaną drogą zbiorczą na południe od miejscowości, dla uzupełnienia układu dróg zbiorczych na terenach przemysłowych na południe od miejscowości,~~

~~- Podlipie – układ nowych dróg dojazdowych dla planowanych terenów mieszkaniowych, równoległe do drogi istniejącej.~~

9. Wskazuje się na potrzebę realizacji dróg lokalnych i dojazdowych równoległych do drogi nr 94, celem uruchomienia terenów usługowych przy jednoczesnym ograniczeniu bezpośrednich włączeń w drogę GP:
   - w Krzykawie – droga dojazdowa dla terenów ~~zagospodarowania intensywnego~~ aktywności gospodarczej,
   - w Krze – dla umożliwienia włączenia w drogę GP poprzez węzeł z kierunku z Podlipie,
   - w Bolesławiu – dla włączenia z terenów zagospodarowania intensywnego z drogi lokalnej poprzez węzeł, a nie bezpośrednio.
10. Dla obsługi gospodarki rolnej należy realizować drogi transportu rolnego.
11. W celu eliminowania uciążliwości powodowanych przez transport samochodowy zaleca się wprowadzenie:
    - pasów ochronnych w postaci zieleni izolacyjnej wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych w odległości zapewniającej bezpieczeństwo ruchu i nie stwarzającej zagrożeń dla podróżujących (w szczególności zlokalizowanej poza liniami rozgraniczającymi dróg).
    - barier akustycznych w postaci ekranów w miejscach najbardziej narażonych na hałas.
    - materiałów budowlanych o podwyższonej izolacyjności akustycznej oraz wykorzystaniu obiektów niewrażliwych na hałas do ekranowania zabudowy chronionej.
12. Dopuszczenie nowej zabudowy w miejscach, gdzie może ona być narażona na negatywne oddziaływanie głównych dróg, a w szczególności na ~~hasał~~ hałas i zanieczyszczenie powietrza dopuszcza się wyłącznie po zrealizowaniu pasów zieleni izolacyjnej lub ekranów wzdłuż dróg ograniczających negatywne oddziaływanie ruchu samochodowego.
13. W przypadku braku technicznej możliwości realizacji pasów zieleni ochronnej oraz ekranów zabudowę należy odsunąć do odległości, gdzie uciążliwości

powodowane przez ruch samochodowy zostaną ograniczone do wartości określonych przepisami odrębnymi.

14. Jednocześnie zaleca się wykorzystanie dostępnych technologii i metod mających na celu ograniczenie negatywnych skutków oddziaływania ruchu samochodowego na środowisko i zdrowie ludzi.
15. We wszystkich miejscowościach, przy przejściu dróg tranzytowych przez tereny zabudowane, należy dążyć do segregacji ruchu kołowego i pieszego. Drogi zaleca się wyposażyć, zależnie od posiadanych środków w: podniesione krawężniki, obustronne lub jednostronne chodniki, kanalizację deszczową, oświetlenie. Jednocześnie zaleca się dążyć do ograniczenia uciążliwości wywołanej ruchem drogowym i zwiększenia bezpieczeństwa (np. przez izolację przyległej do jezdni zabudowy pasami zieleni, np. żywopłotami itp.).
16. Na terenach niezabudowanych, a w szczególności terenach o intensywnym ruchu pieszych, zaleca się wyposażyć drogi, zależnie od posiadanych środków w: obustronne lub jednostronne chodniki, kanalizację deszczową, oświetlenie.
17. Modernizacja i rozbudowa układu komunikacyjnego na terenie gminy powinna uwzględniać potrzeby urządzania ścieżek pieszych, rowerowych oraz szlaków turystycznych.
18. Na terenie gminy dopuszcza się modernizację istniejących oraz realizację nowych ścieżek pieszych, rowerowych, konnych oraz szlaków turystyczno-rekreacyjnych.
19. Zabrania się umieszczania w pasie drogowym urządzeń niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego.
20. W szczególnie uzasadnionych przypadkach lokalizowanie w pasie drogowym urządzeń niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego może nastąpić wyłącznie za zezwoleniem zarządcy drogi, wydawanym w drodze decyzji administracyjnej.

5.1.2 Komunikacja kolejowa

Linia kolejowa normalna i szerokotorowa. Nie przewiduje się realizacji innych linii kolejowych niż istniejące. Zakłada się ~~się~~ utrzymanie i modernizowanie istniejących linii kolejowych nr 62 Tunel- Sosnowiec Główny oraz nr 65 Most na rzece Bug – Sławków. Modernizację istniejącej linii kolejowej nr 62 Tunel – Sosnowiec Główny przewiduje się w ramach projektu „Udrożnienie podstawowych ciągów wywozowych z Górnego Śląska" oraz budowę infrastruktury ERTMS/GSM-R – budowę kablowych linii światłowodowych oraz obiektów radiokomunikacyjnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą. W granicach gminy Bolesław położony jest, związany z linią kolejową teren zamknięty - określony Decyzją Ministra Infrastruktury w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych.

5.2 KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

5.2.1 Gospodarka wodno-ściekowa

Przyjęcie właściwych kierunków działań w zakresie zaopatrzenia w wodę oraz realizacji infrastruktury kanalizacyjnej ma priorytetowe znaczenie dla utrzymania jakości zamieszkiwania na terenach zabudowy istniejącej oraz planowanej.

W zakresie realizacji sieci wodociągowej przyjmuje się następujące kierunki:

1. Ustala się zakaz lokalizacji budynków i dokonywania nasadzeń drzew w strefie ograniczeń w użytkowaniu, wynikających z przebiegu sieci wodociągowej oraz bezpośrednio na urządzeniach wodociągowych;
2. W celu ograniczenia strat wody niezbędne jest jej monitorowanie oraz modernizacja obejmująca wymianę odcinków sieci w złym stanie technicznym, głównie rur żeliwnych i stalowych o najdłuższym okresie eksploatacji;
3. Przebudowa sieci wodociągowej w Międzygórzu, miejscowości Krążek, Koloni, Ujkowie Nowym;
4. Realizacja sieci wodociągowej na terenach nowo planowanej zabudowy:
   - Krzykawka - wzdłuż granicy z Dąbrową Górniczą, odnoga zabudowy w centralnej części miejscowości, wzdłuż granicy z Krzykawą, przy południowej granicy ze Sławkowem,
   - Krzykawa – 2 obszary nowej zabudowy wzdłuż granicy z Krzykawką, odnoga zabudowy w pobliżu granicy z Małobądzem,
   - Małobądz – nowa zabudowa w Pniakach,
   - Ujków Nowy – odnoga zabudowy w centralnej części miejscowości, zabudowa przy północnej granicy z Bolesławiem,
   - Laski – wzdłuż drogi do kanału Dąbrówki, zabudowa wzdłuż lasu, przedłużenie linii zabudowy na wschód od drogi głównej w Laskach, pas zabudowy wzdłuż granicy z Kolonią,
   - Kolonia – tereny na zachód od drogi głównej wzdłuż granicy z Bolesławiem i Ujkowem Nowym, wzdłuż granicy z Laskami,
   - Podlipie – przedłużenie zabudowy na granicy z Międzygórzem, pas drugiej linii zabudowy wzdłuż drogi głównej,
   - Bolesław – tereny zabudowy przy węźle na Hutki oraz przy węźle w pobliżu Koloni, nowa zabudowa w centralnej i zachodniej części miejscowości.

Problem zaopatrzenia w wodę w gminie ~~wymaga~~ wymagał całkowitej zmiany systemu, ze względu na przewidywane zakończenie eksploatacji rud cynku i ołowiu przez ZGH „Bolesław”. Warunki wodne gminy Bolesław są silnie uzależnione od prowadzonej na

terenie gminy działalności górniczej. Problem ten jest niezmiernie istotny zarówno w kontekście ochrony środowiska, ale równie ważny w kontekście zaopatrzenia gminy w wodę bytowo-gospodarczą. Dotychczasowe zaopatrzenia bazujące na działalności kopalni ~~musi~~ musiało ulec zmianie.

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Olkuszu w ramach zadania „Budowa systemu zaopatrzenia w wodę mieszkańców gmin Olkusz, Bukowno, Bolesław, Klucze po likwidacji ujęcia wody w kopalni Zakładów Górniczo-Hutniczych „Bolesław" S.A. w Bukownie" wykonało budowę i modernizację ujęć wody oraz budowę magistrali wodociągowych, co umożliwiło Spółce dostarczenie wody odbiorcom z własnych ujęć.

Od roku 2016 źródłem wody pitnej dla Gminy Bolesław są ujęcia wód podziemnych zlokalizowane w Gminie Klucze: Bydlin, Cieślin, Kolbark. Woda głównymi magistralami jest kierowana do Zbiorników Parcze w Olkuszu, a następnie poprzez komorę redukcyjną łączącą magistrale „Wschód - Zachód" (zlokalizowaną w obrębie byłej Stacji Uzdatniania Wody w Olkuszu) tłoczona jest magistralą w kierunku Zbiornika Wyrównawczego „Małobądz".

W kolejnych latach w ramach II etapu „Budowy systemu zaopatrzenia w wodę mieszkańców gmin Olkusz, Bukowno, Bolesław, Klucze po likwidacji ujęcia wody w kopalni Zakładów Górniczo-Hutniczych „Bolesław" S.A. w Bukownie" na terenie Gminy Bolesław planowana jest przebudowa magistrali wodociągowej oraz Zbiornika Wyrównawczego „Małobądz".

~~Występujące na jej terenie potencjalne ujęcia wody w obrębie piętra triasowego, nie będą nadawały się do eksploatacji, ze względu na zanieczyszczenia powstałe w wyniku zakończenia eksploatacji górniczej.~~

~~W celu rozwiązania tego problemu rozpoczęto prace koncepcyjne. Jednym z powstałych w tym temacie opracowań, podjęto przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp z o.o. w Olkuszu.~~

~~Wynikiem prac zespołu koordynacyjnego, powołanego przy dyrekcji ZGH „Bolesław", było opracowanie „Koncepcji możliwości, sposobu i zasad zaopatrzenia w wodę kopalnianą do celów pitnych po zakończeniu eksploatacji rud cynku i ołowiu w rejonie olkuskim", w której przedstawiono możliwe warianty zaopatrzenia w wodę pitną:~~

~~I. modernizacja istniejącego systemu ujmowania wód kopalnianych,~~

~~II. budowa systemu ujmowania i zaopatrzenia w wodę opartego na studniach zlokalizowanych we wschodniej części gminy Klucze – okolice Bydlina i Kolbarku,~~

~~III. budowa systemu ujmowania i zaopatrzenia w wodę opartego na zmodernizowanych ujęciach własnych oraz ujęciach dzierżawionych od Kimberly – Clark S.A,~~

~~IV. budowa systemu ujmowania i zaopatrzenia w wodę opartego na zmodernizowanych ujęciach własnych oraz nowopowstałych ujęciach w okolicach rzeki Centuria – gmina Klucze,~~

~~V. zakup wody od podmiotu zewnętrznego – Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. w Katowicach,~~

~~VI. zakup wody od podmiotu zewnętrznego – Przedsiębiorstwo Usług Wodociągowych HKW Spółka z o.o. w Dąbrowie Górniczej.~~

~~Po przeprowadzeniu analiz wysokości taryf, bezpieczeństwa zaopatrzenia w wodę, braku zagrożenia dyktowania cen przez monopolistę, stworzenia systemu dywersyfikacji kierunków zasilania systemu zaopatrzenia w wodę, PWiK przyjęła do dalszego procedowania wariant zaopatrzenia w wodę oparty na ujęciach własnych i nowoprojektowanych. W zakresie tego działania współdziałają gminy Olkusz, Bukowno, Bolesław i Klucze.~~

~~Dla realizacji przyszłościowego zaopatrzenia w wodę przyjęto następujące kierunki zasilania:~~

- ~~Zasilanie PN – ten kierunek będzie zasilany z istniejących studni (ujęcie wody w Bydlinie, Kolbarku, Cieślinie) oraz studni nowoprojektowanych; należy również rozpatrzyć możliwość zwiększenia wydajności studni w Podlesiu Rabsztyńskim oraz możliwość wykorzystania piezometru ZGH „Bolesław" S.A. w Zimkówce,~~
- ~~Zasilanie PD – ten kierunek będzie zasilany z ujęcia w Gorenicach oraz źródeł Witeradów; należy również przeanalizować możliwość wykorzystania piezometru 3IG w Gorenicach.~~

~~Przyjęte w opracowaniu PWiK Sp z o.o. w Olkuszu pt. „Zmiana systemu zaopatrzenia w wodę rejonu olkuskiego po zakończeniu eksploatacji kopalń Zakładów Górniczo – Hutniczych „Bolesław" S.A. w Bukowie" wytyczne należy traktować jako jedne z wytycznych w kierunkach działań dla systemu zaopatrzenia w wodę dla gminy Bolesław.~~

KANALIZACJA

W zakresie realizacji sieci kanalizacyjnej przyjmuje się następujące kierunki:

1. Należy dążyć do objęcia zbiorczą siecią kanalizacji sanitarnej teren całej gminy z odprowadzeniem ścieków do oczyszczalni.

2. Obiekty przemysłowe, mogą być podłączone do komunalnych sieci infrastruktury technicznej (w tym wodnych, kanalizacyjnych), jeżeli nie będzie to w konflikcie z potrzebami innych użytkowników tych sieci.

3. Należy podejmować działania, które doprowadzą do sytuacji, że wszystkie wytworzone na terenie gminy ścieki będą odpowiednio oczyszczone przed zrzutem do odbiornika (wód lub gruntu).

4. Dopuszcza się indywidualne rozwiązania w postaci małych przydomowych oczyszczalni dla pojedynczych posesji lub niewielkich ich zespołów.

5. Lokalizowanie oczyszczalni przydomowych musi być ograniczone do miejsc, na których odprowadzenie ścieków do gruntu nie będzie zagrażało jakości wód podziemnych lub powierzchniowych (szczególnie w obrębie stref ochronnych ujęć i zbiorników wód powierzchniowych i podziemnych).

6. Dopuszcza się odprowadzenia ścieków do szczelnych szamb tylko jako rozwiązania tymczasowe.

7. Dopuszczenie docelowego indywidualnego oczyszczania ścieków w przydomowych oczyszczalniach lub odprowadzenie ich do szamb, tylko na obszarach, które z uzasadnionych ekonomicznie względów nie zostaną przewidziane do objęcia zbiorczą kanalizacją sanitarną.

8. W zakresie realizacji sieci kanalizacyjnej Program Ochrony Środowiska dla gminy Bolesław na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025 ~~na lata 2010 -2013 z perspektywą na lata 2014 – 2017~~ przewiduje podjęcie działań dążących do:

   ~~- budowy kanalizacji sanitarnej dla gminy Bolesław wraz z modernizacją oczyszczalni ścieków,~~
   ~~- budowy kanalizacji sanitarnej w Podlipiu,~~
   ~~- budowy kanalizacji sanitarnej w Międzygórzu,~~
   ~~- budowy kanalizacji sanitarnej w miejscowości Krążek,~~
   ~~- docelowa likwidacja oczyszczalni ścieków socjalno-bytowych przy szybie „Dąbrówka", po uprzednim włączeniu ścieków aktualnie oczyszczanych w zakładowej oczyszczalni, do gminnej sieci kanalizacyjnej,~~
   ~~- wyposażenia w szczelne zbiorniki bezodpływowe gospodarstw nieobjętych siecią kanalizacyjną tam gdzie realizacja sieci z powodów technicznych nie jest możliwa,~~
   ~~- bieżąca kontrola sprawności systemów odprowadzania ścieków oraz stanu technicznego zbiorników bezodpływowych,~~
   ~~- wspieranie powstawania przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, gdzie nie przewiduje sie budowy kanalizacji.~~

   - budowy kanalizacji sanitarnej w miejscowości Krzykawa, Krzykawka
   - budowy kanalizacji sanitarnej w miejscowości Krze

- rozwoju sieci kanalizacyjnej i propagowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków
- prowadzenia ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych
- rozbudowy oczyszczalni ścieków w Laskach – Gospodarka ściekowa i ochrona środowiska

5.2.2 Zaopatrzenie w energię elektryczną, ciepło i gaz

ENERGIA ELEKTRYCZNA

W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną przyjmuje się następujące kierunki:

1. Dla linii elektroenergetycznych wyznacza się odpowiednio strefy ograniczonego użytkowania:
   - linie 220kV – 50m,
   - linie 110kV – 30m,
   - linie 30 kV – 20m,
   - linie 15 kV – 10m.

2. W strefach ograniczonego użytkowania obowiązują następujące zasady:
   - ~~zakazuje się wznoszenia~~ nie należy wznosić budynków mieszkalnych i obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi ~~i~~ oraz nie dopuszcza się użytkowania terenów w sposób, który mógłby zagrażać trwałości i bezpieczeństwu linii elektroenergetycznych oraz bezpieczeństwu przebywających w ich sąsiedztwie ludzi,
   - w przypadku zaistnienia zagrożenia trwałości lub bezpieczeństwa linii elektroenergetycznych, wystąpienia zagrożenia pożarowego lub innego bezpośrednio zagrażającego życiu lub zdrowiu osób postronnych, należy zagwarantować możliwość niezwłocznego jego usunięcia przez właściciela sieci elektroenergetycznej,
   - zakazuje się sadzenia drzew, które podczas wzrostu mogą zbliżać się do przewodów roboczych linii na odległość mniejszą niż 5m, lub w przypadku upadku w kierunku linii mogą zbliżyć się na odległość mniejszą niż 1m,
   - nie dopuszcza się sadzenia roślinności wysokiej pod liniami 220kV i w odległości 10 m od rzutu skrajnego przewodu,
   - należy zapewnić możliwość swobodnego dojazdu do linii elektroenergetycznych,
   - dopuszcza się:

- rolnicze użytkowanie strefy przy odpowiednim ograniczeniu rodzaju i wysokości upraw,
- ~~parkingi publiczne~~,
- inne formy użytkowania terenu w uzgodnieniu z zarządcą sieci.

3. Nowe obiekty elektroenergetyczne, a zwłaszcza stacje elektroenergetyczne powinny być zlokalizowane na działkach będących we władaniu gminy, dopuszcza się ich lokalizację na terenach prywatnych, bądź na terenie kompleksu projektowanej zabudowy.
4. Nie przewiduje się rozbudowy sieci przesyłowych wysokiego napięcia.

GAZ

W zakresie zaopatrzenia w gaz przyjmuje się następujące kierunki:

1. Dopuszcza się możliwość budowy sieci gazowej średniego ciśnienia zgodnie z obowiązującym Prawem Energetycznym (~~art. 7, ust 1~~ Dz. U. z 2020 r. poz. 843 ~~1997 r. Nr 54, poz. 348~~ ~~2018 r. poz. 755 z późn. zmianami~~), która będzie zależało od szczegółowych warunków technicznych i ekonomicznych uzasadniających rozbudowę sieci gazowej.
2. Dla linii gazowych wysokoprężnych ~~wyznacza się strefy ograniczenia w użytkowaniu:~~ wskazuje się strefy kontrolowane
   - dla gazociągu **DN ~~700 PN~~ 1000, MOP 8,4 MPa** – 12 m (po 6 m od osi gazociągu w obie strony);
   - dla gazociągu wysokoprężnego **DN- 500 PN 6,3 MPa:**

     ~~- przy zabudowie mieszkaniowej- jednorodzinnej, zagrodowej i produkcyjno-magazynowej - szer. 100,0 m,~~

     ~~- przy zabudowie usługowej - szer. 130~~,0 m;

     - z roku 1971 - szerokość strefy została zmniejszona do 25 % szerokości podstawowej. Odległość budynków użyteczności publicznej od gazociągu powinna wynosić co najmniej 16,5 m, natomiast obiekty terenowe powinny być zlokalizowane w odległości nie mniejszej, niż 15 m od osi gazociągu,
     - z roku 1980 ja0k również dla odgałęzień do SRP i SP Bolesław, strefa jest zgodna z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. z 2013 r. poz. 640);
   - dla gazociągu wysokoprężnego **DN- 200 PN 6,4 MPa** - szer. 40,0 m.
3. W Stefach ograniczonego użytkowania obowiązuje zakaz lokalizacji zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi.
4. Dopuszcza się modernizację istniejących urządzeń zasilających.

5. Dopuszcza się prowadzenie gazociągów w pasach drogowych.
6. Dopuszcza się możliwość stawiania stacji gazowych i wydzielenia terenu dla potrzeb ich budowy bez konieczności opracowania zmian planu.
7. Zachować strefy kontrolowane dla gazociągów i przyłączy gazowych układanych w ziemi lub nad ziemią zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać sieci gazowe.
8. Zachować odległości podstawowe projektowanych obiektów terenowych od istniejących gazociągów zgodnie z rozporządzeniem w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe, obowiązującym w dniu wydania pozwolenia na budowę sieci gazowej zgodne z przepisami Prawa budowlanego, na których to występują ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu.
9. Zachować ograniczenie praw własności właścicieli gruntów nad gazociągami tj. w pasie nad gazociągiem (w strefie kontrolowanej) związane z zagwarantowaniem dostępności do gazociągu dla służb eksploatacyjnych Operatora sieci gazowych.

CIEPŁO

W zakresie zaopatrzenia w ciepło przyjmuje się następujące kierunki:

1. Zaleca się proekologiczne źródła ciepła. Do wytwarzania energii w celach grzewczych i technologicznych zaleca się stosowanie paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi: paliwa płynne, gazowe, stałe w postaci biomasy, drewna. Ponadto zaleca się wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii.
2. Nie przewiduje się budowy centralnego źródła ciepła wraz z niezbędną infrastrukturą.

5.2.3 Telekomunikacja

W zakresie telekomunikacji przyjmuje się następujące kierunki:

1. Telefonizacja i zapewnianie innych usług telekomunikacyjnych o wysokim standardzie (zarówno w zakresie systemów przewodowych, jak i bezprzewodowych) powinno być prowadzone zgodnie z uwarunkowaniami rynkowymi.
2. Wszelkie inwestycje związane z inwestycjami celu publicznego w zakresie telekomunikacji należy realizować zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

3. Zakazuje się lokalizacji stacji bazowych telefonii komórkowej na terenach ZN – Specjalnych Obszarach Ochrony Siedlisk Natura 2000 – Armeria oraz Pleszczotka.

5.2.4 Gospodarka odpadami

W zakresie gospodarki odpadami przyjmuje się następujące kierunki:

1. Przyjmuje się zalecenia i wskazania Planu Gospodarki Odpadami dla gminy Bolesław na lata 2010 -2013.
2. Przyjmuje się do realizacji następujące cele:

- objęcie 100% mieszkańców zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych,
- rozwój systemów selektywnej zbiórki odpadów, w tym odpadów ulegających biodegradacji, opakowaniowych, wielkogabarytowych, budowlanych, niebezpiecznych, osiągnięcie do końca 2010 r. poziomu selektywnego zbierania odpadów w wysokości minimum 15 %, natomiast do końca 2018 r. – 25%,
- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych:
  - w 2010 r. więcej niż 75%,
  - w 2013 r. więcej niż 50%,
  - w 2020 r. więcej niż 35% masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.,
- zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych do maks. 85% wytworzonych odpadów do końca 2014 r., wdrożenie i rozwój innych niż składowanie technologii zagospodarowania odpadów, w tym technologii biologicznego i termicznego przekształcania.

3. Dla osiągnięcia założonych celów należy podjąć w okresie lat 2010–2018 następujące przedsięwzięcia:

- edukacja ekologiczna promująca minimalizację powstawania odpadów oraz właściwe postępowanie z nimi poprzez prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno – edukacyjnej,
- stosowanie „zielonych zamówień publicznych”, czyli ujmowanie kryteriów środowiskowych przy formułowaniu specyfikacji w przetargach finansowanych ze środków publicznych,
- promocja wzorców świadomej konsumpcji ukierunkowanej na zapobieganie i minimalizację ilości wytwarzanych odpadów komunalnych,
- wdrożenie projektowanego systemu gospodarki odpadami komunalnymi obejmującego selektywną zbiórkę:
  - odpadów zielonych z ogrodów i parków,
  - papieru i tektury,

- odpadów opakowaniowych ze szkła w podziale na szkło bezbarwne i kolorowe,
- tworzyw sztucznych i metali,
- odpadów niebezpiecznych w podziale na zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, przeterminowane leki, chemikalia (farby, rozpuszczalniki, oleje odpadowe itp.),
- odpadów wielkogabarytowych,
- odpadów remontowo – budowlanych;

- odzysk i wykorzystanie odpadów ulegających biodegradacji, w tym propagowanie przydomowego kompostowania tych odpadów na terenach, na których istnieje taka możliwość,
- doskonalenie systemów ewidencji wytwarzanych, poddawanych unieszkodliwianiu oraz odzyskowi odpadów komunalnych,
- dostosowanie systemu gospodarki odpadami do przepisów odrębnych w zakresie prowadzenia gospodarki odpadami.

6. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

6. W zakresie infrastruktury technicznej:
   - rozbudowa i modernizacja kanalizacji deszczowej i sanitarnej;
   - rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej.
7. W zakresie komunikacji:
   - budowa nowych i modernizacja istniejących dróg gminnych.
8. Ochrona i rewaloryzacja obiektów i obszarów o wysokich walorach kulturowych.
9. Ochrona obiektów i obszarów o wysokich walorach przyrodniczych.
10. Utrzymanie i modernizacja obiektów, będących we władaniu gminy.

7. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM, ZGODNIE Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA I USTALENIAMI PROGRAMÓW ZAWIERAJACYCH ZADANIA RZĄDOWE

1. W zakresie komunikacji:
   - modernizacja drogi krajowej nr 94,
   - budowa połączenia Olkusz-Zator (przez węzeł Rudno) z DK 79 i DK 28 z autostradą A4,
   - modernizacja linii kolejowej nr 62;
2. W zakresie infrastruktury technicznej:

- ~~budowa gazociągu wysokiego ciśnienia DN700/8,4 wraz z kablem światłowodowym i infrastrukturą zewnętrzną na odcinku Swarzów (Oleśnica) – Tworzeń,~~
- budowa gazociągu Podgórska Wola – Tworzeń DN 1000 MOP 8,4MPa wraz z obiektami towarzyszącymi i infrastrukturą niezbędną do jego obsługi,
- budowa rurociągu paliwowego Boronów - Trzebinia;

3. Modernizacja istniejących i budowa nowych wałów przeciwpowodziowych oraz ich właściwe utrzymanie.

8. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 400 M^2 ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

1. Wyznacza się w Studium nowe obszary eksploatacji górniczej, dla których zgodnie z Prawem geologicznym i górniczym z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. ~~Nr 163 poz. 981 z 2017 r. poz. 2126 z późn. zm.~~ z 2019 r. poz. 868 z późn. zm.), można sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

2. Wyznacza się tereny U usług komercyjnych i AG aktywności gospodarczej, dla których dopuszcza się lokalizację obiektów handlowych, dla których należy sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

9. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

Gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego z pokryciem na cały obszar gminy.

Przy sporządzaniu planów miejscowych należy uwzględnić tereny rolne III klasy bonitacyjnej, występujące w zachodniej części gminy Bolesław w sołectwach: Krzykawka, Krzykawa, Laski, Małobądz, Ujków Nowy oraz Bolesław, które wymagają uzyskania zgody rolnej, a które zostały w studium wskazane do realizacji terenów zainwestowanych (tereny ME), głównie mieszkaniowych.

Zgody leśnej będą wymagały tereny przeznaczone w studium pod zabudowę mieszkaniową, zlokalizowaną w Hutkach, obsługę komunikacji w Bolesławiu, a także tereny przeznaczone pod przemysł wydobywczy, zlokalizowane we wschodniej części gminy dotychczas nie objęte działalnością wydobywczą.

Wytyczne dla realizacji planów miejscowych

1. Linie rozgraniczające poszczególnych jednostek terenowych mają charakter orientacyjny, co oznacza, że mogą podlegać pewnym korektom (i uściśleniu) w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

2. Zgodne z ustaleniami Studium jest przyjmowanie w ustaleniach planów miejscowych bardziej rygorystycznych i zawężonych regulacji niż te, które zostały określone w niniejszym dokumencie; w szczególności dotyczy to ustaleń odnoszących się do przeznaczenia terenów. Dopuszczalny jest też podział określonych w niniejszym Studium funkcjonalnych jednostek terenowych na mniejsze, z bardziej szczegółowo ustalonymi funkcjami („węższymi") oraz sposobami zagospodarowania (bardziej szczegółowymi lub bardziej rygorystycznymi).

3. Dopuszcza się – uznając za również zgodne z ustaleniami Studium – przyjmowanie w ustaleniach planów miejscowych utrzymania dotychczasowego przeznaczenia, sposobu zagospodarowania i zabudowy, lub sposobu wykorzystania także na terenach, na których Studium przewiduje ich zmianę.

10. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Rolnictwo nie jest priorytetową działalnością w gminie, aczkolwiek struktura gruntów wskazuje na znaczny udział terenów rolnych. Głównymi barierami rozwoju rolnictwa są niskie klasy bonitacyjne gleb, degradacja ze względu na eksploatację górniczą, bardzo duże rozdrobnienie struktury własności gospodarstw, niski udział ludności utrzymującej się z rolnictwa.

Rozwój terenów mieszkaniowych odbywa się kosztem terenów rolnych. Zasadniczą funkcją terenów rolnych, ze względu na słabnący popyt na działalność rolniczą, jest stworzenie terenów otwartych, cennych krajobrazowo o ciekawych walorach ukształtowania terenu. Tereny szczególnie w granicach otuliny Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd, czyli na północ od drogi 94, stanowią wysoki walor krajobrazowy przed linią lasu wzdłuż północnej granicy gminy.

Najważniejsze kierunki oraz cele przemian w rolnictwie to:

- działania w kierunku podniesienia kwalifikacji i aktywności zawodowej ludności wiejskiej,
- działania w kierunku tworzenia miejsc pracy na wsiach poza rolnictwem,
- propagowanie działalności agroturystycznej.

Gruntami chronionymi na terenie gminy Bolesław są grunty III klasy bonitacyjnej, występujące w zachodniej części gminy Bolesław w sołectwach: Krzykawka, Krzykawa, Laski, Małobądz, Ujków Nowy oraz Bolesław. Na terenie gminy nie występują grunty rolne I i II klasy bonitacyjnej. Większa część gruntów rolnych III klasy bonitacyjnej przeznaczona została w studium pod tereny rolne. Niewielkie fragmenty gruntów chronionych (III klasy bonitacyjnej) przeznaczone zostały w studium pod tereny zagospodarowania ekstensywnego (ME), które będą wymagały uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze. Tereny wymagające uzyskania zgody stanowią w głównej mierze uzupełnienie istniejącej zabudowy mieszkaniowej.

Leśna przestrzeń produkcyjna

W lasach Skarbu Państwa działalność gospodarczą regulują plany urządzenia lasów, natomiast w przypadku lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa uproszczone plany urządzania lasów i inwentaryzacja lasów.

Kierunki działań wskazane w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bolesław na lata 2010 – 2013 z perspektywą na lata 2014 - 2017:

- Sporządzenie uproszczonych planów urządzenia lasów oraz realizacja gospodarki leśnej w oparciu o niniejsze plany.
- Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gruntów do zalesiania, z uwzględnieniem warunków przyrodniczo-krajobrazowych.
- Zalesianie terenów nieprzydatnych rolniczo i o małej wartości rolniczej.
- Zachowanie różnorodności biologicznej środowiska leśnego.
- Opracowanie dokumentacji i zagospodarowanie parku przy dworku w Bolesławiu.
- Likwidacja dzikich wysypisk na terenach leśnych.
- Bieżąca obserwacja środowiska leśnego w celu przeciwdziałania zagrożeniom ze strony czynników abiotycznych (pożary) i biotycznych (choroby drzew, działalność szkodników).
- Podnoszenie świadomości i wzbogacanie wiedzy ekologicznej społeczeństwa w zakresie leśnictwa, w tym właścicieli lasów w zakresie racjonalnego użytkowania zasobów leśnych w ramach nadzoru nad gospodarką leśną.

Ze względu na strukturę zatrudnienia w gminie, kierującą się w stronę przemysłu oraz wyjątkowe walory występowania surowców naturalnych, wykorzystanie zalegających złóż naturalnych jest w dalszym ciągu w zainteresowaniu inwestorów.

Grunty leśne występują głównie we wschodniej i północno-wschodniej części gminy Bolesław w sołectwach: Laski, Hutki oraz Bolesław, a także w północno-zachodniej części gminy w sołectwach: Krzykawka i Krzykawa, zajmując zwarte kompleksy leśne. Zmiana przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wymagać będzie uzyskania zgody ministra właściwego ds. środowiska oraz zgody marszałka województwa. Grunty leśne, wymagające uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne zlokalizowane są we wschodniej części gminy, przeznaczone pod tereny eksploatacji – wyrobiska żwiru, piasku oraz dolomitu.

11. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Centralna oraz południowo-wschodnia część terenu gminy podlegała wpływom eksploatacji górniczej prowadzonej przez zlikwidowaną w dniu 30.06.1998r. kopalnię „Bolesław" i w dniu 11.04.2004r. kopalni „Olkusz – Pomorzany" rej. „Olkusz". Dla tej części gminy wykonano badania w zakresie przydatności terenów do zabudowy po likwidacji tych kopalń.

W obrębie terenów zakończonej eksploatacji górniczej ustala się trzy kategorie przydatności gruntów pod zabudowę, na których:

A. Wznoszenie ~~budowli~~ obiektów budowlanych jest dozwolone bez ograniczeń.
B. ~~Budowle~~ Obiekty budowlane mogą być wznoszone pod warunkiem ich zabezpieczenia na możliwość wystąpienia deformacji nieciągłych o średnicy do 3,0 m, chyba że przeprowadzone aktualne badania geologiczne wykażą brak konieczności stosowania zabezpieczeń.
C. Wznoszenie ~~budowli~~ obiektów budowlanych nie jest dozwolone, ze względu na możliwość występowania dużych deformacji nieciągłych, chyba że przeprowadzone aktualne badania geologiczne wykażą możliwość lokalizowania obiektów budowlanych.

Ponadto na terenie gminy znajdują się zlikwidowane szyby górnicze dla których obowiązuje zakaz lokalizacji obiektów kubaturowych w promieniu 10 m , są to:

1) Szyb wentylacyjny „Zachodni" (przy granicy Bolesławia z Krążkiem),
2) Szyb „Park" (w Bolesławiu przy drodze do Starej Wsi),

3) Szyb „Zbigniew” (przy skrzyżowaniu drogi krajowej z drogą do Klucz).

Północno-wschodnia część gminy położona była w granicach obszaru górniczego ~~„Pomorzany II”~~ „Pomorzany III”. Wpływ dokonanej i projektowanej eksploatacji górniczej zawiera się w kategoriach od 0 do V.

Kategoria	Wartość deformacji		
	T [mm/m]	R [km]	ε [mm/m]
0	$T \leq 0,5$	$\lvert R \rvert \geq 40$	$\lvert \varepsilon \rvert \leq 0,3$
I	$0,5 < T \leq 2,5$	$40 > \lvert R \rvert \geq 20$	$0,3 < \lvert \varepsilon \rvert \leq 1,5$
II	$2,5 < T \leq 5,0$	$20 > \lvert R \rvert \geq 12$	$1,5 < \lvert \varepsilon \rvert \leq 3,0$
III	$5,0 < T \leq 10,0$	$12 > \lvert R \rvert \geq 6$	$3,0 < \lvert \varepsilon \rvert \leq 6,0$
IV	$10,0 < T \leq 15,0$	$6 > \lvert R \rvert \geq 4$	$6,0 < \lvert \varepsilon \rvert \leq 9,0$
V	$T > 15,0$	$\lvert R \rvert < 4$	$\lvert \varepsilon \rvert > 9,0$

Spodziewane wielkości wskaźników deformacji nie przekroczą III kategorii.

Zakłady ZGH informują o możliwości wystąpienia podmokłości, zalewisk i podtopień terenu po likwidacji kopalni „Olkusz – Pomorzany”. Orientacyjne tereny narażone na podtopienia zaznaczone zostały na załączniku graficznym.

Należałoby określić w specjalistycznym opracowaniu dokładne zasięgi wraz z określeniem zwierciadła wody w jurajskim i czwartorzędowym poziomie wodonośnym, bowiem likwidacja kopalń ZGH „Bolesław” S.A. może spowodować podniesienie tych zwierciadeł.

Charakterystycznym rysem geomorfologicznym gminy Bolesław są głębokie wcięcia erozyjne, które podczas roztopów i wzmożonych opadów deszczu wypełniają się wodą, w wyniku czego mogą zamieniać się w potoki. Stwarza to ryzyko występowania krótkotrwałych podtopień terenu i znajdujących się na nim zabudowań. Najbardziej zagrożona podtopieniami na terenie gminy Bolesław jest miejscowość Laski, przez którą przepływają cieki wodne, tj. rzeki Biała i Sztolnia Ponikowska.

Dotychczas odnotowane podtopienia w Bolesławiu były zarówno wynikiem braku drożności kanalizacji burzowych oraz rowów spływowych jak i wynikiem wydanych pozwoleń na budowę dla obiektów w miejscach naturalnego spływu wód opadowych. Skutkowało to przedostaniem sie wody do piwnic budynków i zalaniem upraw, a także niszczeniem tras komunikacyjnych.

Kierunki działań wskazanych w Programie Ochrony Środowiska:

- bieżąca konserwacja cieków wodnych,
- modernizacja systemów melioracyjnych,
- tworzenie i bieżąca kontrola systemów retencji wód,
- budowanie oraz utrzymywanie wałów przeciwpowodziowych,
- kształtowanie zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych,

- funkcjonowanie systemu ostrzegania przed niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w atmosferze i hydrosferze.

12. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

W celu ochrony obiektów powierzchniowych zostały w poszczególnych Obszarach Górniczych utworzone filary ochronne:

- O.G. ~~„Pomorzany II"~~ „Pomorzany III"

- kanału „Dąbrówka",
- wsi Hutki,
- przysiółka Karna,
- szybu wentylacyjnego „Zachodniego",
- Zakładu Opiekuńczo – Leczniczego O.O. Kamilianów,
- drogi Bolesław – Klucze,

- O.G. ~~„Olkusz I"~~ „Olkusz II"

- torów kolejowych PKP i linii LHS,

~~**- O.G. „Szczakowa VI"**~~

~~- stawy osadowe ZGH „Bolesław" S.A. w Bukownie,~~

~~- sztolnia „Ponikowska",~~

~~- szyb „Mieszko" wraz z drogą dojazdową,~~

~~- droga krajowa nr 94,~~

~~- 2 rurociągi flotacyjne Ø300 mm,~~

~~- rurociąg gazowy Ø25 mm,~~

~~- kanał Olkuski (Roznos),~~

~~- droga lokalna.~~

13. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Nie występują na obszarze gminy Bolesław.

14. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI

Tereny, które uległy przekształceniu w wyniku eksploatacji górniczej lub wydobywczej podlegają obowiązkowej rekultywacji wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2019 r. poz. 868 z późn. zm. ~~2017 r. poz. 2126 z późn. zm.~~ ~~2004 r. Nr 121, poz. 1266 – tekst jednolity~~). Na terenie gminy Bolesław rekultywację

terenów zdegradowanych przemysłowo prowadzi ~~głównie~~ Zakład Górniczo-Hutniczy „Bolesław", BOLTECH Sp z. o.o. i DB Cargo Polska S.A. ~~oraz DB Schenker Rail Polska S.A~~.

W granicach gminy ze względu na intensywną działalność górniczą, zobowiązano przedsiębiorstwo ZGH „Bolesław" S.A. do rekultywacji następujących terenów:

- odkrywka „Bolesław" część wschodnia – rekultywacja na podstawie decyzji Wójta Gminy Bolesław z dnia 10.02.1995r. Nr GRE 7452/4/95 (z późn. zm.) – termin zakończenia rekultywacji upływa z dniem 31.12.2011r.
- odkrywka „Hutki II" – kierunek rekultywacji leśny decyzją Starosty Olkuskiego Nr WS 60180-1/2010 z dnia 24.04.2010r. – termin zakończenia rekultywacji upływa z dniem 31.12.2024r.

Tabela Tereny zrekultywowane i objęte rekultywacją na terenie gminy.

Lp.	Opis terenu rekultywacji i jego lokalizacji	Planowana rekultywacja		Wykonanie rekultywacji	
		Termin realizacji	Powierzchnia [hal	Rok zakończenia	Powierzchnia [ha]
1.	Teren położony w rejonie „LEKSTONA"'	-	38,49	2001	38,49
2.	Grunty położone w Bolesławiu w rejonie odkrywki „Hałda Michalska"	1998-1999	2,9	1999	2.9
3.	Wysypisko odpadów komunalnych MZGKiM w Bukownie w południowej części Ujkowa Starego w pobliżu funkcjonującego składowiska odpadów komunalnych	1998	3,76	1998	4,5
4.	Składowisko kamienia przy odkrywce „Michalska"	1996	2,5	1998 1999	7,7 1,3
5.	Stawy osadowe w Krzykawce	-	3,72	-	-
6.	Grunty położone w Bolesławiu stanowiących zapadlisko przy szybie „71"	1997-2003 2007	3,4 2,0	2007	2,0
7.	Grunty położone pomiędzy odkrywką „Bolesław" i ul. Parkową	1999	2,7	1999	2,7
8.	Grunty położone w Bolesławiu rejon „Pasternik"	1999	9,7	1999	9,7
9.	Odkrywka „Bolesław"	1995-2011	3,2	-	"
10.	Grunty położone w Bolesławiu stanowiące składowisko kamienia przy odkrywce „Krążek"	1998-2000	2,9	1998	2,9
11.	Grunty leśne w oddz. 234 Nadleśnictwa Olkusz. Zapadliska w O.G. „Olkusz"	2003 2006	6,2 1,5		'
12.	Teren na obiekcie Pole Bukowno	1998	10	2000	3,8

Lp.	Opis terenu rekultywacji i jego lokalizacji	Planowana rekultywacja		Wykonanie rekultywacji	
		Termin realizacji	Powierzchnia [hal	Rok zakończenia	Powierzchnia [ha]
		2001		2001 2000	3,5 3,7
13.	Teren byłej płuczki „Józef' w oddz. 21 Oc 215d	2010	8,3	2010	-
14.	Grunty położone w oddz. 178-179, 196-197, 207 w 0. G. „Pomorzany"	2002-2005	60	2004	55,8
15.	Wyrobisko popiaskowe „Dąbrówka"	1995 1997 1998	28,8 3.44 3.44	1996 1999	22,36 3,44
16.	Odkrywka „Krążek"	1998-2003	7,5	2003	8,24
17.	Grunty leśne położone w oddz. 177b obręb leśny Rabsztyn	2001	0,1	2002	0,1
18.	Grunty w oddz. 195 Nadleśnictwa Olkusz	1998	0,2	1998	0,2
19.	Tereny wyrobiska P. N. „Ujków - 1 Północ"	1997	9,28	1997	9,28
20.	Tereny składowiska szlamów I popłuczkowych za Instytutem Odlewnictwa	06.1996	0,65 2,2 1 1,5	1996	14,35
21.	Tereny składowiska odpadów popłuczkowych zlokalizowany pomiędzy ul. Laskowską i Wyzwolenia	'2000	Brak danych		
22.	Teren Hałdy Galmanu położony w fi 1995 -1996 rejonie odkrywki „Bolesław"	1995-1996	3,5	1996	3,5
23.	Teren w oddz. leśnym 216 Nadleśnictwa Olkusz - na południe od „Sztolni Ponikowskiej"	-	4,2	1996	4,2
24.	Zagospodarowanie zabezpieczające teren przed zalewaniem odpadami poflotacyjnymi w oddz. Leśnych 229, 230,231			1996	3,5
25.	COMBET	2007	5,0	-	-
26.	Rejon komór przy „Szybie Zbigniew"	1988	0,5	1994	0,5

Na terenie gminy Bolesław występują także obszary zdegradowane, związane z bieżącą działalnością wydobywczo-przetwórczą ZGH „Bolesław" (czynne składowisko osadów odpadów poflotacyjnych) i DB Cargo Polska S.A. ~~i DB Schenker Rail Polska S.A~~.

15. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Do terenów zamkniętych na terenie gminy należą tereny kolei zlokalizowane w południowej części gminy na granicy z gminą Bukowno ~~o powierzchni ok. 18 ha~~.

16 INNE OBSZARY PROBLEMOWE

Nie wskazuje się.

IV. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA USTALEŃ PLANU STUDIUM

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy wyznaczone w Studium zgodne są z ustaleniami Strategii gminy Bolesław (przyjętej uchwałą Rady Gminy Bolesław Nr XXVII/172/2008 z dnia 27 listopada 2008 r.) i zachowują ograniczenia i wskazania ekofizjograficzne. Wskazane potrzeby mieszkańców oraz warunki rozwoju gospodarczego zmniejszają udział terenów rolnych i leśnych w strukturze gruntów w gminie.

Planowane zagospodarowanie przewiduje utrzymanie istniejącej i rozwój nowej zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Studium ustala **rozwój funkcji mieszkaniowej** głównie w zachodniej i północno-zachodniej części gminy, w obszarze już istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i siedliskowej, terenów rolnych, w obszarze o wysokich walorach krajobrazowych i środowiskowych. Rozwój tej funkcji następuje kosztem terenów rolnych, równomiernie w sołectwach: Krzykawka, Krzykawa, Małobądz, Krze, Ujków Nowy, Laski, Kolonia, Podlipie, Międzygórze oraz w zachodniej części miejscowości Bolesław. Lokalizacja nowej zabudowy jest skupiona wzdłuż ciągów komunikacyjnych częściowo istniejących oraz projektowanych, tak aby umożliwić realizację mediów. Studium ustala również rozwój **funkcji mieszkaniowo – usługowej, usługowej i usługowo produkcyjnej** obejmujący centralną część miejscowości Bolesław oraz tereny związane z istniejącymi obiektami usługowymi w pobliżu węzłów na drodze 94 w miejscowościach: Krzykawa wzdłuż drogi, Krze wzdłuż drogi równoległej do drogi 94 oraz przy węźle z drogą relacji Bolesław – Krzykawa, Kolonia przy węźle z drogą relacji Bolesław – Laski oraz w Bolesławiu przy węźle z drogą relacji Bolesław – Klucze, tereny produkcyjno – usługowe na północ od miejscowości Bolesław w pobliżu drogi 94. **Rozwój funkcji przemysłowej i produkcyjnej oraz wydobywczej** obejmuje część wschodnią i południowo – wschodnią gminy, charakteryzującą się terenami o funkcji przemysłowej, przetwórczej i usługowej w sąsiedztwie terenów zalesionych. Tereny te zlokalizowane zostały w sołectwach: Hutki i Bolesław na północ od drogi 94 i na wschód od drogi Bolesław-Klucze na terenach zalesionych oraz Bolesław w południowo-wschodniej części gminy i obejmują tereny Ujkowa Starego i znacznej części terenów zalesionych będących już w zasięgu wpływów działalności górniczej. Stanowią one główny obszar rozwoju gospodarczego, miejsc pracy oraz intensywnego ruchu transportu ciężkiego. Tereny te izolowane są od terenów mieszkaniowych poprzez tereny zieleni leśnej, parkowej i nieurządzonej. Lokalizacja nowych funkcji przemysłowych i produkcyjnych wymaga realizacji układu komunikacyjnego dla obsługi ciężkiego transportu, tak aby intensyfikacja ruchu nie odbywała się na terenach mieszkaniowych.

Przyjęte rozwiązania powinny zaspokoić potrzeby mieszkańców gminy oraz inwestorów na lokalizację inwestycji zabezpieczając potrzeby miejsc pracy, mieszkaniowe i kulturowe przy zachowaniu wartości środowiska przyrodniczego.

Zmiana studium sporządzona w oparciu o z Uchwałę Nr XXXVIII/371/2018 z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie przystąpienia do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bolesław oraz Uchwałą Nr XLIV/417/2018 Rady Gminy Bolesław z dnia 06. 08. 2018 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XXXVIII/371/2018 Rady Gminy Bolesław z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bolesław obejmuje przede wszystkim aktualizację zapisów tekstu i rysunku studium w zakresie obejmującym w szczególności:

1. Przebieg gazociągu wysokiego ciśnienia DN1000 MOP 8,4MPa od tłoczni Pogórska Wola do węzła Tworzeń;
2. Rozwój komunikacji drogowej i kolejowej;
3. Obiekty zabytkowe;
4. Zapisy dotyczące zbiornika wód podziemnych;
5. Złoża kopalin, obszary i tereny górnicze;
6. Przebieg rurociągu paliwowego Boronów-Trzebinia;
7. Zapisy dotyczące infrastruktury technicznej, w tym gospodarki wodno-ściekowej i sieci gazowej.
8. Uzupełnienie studium o bilans terenów przeznaczonych do zabudowy;

Zmiana studium dotyczy również zmian w zakresie kierunków i zasad zagospodarowania terenu obejmującym w szczególności:

1. Kierunki i zasady zagospodarowania w zasięgu terenów oznaczonych symbolami MNi30, UI3, UH15, UM2, UM4, UM3, UM5, UM6, UP12, UP18, UP19, UP21, UP22, UP22a, UP24, UZ1 w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla części gminy Bolesław, obejmującej miejscowości Bolesław, Laski, Kolonia i Hutki przyjętym Uchwałą Nr XXVI/244/2016 Rady Gminy Bolesław z dnia 28 grudnia 2016r. oraz w zasięgu terenów AG;
2. Korekty zasięgu terenów do zainwestowania;
3. Zapisy dotyczące stawów osadowych ZGH „Bolesław” w Bukownie;
4. Aktualizację zapisów dotyczących parametrów zagospodarowania terenu;

Przyjęte rozwiązania w zakresie kierunków i zasad zagospodarowania terenu wynikają z potrzeb doprecyzowania ustaleń studium, umożliwienia realizacji potrzeb właścicieli nieruchomości związanych z lokalizacją nowych inwestycji, zwiększania liczby miejsc pracy, przy zachowaniu wartości środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Zmiana studium sporządzona w oparciu o Uchwałę nr XV/135/2020 Rady Gminy Bolesław z dnia 19 lutego 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bolesław obejmuje przede wszystkim aktualizację zapisów tekstu i rysunku studium w zakresie obejmującym w szczególności:

1. przeznaczenie terenu pod eksploatację piasku,
2. wyznaczenie obszarów dla urządzeń fotowoltaicznych wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW,
3. korekty zasięgu terenów przeznaczonych do zainwestowania,
4. zmiany zapisów dot. terenów aktywności gospodarczej,
5. wyznaczenie i poszerzenie terenów inwestycyjnych.

Przyjęte rozwiązania w zakresie kierunków i zasad zagospodarowania terenu wynikają głównie z potrzeb rozwoju gminy: umożliwienie realizacji nowych inwestycji dla podmiotów gospodarczych i mieszkańców, uaktualnienia zapisów związanych upowszechnieniem się technologii pozyskiwania energii z odnawialnych źródeł – fotowoltaiki, oraz z potrzeby aktualizacji ustaleń studium.